

Σιδηρόδρομοι
Ελλάδος

Εγχειρίδιο
Σημάτων

Εγχειρίδιο Σημάτων Σιδηροδρόμων Ελλάδος

Hellenic Railways Signal Book

ΙΣΧΥΕΙ ΑΠΟ 24/08/2026

Υπεύθυνη Μονάδα: Διεύθυνση Κυκλοφορίας
Γενική Διεύθυνση Λειτουργίας Δικτύου

Έκδοση 1.0

Το παρόν Εγχειρίδιο Σημάτων αποτελεί ελεγχόμενο κανονιστικό έγγραφο της Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε. Η αναπαραγωγή, διανομή, δημοσίευση ή τροποποίησή του επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τις διαδικασίες ελέγχου εγγράφων του Διαχειριστή Υποδομής και τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων. Σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ αντιγράφων, ισχύει αποκλειστικά η εγκεκριμένη και δημοσιευμένη έκδοση στην ιστοσελίδα του Διαχειριστή Υποδομής.

Αποδέκτες / πεδίο εφαρμογής

Το παρόν απευθύνεται ιδίως σε μηχανοδηγούς, σταθμάρχες, κλειδούχους, ρυθμιστές κυκλοφορίας, προσωπικό ελιγμών, προσωπικό συντήρησης που εκτελεί εργασίες πλησίον γραμμής, εκπαιδευτές σιδηροδρομικής κυκλοφορίας και στελέχη με αρμοδιότητες σχεδιασμού, εποπτείας, ελέγχου και διαχείρισης της σιδηροδρομικής λειτουργίας.

Πίνακας περιεχομένων

Αποδέκτες / πεδίο εφαρμογής.....	I
Πίνακας περιεχομένων.....	1
Μητρώο ενημερώσεων	4
A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ, ΟΡΙΣΜΟΙ, ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	5
ΑΡΘΡΟ 1 Εισαγωγικές Σημειώσεις.....	5
ΑΡΘΡΟ 2 Ορισμοί	7
ΑΡΘΡΟ 3 Γενικές Διατάξεις.....	14
B. ΜΟΝΙΜΑ ΟΠΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΣΤΑΘΜΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΗΣ.....	17
ΑΡΘΡΟ 4 Κύρια Σήματα.....	17
Φωτοσήματα Πορείας.....	22
Σήμα 12. Δείκτης Κυρίου Σήματος	28
Σήμα 13. Δισκόσημα.....	29
ΑΡΘΡΟ 5 Ειδοποιητικά Σήματα	30
Φωτοπροσήματα	30
Επαναληπτικά Φωτοπροσήματα	31
Σήμα 14. Πινακίδα προσανατολισμού.....	34
Σήμα 15. Πινακίδα προσανατολισμού.....	34
Σήμα 20. Μηχανικό Πρόσημα.....	35
Σήμα 22. Δείκτης Προσήματος	37
ΑΡΘΡΟ 6 Συμπληρωματικά φωτοσήματα (Σφ).....	38
Σήμα Σφ1	38
Σήμα Σφ2.....	39
Σήμα Σφ2α.....	39
Σήμα Σφ3.....	40
Σήμα Σφ4.....	41
Σήμα Σφ5.....	42
Σήμα ΕΛ – Φωτοσήματα Ελιγμών	44
ΑΡΘΡΟ 7 Σήματα αλλαγών τροχιάς	46
Σήμα 31. Φωτεινή ένδειξη απλών αλλαγών τροχιάς	46
Σήμα 32. Φωτεινή ένδειξη διπλής αλλαγής - Διασταυρώσεως.....	48
Σήμα 34. Δίσκος απλής αλλαγής τροχιάς	49
ΑΡΘΡΟ 8 Όριο Αποστάσεως Γραμμών	50

Σήμα 35. Όριο αποστάσεως γραμμών	50
ΑΡΘΡΟ 9 Όριο Σταθμεύσεως κλειστής γραμμής	50
ΑΡΘΡΟ 10 Όριο Ελιγμών	50
Σήμα 43. Πινακίδα Ορίου Ελιγμών.....	50
ΑΡΘΡΟ 11 Σήματα Εκτροχιαστών	51
Σήμα 44. Φωτεινή ένδειξη εκτροχιαστή.....	51
Γ. ΜΟΝΙΜΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΣ ΓΡΑΜΜΗΣ.....	53
ΑΡΘΡΟ 12 Μόνιμα Σήματα Κύριας Γραμμής.....	53
Σήματα μόνιμων ή προσωρινών βραδυποριών.....	53
Πινακίδα εντολής «σφυρίξτε».....	62
Πινακίδα χιλιομετρικής θέσης.....	62
Πινακίδα μηκοτομικής κλίσης της γραμμής	63
Πινακίδα έναρξης – λήξης περιοχής εποπτείας με το σύστημα ETCS	64
Πινακίδα Στάσης σε Αποβάθρα	65
Πινακίδα ασύρματου μέσου μετάδοσης.....	66
Σήμα 61. Σήματα Προειδοποιήσεως.....	66
ΑΡΘΡΟ 13 Κινητά Σήματα Γραμμής	68
Σήμα 65. Δίσκος Σταθμεύσεως.....	68
Σήμα 66. Δίσκος καλύψεως ομάδας γραμμής	69
Δ. ΟΠΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΩΝ -ΔΡΕΖΙΝΩΝ	70
ΑΡΘΡΟ 14 Σήματα Ακεραιότητας Αμαξοστοιχιών	70
Σήμα 71. Κεφαλή Αμαξοστοιχιών	70
Σήμα 72. Ουρά αμαξοστοιχίας	71
ΑΡΘΡΟ 15 Σήματα μηχανοκίνητων –δρεζινών	74
Σήμα 82 Αυτοκίνητες δρεζίνες και μηχανοκίνητα βαγονέτα.....	74
ΑΡΘΡΟ 16 Σήματα Ελισσόμενου Τμήματος.....	76
ΑΡΘΡΟ 17 Σήματα προσωπικού ελιγμών προς Μηχανοδηγό	79
Ε. ΟΠΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΣΤΑΘΜΑΡΧΗ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΗΣ	82
ΑΡΘΡΟ 18 Σήματα Σταθμάρχη	82
Σήμα 160. Σταθμάρχης Υπηρεσίας.....	82
Σήμα 161. Σήματα για στάθμευση αμαξοστοιχίας στο σταθμό.....	82
Σήμα 162. Σήματα για αναχώρηση αμαξοστοιχίας από σταθμό	83
Σήμα 163. Σήματα για διέλευση αμαξοστοιχίας από σταθμό	84
ΑΡΘΡΟ 19 Οπτικά Σήματα προς το προσωπικό Αμαξοστοιχίας.....	86
Σήμα 165. Διέλευση αμαξοστοιχίας από κύριο σημείο γραμμής	86

ΑΡΘΡΟ 20 Σημαίες.....	86
ΑΡΘΡΟ 21 Φορητές Φωτεινές Ενδείξεις.....	87
Σήμα 173. Αναλάμπουσα φωτεινή ένδειξη.....	87
ΣΤ. ΙΣΟΠΕΔΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ	88
ΑΡΘΡΟ 22 Σήματα Ισόπεδων Διαβάσεων	88
Αφύλακτες Ισόπεδες Διαβάσεις	88
Φυλασσόμενες Ισόπεδες Διαβάσεις (ΦΙΔ) χωρίς Αυτόματο Σύστημα Ισόπεδης Διάβασης (ΑΣΙΔ)	88
Ισόπεδες Διαβάσεις με Αυτόματο Σύστημα Ισόπεδης Διάβασης (ΑΣΙΔ)	90
Ζ. ΣΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ.....	101
ΑΡΘΡΟ 23 Σήματα γραμμής επαφής Ηλεκτροκίνησης	101
Γενικές διατάξεις.....	101
Σήματα ρευματοληψίας	101
Σήματα παντογράφου.....	102

Μητρώο ενημερώσεων

A/A	Σύντομη περιγραφή αλλαγής	Ισχύει από	Ενσωματώθηκε από / ημερομηνία
1	Αρχική έκδοση Εγχειριδίου Σημάτων, σύμφωνα με την υπ'αρ. 6989 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΑΕ.	24/08/2026	Γενική Διεύθυνση Λειτουργίας Δικτύου / Διεύθυνση Κυκλοφορίας
2			
3			

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ, ΟΡΙΣΜΟΙ, ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1 | Εισαγωγικές Σημειώσεις

Περιεχόμενο

1. Το Εγχειρίδιο Σημάτων ΣΕ-ΚΣ περιλαμβάνει τις βασικές διατάξεις για τη σημασία, περιγραφή, χρήση και εφαρμογή των σημάτων που χρησιμοποιούνται στο ελληνικό σιδηροδρομικό δίκτυο.
2. Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδίασης, εγκατάστασης, συντήρησης και δοκιμών των σηματοτεχνικών εγκαταστάσεων καθορίζονται στα οικεία τεχνικά πρότυπα και διαδικασίες του Διαχειριστή Υποδομής.
3. Όπου απαιτούνται πρόσθετες διατάξεις λόγω τοπικών συνθηκών, αυτές αναφέρονται στο Βιβλίο Σταθμού, στις τοπικές οδηγίες ή σε ειδικές επιχειρησιακές εντολές.
4. Σε κάθε περίπτωση αμφιβολίας ως προς την ένδειξη ή την περιγραφή σήματος εφαρμόζεται η ερμηνεία που είναι πιο περιοριστική.

Οδηγίες Χρήσης Εγγράφου

Στο παρών Εγχειρίδιο ισχύουν τα ακόλουθα:

5. Δύο εικόνες στην ίδια σελίδα και σε οριζόντια σειρά, που χωρίζονται με κάθετη γραμμή, παριστάνουν αντίστοιχα:
 - (1) Η μεν προς τ' αριστερά, τις ενδείξεις του σήματος κατά την ημέρα.
 - (2) Η δε προς τα δεξιά, τις ενδείξεις του ιδίου σήματος κατά τη νύχτα.
6. Μια εικόνα στη μέση της σελίδας είναι ένδειξη, ότι το σήμα, που απεικονίζει, δε φωτίζεται κατά τη νύχτα και ότι, συνεπώς, το ίδιο σήμα ισχύει τόσο κατά την ημέρα όσο και κατά τη νύχτα.
7. Αν δεν απεικονίζεται οπίσθια όψη οπτικού σήματος, είναι ένδειξη, ότι αυτή δεν έχει κάποια ιδιαίτερη σημασία για τη σηματοδότηση.
8. Όπου στις εικόνες αναφέρεται «φως» εννοείται το φως του φανού του σήματος.
9. Με διαταγή της Κεντρικής Υπηρεσίας, μπορούν ν' αντικαθίστανται οι πιο κάτω αναφερόμενες φωτεινές ενδείξεις νύχτας φανών σημάτων, με έγχρωμα αντανakλαστικά σήματα, που αποδίδουν, με αντανάκλαση του φωτός που πέφτει σ' αυτά, τις ίδιες κατά το σχήμα και χρώμα ενδείξεις νύχτας και να καθορίζεται σε ποια σήματα και ποια σημεία ή τμήματα του δικτύου θα εφαρμόζεται η αντικατάσταση αυτή.
10. Στις εικόνες: Η φορά κινήσεως των χειρών ή του χειροφανού δηλώνεται με γραμμή, που φέρει βέλος προς την κατεύθυνση της κινήσεως.

11. Στην περίπτωση των σημάτων με τη λέξη «δίσκος» είναι τα σήματα που έχουν κυκλικό ή τετράγωνο σχήμα και με τη λέξη «πινακίδα» τα υπόλοιπα σήματα που έχουν μια και μόνη αμετάβλητη ένδειξη και που το σχήμα τους περιγράφεται ιδιαίτερα κατά περίπτωση.
12. Κάθε σήμα χαρακτηρίζεται μ' έναν αριθμό και κάθε ένδειξή του χαρακτηρίζεται με τον ίδιο αριθμό, που ακολουθείται από ένα γράμμα του αλφαβήτου. Χρησιμοποίηση των συνθηματικών αυτών ενδείξεων, θα γίνεται στις υπηρεσιακές γενικά σχέσεις.
13. Όπου στο παρόν Εγχειρίδιο αναφέρονται σαν εφόδια προσωπικού για σηματοδότηση χειροφανοί, σημαίες, σφυρίχτρες, καπέλο, ράβδος σηματοδότησεως κλπ., αυτά είναι εκείνα που η Κεντρική Υπηρεσία έχει εγκρίνει.
14. Το παρόν Εγχειρίδιο Σημάτων Σιδηροδρόμων Ελλάδος αποτελεί ελεγχόμενο κανονιστικό έγγραφο της Σιδηροδρομοί Ελλάδος Μ.Α.Ε. (Διαχειριστής Υποδομής) Η αναπαραγωγή, διανομή, δημοσίευση ή τροποποίησή του επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τις διαδικασίες ελέγχου εγγράφων της Εταιρείας και τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων του.
15. Σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ αντιγράφων ή εκδόσεων, ισχύει αποκλειστικά η εγκεκριμένη και δημοσιευμένη έκδοση στην ιστοσελίδα του Διαχειριστή Υποδομής.
16. Το παρόν Εγχειρίδιο αποτελεί το εθνικό πλαίσιο περιγραφής και ερμηνείας των σημάτων της ελληνικής σιδηροδρομικής υποδομής. Αποσκοπεί στη σαφή, ενιαία και ασφαλή κατανόηση των οπτικών, φωτεινών, ακουστικών και λοιπών ενδείξεων που χρησιμοποιούνται για τη ρύθμιση, προστασία και ασφαλή διεξαγωγή της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας.
17. Οι διατάξεις του εντάσσονται στο πεδίο των κανόνων σηματοδότησης που επιτρέπονται από την ΤΠΔ «Διεξαγωγή και Διαχείριση της Κυκλοφορίας» - TSI OPE - και αφορούν ιδίως τη διεπαφή μεταξύ της υποδομής, των συστημάτων σηματοδότησης, των σταθερών ή κινητών σημάτων, του προσωπικού που τα χρησιμοποιεί και των κινούμενων αμαξοστοιχιών ή ελίσσόμενων τμημάτων.
18. Το εγχειρίδιο Σημάτων δεν ρυθμίζει την εσωτερική οργάνωση, την κατανομή αρμοδιοτήτων ή τις αναλυτικές επιχειρησιακές διαδικασίες του Διαχειριστή Υποδομής ή των Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων. Τα ζητήματα αυτά καθορίζονται μέσω των οικείων Συστημάτων Διαχείρισης Ασφάλειας, των Εγχειριδίων Κανόνων και των αντίστοιχων επιχειρησιακών διαδικασιών.

Μεταβατική διάταξη

19. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 94063 Υπουργική Απόφαση «Θέσπιση ενιαίων κανόνων κυκλοφορίας στο ελληνικό σιδηροδρομικό δίκτυο» (ΦΕΚ Β' 3328/11.06.2026), και μέχρι την ολοκλήρωση της μεταφοράς όλων των σχετικών επιχειρησιακών διαδικασιών στα οικεία Εγχειρίδια Κανόνων του Διαχειριστή Υποδομής και των Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων και την έναρξη ισχύος του νέου επιχειρησιακού πλαισίου κανόνων, οι διατάξεις του παρόντος Εγχειριδίου Σημάτων εφαρμόζονται μεταβατικά σε συνδυασμό με τις ισχύουσες διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Κίνησης, Μέρος Β - Κανονισμός Κυκλοφορίας και Ελιγμών, καθώς και με τις εγκεκριμένες διαδικασίες των οικείων Συστημάτων Διαχείρισης Ασφάλειας.
20. Κατά τη μεταβατική περίοδο, τυχόν διαδικαστικές αναφορές του παρόντος Εγχειριδίου σε αρμόδια πρόσωπα, ειδικότητες, υπηρεσίες ή ενέργειες ερμηνεύονται σύμφωνα με την κατανομή αρμοδιοτήτων που προβλέπεται στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, στο Μέρος Β του ΓΚΚ και στα εγκεκριμένα Συστήματα Διαχείρισης Ασφάλειας του Διαχειριστή Υποδομής και των Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων.

21. Μετά την έναρξη ισχύος των οικείων Εγχειριδίων Κανόνων, οι διαδικαστικές διατάξεις που έχουν μεταφερθεί ή αντικατασταθεί από αυτά παύουν να εφαρμόζονται ως αυτοτελείς διαδικαστικές ρυθμίσεις του παρόντος Εγχειριδίου, εκτός εάν ρητά διατηρούνται ως κανόνες σήμανσης ή ως μεταβατικές διατάξεις.

ΑΡΘΡΟ 2 | Ορισμοί

22. Στο παρόν Εγχειρίδιο ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί. Όπου χρησιμοποιούνται όροι που ορίζονται στο ενωσιακό σιδηροδρομικό πλαίσιο, ιδίως στην ΤΠΔ «Διεξαγωγή και Διαχείριση της Κυκλοφορίας» (TSI OPE), στην οδηγία για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων και στην οδηγία για τη διαλειτουργικότητα, οι όροι αυτοί ερμηνεύονται σύμφωνα με το αντίστοιχο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

23. Μέχρι την έκδοση, έγκριση και θέση σε εφαρμογή του αντίστοιχου Εγχειριδίου Κανόνων του Διαχειριστή Υποδομής ή της οικείας Σιδηροδρομικής Επιχείρησης, οι σχετικοί επιχειρησιακοί κανόνες, οδηγίες και διαδικασίες εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στον ισχύοντα Γενικό Κανονισμό Κίνησης, Μέρος Β', στα ισχύοντα παραρτήματα και στα συναφή κανονιστικά κείμενα, και να εφαρμόζονται στο μέτρο που δεν αντίκεινται στο εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, μέχρι την αντικατάστασή τους από τα αντίστοιχα Εγχειρίδια Κανόνων και τα οικεία Συστήματα Διαχείρισης Ασφάλειας.

Όρος	Ορισμός
Ακουστικό σήμα	Ακουστικό σήμα είναι σήμα που παρέχεται με σφυρίχτρα, ηχητική προειδοποίηση, κώδωνα ή άλλο εγκεκριμένο ηχητικό μέσο.
Αλλαγή τροχιάς	Αλλαγή τροχιάς είναι η τεχνική διάταξη της γραμμής που επιτρέπει τη μετάβαση σιδηροδρομικού οχήματος από μία τροχιά σε άλλη. Η αλλαγή τροχιάς αποτελείται από τα κατάλληλα κινητά και σταθερά στοιχεία γραμμής και, ανάλογα με τον εξοπλισμό της, μπορεί να χειρίζεται τοπικά, κεντρικά ή μέσω συστήματος σηματοδότησης και αλληλεξάρτησης.
Αμαξοστοιχία	Αμαξοστοιχία είναι ένα ή περισσότερα σιδηροδρομικά οχήματα, εκ των οποίων τουλάχιστον ένα διαθέτει ή δέχεται έλξη, τα οποία κινούνται ως ενιαία κυκλοφοριακή μονάδα με αριθμό αμαξοστοιχίας ή άλλη εγκεκριμένη ταυτοποίηση.
Αντίθετη κυκλοφορία	Αντίθετη κυκλοφορία είναι η κυκλοφορία αμαξοστοιχίας σε κλάδο διπλής ή πολλαπλής γραμμής κατά κατεύθυνση αντίθετη από την κανονικά καθορισμένη για τον κλάδο αυτόν.

Όρος	Ορισμός
Αυτοκινητάμαξα	Αυτοκινητάμαξα είναι αυτοκινούμενο σιδηροδρομικό όχημα ή σύνολο σιδηροδρομικών οχημάτων με ενσωματωμένη έλξη, το οποίο είναι κατάλληλο να κυκλοφορεί ως αμαξοστοιχία χωρίς χωριστό κινητήριο όχημα. Για τους σκοπούς του παρόντος Εγχειριδίου, όπου γίνεται αναφορά σε σήματα κεφαλής, οπίσθιου άκρου ή φωτεινές ενδείξεις αμαξοστοιχίας, οι αυτοκινητάμαξες αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που προβλέπονται για τον τύπο τους.
Βιβλίο Διαδρομών	Βιβλίο Διαδρομών είναι το έγγραφο ή σύνολο πληροφοριών που παρέχει στους μηχανοδηγούς και στο σχετικό επιχειρησιακό προσωπικό τις αναγκαίες πληροφορίες για τη διαδρομή στην οποία πρόκειται να κινηθεί η αμαξοστοιχία, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων της υποδομής, των ορίων ταχύτητας, των σημάτων, των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και των πληροφοριών που απαιτούνται για κανονική, υποβαθμισμένη ή έκτακτη λειτουργία.
Βλάβη ή δυσλειτουργία σήματος	Βλάβη ή δυσλειτουργία σήματος είναι η κατάσταση κατά την οποία σήμα δεν παρέχει κανονική, σαφή ή αναγνωρίσιμη ένδειξη σύμφωνα με τον παρών Εγχειρίδιο ή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τον προβλεπόμενο σκοπό του.
Δεξιά και αριστερά ως προς αμαξοστοιχία ή όχημα	Οι όροι δεξιά και αριστερά, όταν αναφέρονται σε αμαξοστοιχία ή όχημα, νοούνται ως προς τη φορά κίνησης.
Δεξιά και αριστερά ως προς σήμα	Οι όροι δεξιά και αριστερά, όταν αναφέρονται σε σήμα, νοούνται για παρατηρητή που βλέπει την πρόσθια όψη του σήματος.
Δεξιά και αριστερά ως προς τη γραμμή	Οι όροι δεξιά και αριστερά, όταν αναφέρονται στη γραμμή, νοούνται ως προς τη φορά χιλιόμετρησης, εκτός εάν στο παρόν Εγχειρίδιο ορίζεται διαφορετικά για συγκεκριμένο σήμα ή συγκεκριμένη περίπτωση.
Διαγώνιος	Διαγώνιος είναι τμήμα γραμμής που, μαζί με τις δύο συζυγείς αλλαγές τροχιάς στα άκρα του, συνδέει δύο παρακείμενες παράλληλες τροχιές. Στο σύστημα ηλεκτρικής σηματοδότησης και αλληλεξάρτησης, ως διαγώνιος μπορεί επίσης να νοείται τμήμα γραμμής που συνδέει δύο παρακείμενες παράλληλες τροχιές και φέρει στο ένα άκρο αλλαγή τροχιάς και στο άλλο άκρο εκτροχιαστή, εφόσον η διάταξη αυτή αντιμετωπίζεται λειτουργικά από το σύστημα ως διαγώνιος.
Διαχειριστής Υποδομής (ΔΥ)	Διαχειριστής Υποδομής είναι ο φορέας που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση, λειτουργία και συντήρηση της σιδηροδρομικής υποδομής και, κατά περίπτωση, των συστημάτων σηματοδότησης, ελέγχου, ασφάλειας, τηλεδιοίκησης, επικοινωνιών και διαχείρισης κυκλοφορίας που ανήκουν ή συνδέονται λειτουργικά με την υποδομή.

Όρος	Ορισμός
Διπλή γραμμή	Διπλή γραμμή είναι ζεύγος δύο παράλληλων κλάδων γραμμής μεταξύ διαδοχικών θέσεων εκμετάλλευσης, στους οποίους η κυκλοφορία πραγματοποιείται κατά κανόνα σε καθορισμένη κατεύθυνση ανά κλάδο, εκτός εάν εφαρμόζεται αντίθετη ή αμφίδρομη κυκλοφορία σύμφωνα με τα ισχύοντα σήματα, τον εξοπλισμό και τους κανόνες κυκλοφορίας.
Δισκόσημα	Δισκόσημα είναι οπτικό σήμα σταθερής ή μεταβαλλόμενης όψης, το οποίο παρέχει ένδειξη μέσω δίσκου ή πινακίδας συγκεκριμένης μορφής, χρώματος και θέσης.
Εγκατάσταση Ηλεκτρικής Σηματοδότησης και Ασφαλείας (Ε.Η.Σ.Α.)	Εγκατάσταση Ηλεκτρικής Σηματοδότησης και Ασφαλείας είναι ιστορικός και τεχνικός εθνικός όρος που χρησιμοποιείται για υφιστάμενες εγκαταστάσεις ηλεκτρικής σηματοδότησης, αλληλεξάρτησης, χειρισμού αλλαγών τροχιάς, ασφάλισης διαδρομών και αποκλεισμού γραμμής.
Εγκεκριμένο μέσο επικοινωνίας	Εγκεκριμένο μέσο επικοινωνίας είναι κάθε μέσο επικοινωνίας που έχει εγκριθεί για τις σχετικές με την ασφάλεια επικοινωνίες, όπως GSM-R, VHF, TETRA, σταθερό τηλέφωνο, ψηφιακό σύστημα εντολών ή άλλο μέσο που καθορίζεται από τον Διαχειριστή Υποδομής και τα οικεία Συστήματα Διαχείρισης Ασφάλειας.
Εγχειρίδιο Κανόνων	Εγχειρίδιο Κανόνων είναι το έγγραφο ή σύνολο εγγράφων μέσω του οποίου ο Διαχειριστής Υποδομής ή η Σιδηροδρομική Επιχείρηση καθορίζει τους εφαρμοστέους επιχειρησιακούς κανόνες, οδηγίες και διαδικασίες για το προσωπικό του/της, σύμφωνα με το οικείο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας.
Ειδοποιητικό σήμα	Ειδοποιητικό σήμα είναι σήμα που προειδοποιεί για την ένδειξη κύριου σήματος, για επερχόμενο περιορισμό, για ειδική κατάσταση της γραμμής ή για άλλο σημείο που απαιτεί προσαρμογή της κίνησης.
Εκτροχιαστής	Εκτροχιαστής είναι στρεπτό πέδιλο ή άλλη ισοδύναμη τεχνική διάταξη, εγκατεστημένη σε ορισμένο σημείο τροχιάς, η οποία χρησιμοποιείται για την προστασία γραμμής, διαδρομής ή εγκατάστασης από μη επιτρεπόμενη κύλιση ή κίνηση οχήματος. Ο εκτροχιαστής, μέσω χειριστηρίου ή άλλου εγκεκριμένου συστήματος χειρισμού, τίθεται σε θέση προστασίας όταν επιδιώκεται η αναστολή της κύλισης ή, εφόσον απαιτηθεί, η εκτροχίαση οχήματος, και τίθεται σε θέση ελεύθερης διόδου όταν δεν απαιτείται η προστατευτική του λειτουργία.
Ελισσόμενο τμήμα	Ελισσόμενο τμήμα είναι το όχημα ή η ομάδα οχημάτων που κινείται στο πλαίσιο κίνησης ελιγμών.
Εμπρόσθιο άκρο αμαξοστοιχίας	Εμπρόσθιο άκρο αμαξοστοιχίας είναι το άκρο της αμαξοστοιχίας προς τη φορά κίνησης.
Θέση εκμετάλλευσης	Θέση εκμετάλλευσης είναι σταθμός, στάση, διακλάδωση, θέση αποκλεισμού, θέση αλλαγής τροχιάς, θέση μετάβασης συστήματος, τεχνική θέση ή άλλο καθορισμένο σημείο της υποδομής που χρησιμοποιείται για τη ρύθμιση, εξυπηρέτηση ή προστασία της κυκλοφορίας.

Όρος	Ορισμός
Κανονική κυκλοφορία	Κανονική κυκλοφορία σε διπλή ή πολλαπλή γραμμή είναι η κυκλοφορία που πραγματοποιείται στον κλάδο και προς την κατεύθυνση που έχουν καθοριστεί ως κανονικά για τη συγκεκριμένη γραμμή.
Κατάσταση έκτακτης ανάγκης	Κατάσταση έκτακτης ανάγκης είναι κατάσταση που απαιτεί άμεση εφαρμογή μέτρων προστασίας, ενημέρωσης, περιορισμού ή διακοπής της κυκλοφορίας για την αποτροπή, τον περιορισμό ή την αντιμετώπιση κινδύνου.
Κεντρικός Χειριστής / Χειριστής Κέντρου Ελέγχου Κυκλοφορίας	Κεντρικός Χειριστής ή Χειριστής Κέντρου Ελέγχου Κυκλοφορίας είναι εθνικός επιχειρησιακός όρος που, όπου χρησιμοποιείται στο παρόν Εγχειρίδιο, νοείται ως το αρμόδιο προσωπικό του Διαχειριστή Υποδομής που εκτελεί καθήκοντα διαχείρισης κυκλοφορίας, χειρισμού ή εποπτείας σηματοτεχνικών εγκαταστάσεων από κεντρική θέση ή άλλο εγκεκριμένο σημείο ελέγχου.
Κίνηση ελιγμών	Κίνηση ελιγμών είναι κάθε κίνηση σιδηροδρομικού οχήματος ή ομάδας οχημάτων που δεν εκτελείται ως κυκλοφορία αμαξοστοιχίας και πραγματοποιείται για σχηματισμό, μεταβολή, διάλυση, μετακίνηση, στάθμευση ή εξυπηρέτηση σύνθεσης ή οχημάτων.
Κλάδος γραμμής	Κλάδος γραμμής είναι καθεμία από τις τροχιές που συγκροτούν διπλή ή πολλαπλή γραμμή.
Κυκλοφορία αμαξοστοιχιών	Κυκλοφορία αμαξοστοιχιών είναι η κίνηση αμαξοστοιχιών επί της γραμμής, καθώς και η είσοδος, διέλευση, στάθμευση, αναχώρηση και έξοδος τους από σταθμούς, στάσεις, θέσεις εκμετάλλευσης ή τμήματα γραμμής.
Κύρια γραμμή	Κύρια γραμμή είναι γραμμή ή τμήμα γραμμής που χρησιμοποιείται για την κυκλοφορία αμαξοστοιχιών μεταξύ σταθμών, στάσεων ή άλλων θέσεων εκμετάλλευσης, καθώς και για την είσοδο, έξοδο ή διέλευση αμαξοστοιχιών εντός περιοχής σταθμού.
Κύριο σήμα	Κύριο σήμα είναι σήμα που επιτρέπει ή απαγορεύει την είσοδο ή συνέχιση κίνησης σε επόμενο τμήμα γραμμής, περιοχή σταθμού, διαδρομή, τμήμα αποκλεισμού ή άλλη σηματοδοτούμενη περιοχή.
Μετά το σήμα	Μετά το σήμα είναι η θέση πέραν του σήματος, αφού αυτό προσπεραστεί από την κατεύθυνση προς την οποία απευθύνεται στην κίνηση.
Μήκος Πέδησης	Μήκος πεδήσεως ορίζεται το μέγιστο μήκος το οποίο απαιτείται για την ακινητοποίηση μιας αμαξοστοιχίας από τη στιγμή εφαρμογής της ακαριαίας πέδης. Το μήκος πεδήσεως ορίζεται ξεχωριστά για κάθε τμήμα του δικτύου.
Μηχανοδηγός	Μηχανοδηγός είναι το πρόσωπο που οδηγεί αμαξοστοιχία, αυτοκινητάμαξα, κινητήριο όχημα ή άλλο σιδηροδρομικό όχημα, σύμφωνα με το εφαρμοστέο πλαίσιο πιστοποίησης, αρμοδιοτήτων και κανόνων της Σιδηροδρομικής Επιχείρησης ή άλλου αρμόδιου φορέα.
Μονή γραμμή	Μονή γραμμή είναι γραμμή στην οποία η κυκλοφορία αμαξοστοιχιών μεταξύ δύο διαδοχικών θέσεων εκμετάλλευσης πραγματοποιείται επί μίας τροχιάς και για τις δύο κατευθύνσεις.

Όρος	Ορισμός
Οπίσθια όψη σήματος	Οπίσθια όψη σήματος είναι η αντίθετη όψη της πρόσθιας όψης. Η οπίσθια όψη δεν παρέχει ένδειξη, εκτός εάν αυτό προβλέπεται ρητά στο παρόν Εγχειρίδιο .
Οπίσθιο άκρο αμαξοστοιχίας	Οπίσθιο άκρο αμαξοστοιχίας είναι το αντίθετο προς τη φορά κίνησης άκρο της αμαξοστοιχίας. Η σήμανση του οπίσθιου άκρου χρησιμοποιείται για την αναγνώριση της αμαξοστοιχίας και της πλήρους διέλευσής της, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Εγχειριδίου.
Οπτικό σήμα	Οπτικό σήμα είναι σήμα που παρέχεται με φωτεινή ένδειξη, πινακίδα, δίσκο, σημαφόρο, χειροσήμα, ανακλαστική επιφάνεια ή άλλο οπτικό μέσο.
Περιορισμός ταχύτητας / Βραδυπορία	Περιορισμός ταχύτητας ή βραδυπορία είναι η υποχρέωση κίνησης με ταχύτητα ίση ή μικρότερη από καθορισμένη τιμή, η οποία επιβάλλεται από σήμα, πίνακα, ένδειξη, εντολή, Βιβλίο Διαδρομών ή άλλο εγκεκριμένο μέσο.
Περιοχή σταθμού	Περιοχή σταθμού είναι το τμήμα της σιδηροδρομικής υποδομής που οριοθετείται από τα κύρια σήματα εισόδου ή άλλα καθορισμένα όρια του σταθμού. Όπου δεν υφίστανται κύρια σήματα, τα όρια της περιοχής σταθμού καθορίζονται από τον Διαχειριστή Υποδομής.
Πολλαπλή γραμμή	Πολλαπλή γραμμή είναι σύνολο περισσότερων από δύο κλάδων γραμμής μεταξύ διαδοχικών θέσεων εκμετάλλευσης. Η χρήση κάθε κλάδου καθορίζεται από τον Διαχειριστή Υποδομής.
Πορεία εν όψει	Πορεία εν όψει είναι τρόπος κίνησης κατά τον οποίο η αμαξοστοιχία ή το όχημα κινείται με τέτοια ταχύτητα ώστε να μπορεί να σταθμεύσει εγκαίρως πριν από σήμα στάσης, εμπόδιο, κατειλημμένο τμήμα γραμμής ή άλλο κίνδυνο που μπορεί να γίνει αντιληπτός από τη θέση οδήγησης.
Πριν από το σήμα	Πριν από το σήμα είναι η θέση κατά την προσέγγιση προς το σήμα, από την κατεύθυνση από την οποία το σήμα απευθύνεται στην κίνηση.
Πρόσημα / Φωτοπρόσημα	Πρόσημα ή φωτοπρόσημα είναι ειδοποιητικό σήμα που προειδοποιεί για την ένδειξη επόμενου κύριου σήματος ή για τις συνθήκες κίνησης που ακολουθούν.
Πρόσθια όψη σήματος	Πρόσθια όψη σήματος είναι η όψη του οπτικού σήματος που απευθύνεται προς την κίνηση ή το πρόσωπο για το οποίο προορίζεται η ένδειξη.
Προσκειμένη περιοχή αλλαγών	Αλλαγή ή αλλαγές τροχιάς που βρίσκονται πίσω από ένα κύριο σήμα, το οποίο τις καλύπτει και πριν το επόμενο κύριο σήμα
Προσωπικό αμαξοστοιχίας	Προσωπικό αμαξοστοιχίας είναι το προσωπικό που εκτελεί καθήκοντα επί της αμαξοστοιχίας ή σε άμεση σχέση με την κίνησή της, όπως καθορίζεται από τη Σιδηροδρομική Επιχείρηση στο οικείο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας και στο Εγχειρίδιο Κανόνων της.

Όρος	Ορισμός
Προσωπικό που εγκρίνει κινήσεις αμαξοστοιχιών	Προσωπικό που εγκρίνει κινήσεις αμαξοστοιχιών είναι το αρμόδιο επιχειρησιακό προσωπικό του Διαχειριστή Υποδομής που, σύμφωνα με το οικείο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας, τους κανόνες κυκλοφορίας και τα διαθέσιμα τεχνικά συστήματα, εγκρίνει, ρυθμίζει ή επιτρέπει κινήσεις αμαξοστοιχιών.
Σήμα	Σήμα είναι οπτική ή ακουστική ένδειξη με καθορισμένη μορφή, θέση, χρώμα, ήχο ή συνδυασμό αυτών, η οποία παρέχει πληροφορία, προειδοποίηση, περιορισμό ή εντολή σχετική με την ασφαλή κίνηση αμαξοστοιχιών, κινήσεων ελιγμών ή άλλων σιδηροδρομικών οχημάτων.
Σήμα αποκλεισμού ή διαδοχής	Σήμα αποκλεισμού ή διαδοχής είναι κύριο σήμα που οριοθετεί ή ελέγχει τμήμα γραμμής για τη διαδοχή αμαξοστοιχιών.
Σήμα εισόδου	Σήμα εισόδου είναι κύριο σήμα που ελέγχει την είσοδο αμαξοστοιχίας σε σταθμό, θέση εκμετάλλευσης ή άλλη σηματοδοτούμενη περιοχή.
Σήμα εξόδου	Σήμα εξόδου είναι κύριο σήμα που ελέγχει την έξοδο αμαξοστοιχίας από σταθμό, θέση εκμετάλλευσης ή άλλη σηματοδοτούμενη περιοχή προς επόμενο τμήμα γραμμής.
Σηματοδοτούμενη αντίθετη κυκλοφορία	Σηματοδοτούμενη αντίθετη κυκλοφορία είναι η αντίθετη κυκλοφορία που επιτρέπεται και προστατεύεται από το σύστημα σηματοδότησης, σύμφωνα με τις ενδείξεις των σημάτων και τους εφαρμοστέους κανόνες.
Σημαφόρος	Σημαφόρος είναι μηχανικό κύριο σήμα που παρέχει την ένδειξη του με τη θέση ενός ή περισσότερων βραχιόνων και, κατά τη νύχτα ή σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας, με αντίστοιχη φωτεινή ένδειξη.
Σιδηροδρομική Επιχείρηση (ΣΕ)	Σιδηροδρομική Επιχείρηση είναι η επιχείρηση που εκτελεί σιδηροδρομική μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων ή/και παρέχει έλξη, σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο.
Σταθμάρχης	Σταθμάρχης είναι εθνικός επιχειρησιακός όρος που, όπου χρησιμοποιείται στο παρόν Εγχειρίδιο, νοείται ως το αρμόδιο προσωπικό του Διαχειριστή Υποδομής σε σταθμό ή θέση εκμετάλλευσης, στο οποίο έχουν ανατεθεί καθήκοντα διαχείρισης κυκλοφορίας ή έγκρισης κινήσεων αμαξοστοιχιών, σύμφωνα με το οικείο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας και το Εγχειρίδιο Κανόνων του Διαχειριστή Υποδομής.
Σταθμός	Σταθμός είναι θέση εκμετάλλευσης της σιδηροδρομικής υποδομής η οποία έχει τουλάχιστον μια ή και περισσότερες αλλαγές τροχιάς, καλύπτεται με κύρια σήματα και συνδέεται με τηλεπικοινωνιακό μέσο. Στους σταθμούς είναι δυνατή, ανάλογα με τη διαμόρφωση και τον εξοπλισμό, η διεξαγωγή κυκλοφορίας αμαξοστοιχιών ή ελιγμών, καθώς επίσης η στάθμευση, εκκίνηση, τερματισμός, διέλευση, διασταύρωση, υπέρβαση κτλ. Οι σταθμοί παρέχουν την δυνατότητα επιβατικής και εμπορευματικής λειτουργίας.
Στάση	Στάση είναι θέση εξυπηρέτησης επί της γραμμής στην οποία αμαξοστοιχίες μπορούν να σταθμεύουν για επιβίβαση, αποβίβαση ή άλλη προβλεπόμενη υπηρεσία.

Όρος	Ορισμός
Συμπληρωματικό σήμα	Συμπληρωματικό σήμα είναι σήμα που συμπληρώνει την ένδειξη κύριου ή άλλου σήματος, παρέχοντας πρόσθετη πληροφορία ή ειδική εξουσιοδότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Εγχειριδίου.
Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΑ)	Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας είναι το οργανωμένο σύστημα μέσω του οποίου ο Διαχειριστής Υποδομής ή η Σιδηροδρομική Επιχείρηση καθορίζει, εφαρμόζει, ελέγχει και βελτιώνει τις διαδικασίες, τους κανόνες, τους ελέγχους και τα μέτρα διαχείρισης κινδύνων που αφορούν την ασφαλή εκτέλεση των δραστηριοτήτων του/της.
Σύστημα σηματοδότησης ή αλληλεξάρτησης και αποκλεισμού γραμμής	Σύστημα σηματοδότησης, αλληλεξάρτησης και αποκλεισμού γραμμής είναι το σύνολο των εγκαταστάσεων και λειτουργιών μέσω των οποίων παρέχονται, ελέγχονται ή εξασφαλίζονται ενδείξεις σημάτων, διαδρομές, αλλαγές τροχιάς, εκτροχιαστές, τμήματα αποκλεισμού, ανίχνευση αμαξοστοιχιών και λοιπές σηματοτεχνικές λειτουργίες.
Σχετικές με την ασφάλεια επικοινωνίες	Σχετικές με την ασφάλεια επικοινωνίες είναι οι επικοινωνίες που επηρεάζουν ή μπορούν να επηρεάσουν την ασφαλή κίνηση αμαξοστοιχιών, κινήσεων ελιγμών ή άλλων σιδηροδρομικών οχημάτων. Πραγματοποιούνται με εγκεκριμένα μέσα επικοινωνίας, εγκεκριμένα φρασεολογία και διαδικασία επιβεβαίωσης, όπου απαιτείται.
Τμήμα αποκλεισμού	Τμήμα αποκλεισμού είναι τμήμα γραμμής που οριοθετείται από διαδοχικά κύρια σήματα, σήματα αποκλεισμού ή άλλα καθορισμένα όρια σηματοδότησης, εντός του οποίου η κυκλοφορία ελέγχεται σύμφωνα με το εφαρμοζόμενο σύστημα σηματοδότησης ή αποκλεισμού γραμμής.
Υποβαθμισμένη λειτουργία	Υποβαθμισμένη λειτουργία είναι κατάσταση κατά την οποία η κανονική λειτουργία συστήματος, εγκατάστασης, σήματος, επικοινωνίας ή άλλου στοιχείου της υποδομής δεν είναι διαθέσιμη ή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί πλήρως, και εφαρμόζονται ειδικοί κανόνες, εντολές ή περιορισμοί για τη συνέχιση ή διακοπή της κυκλοφορίας με ασφάλεια.
Φωτόσημα	Φωτόσημα είναι οπτικό σήμα που παρέχει την ένδειξή του με ένα ή περισσότερα φώτα συγκεκριμένου χρώματος, διάταξης ή τρόπου λειτουργίας.

ΑΡΘΡΟ 3 | Γενικές Διατάξεις

25. Κάθε υπάλληλος, οποιοδήποτε βαθμό και αν έχει, οφείλει απόλυτη και άμεση συμμόρφωση προς εκείνα που παραγγέλλονται από τα σήματα.

26. Κάθε υπάλληλος που από τα υπηρεσιακά του καθήκοντα υποχρεούται να δίνει ή δέχεται σήματα, οφείλει να έχει αντίτυπο του παρόντος Εγχειριδίου και να γνωρίζει καλά τις διατάξεις που έχουν σχέση με την υπηρεσία του.

27. Το σήμα πρέπει να δίνεται τόσο έγκαιρα όσο χρειάζεται, ώστε εκείνος προς τον οποίο απευθύνεται, να έχει στη διάθεση του τον απαιτούμενο χρόνο για να το αντιληφθεί και, στη συνέχεια, να εκτελέσει στην κατάλληλη στιγμή εκείνα τα οποία παραγγέλλονται μ' αυτό.

28. Όταν συντρέχει περίπτωση, το σήμα πρέπει να συνεχίζεται ή να επαναλαμβάνεται συνεχώς, μέχρι να το αντιληφθούν όλοι εκείνοι προς τους οποίους αυτό απευθύνεται.

29. Εάν κάποιο σήμα δεν είναι ευκρινές ή δεν έγινε πλήρως αντιληπτό από τον υπάλληλο, προς τον οποίο απευθύνεται, αυτός οφείλει: κατά προτεραιότητα να δώσει στο σήμα την ερμηνεία, η οποία επιβάλλει σ' αυτόν να ενεργήσει κατά τρόπο, που να παρέχει τη μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια και στη συνέχεια ν' αναμένει ή, στην ανάγκη να ζητήσει αμέσως την επανάληψη του σήματος.

30. Όταν στην κύρια γραμμή δεν υπάρχει σήμα, αυτό σημαίνει για τη διερχόμενη αμαξοστοιχία, ότι η γραμμή είναι ελεύθερη.

31. Όταν στην περιοχή σταθμού που δεν αργεί δεν υπάρχει σήμα ή αυτό που υπάρχει δηλώνει απλά και μόνο την παρουσία υπαλλήλου, είναι ένδειξη για τη διερχόμενη αμαξοστοιχία, ότι η γραμμή δεν είναι ελεύθερη και επιβάλλεται άμεση στάθμευση.

Τα σήματα είναι:

❖ Οπτικά τα οποία διακρίνονται σε:

- Μόνιμα
- Κινητά
- Αμαξοστοιχιών
- Προσωπικού

❖ Ακουστικά τα οποία δίνονται με:

- Ηχητικό σήμα αμαξοστοιχίας
- Σφυρίχτρα
- Κώδωνες.

Ο χρόνος διάρκειας των ακουστικών σημάτων με ηχητικό σήμα αμαξοστοιχίας, σφυρίχτρα καθορίζεται έτσι:

- α. Βραχύ σήμα: Διάρκεια 1" (δευτερολέπτου). Συμβολισμός **U**.
- β. Μακρό σήμα: Διάρκεια 3" (δευτερολέπτων). Συμβολισμός
- γ. Παρατεταμένο σήμα: Διάρκεια 6" (δευτερολέπτων).
- δ. Συμβολισμός – Συνεχές σήμα: Χωρίς διακοπή για πολύ μακρό διάστημα.

32. Όσα από τα οπτικά σήματα πρέπει να φωτίζονται μόνο κατά τη νύκτα (σύμφωνα με όσα ορίζονται πιο κάτω), το άναμμα των πηγών του φωτός τους πρέπει να γίνεται από τη δύση του ηλίου και να διαρκεί μέχρι την ανατολή του. Στα σήματα αυτά, η ένδειξη της νύχτας διαφέρει κατ' αρχή από αυτή της ημέρας, μόνο κατά την προσθήκη φωτεινής ενδείξεως.

33. Όσες φορές αμαξοστοιχία πρόκειται να σταθμεύσει σε σταθμό μετά τη δύση του ηλίου, το άναμμα των πηγών φωτός των οπτικών σημάτων, που φέρονται απ' αυτήν, θα γίνεται σε σταθμό, όπου σταθμεύει πριν από τη δύση του ηλίου.

34. Τα οπτικά σήματα (μόνιμα και κινητά) πρέπει να φωτίζονται και κατά την ημέρα:

- α. Μέσα σε σήραγγες μήκους άνω των 200 μ.
- β. Όταν από οποιαδήποτε αιτία ή ορατότητα είναι τέτοια, ώστε, αν δεν φωτίζονται, να διακρίνονται δύσκολα από απόσταση 200 μ. τουλάχιστον.

35. Τα οπτικά σήματα, που απευθύνονται προς αμαξοστοιχία, δίνονται κατ' αρχή προς τη δεξιά πλευρά της. Στα επόμενα, όπου δεν αναφέρεται η πλευρά τοποθέτησεως ή επιδόσεως οπτικού σήματος, εννοείται η δεξιά. Οι περιπτώσεις συναντήσεως ή επιδόσεως οπτικού σήματος αριστερά της κινούμενης αμαξοστοιχίας αναφέρονται ιδιαίτερα σε κάθε περίπτωση. Τα οπτικά σήματα ελιγμών δίνονται προς την πλευρά του κινητήριου οχήματος, προς την οποία βρίσκεται ο Μηχανοδηγός.

36. Στα οπτικά σήματα χρησιμοποιούνται τα επόμενα χρώματα, που έχουν τη σημασία που αναγράφει ο παραπάνω πίνακας.

α. - ερυθρό (πορφυρό): στάθμευση, κίνδυνος

β. - πράσινο: γραμμή ελεύθερη

ή

γ. - κίτρινο ή πορτοκαλί: προσοχή βραδυπορία

δ -λευκό

37. Το λευκό χρώμα (γαλακτόχρωμο) ή διαφανές ή αστεροειδές (αυτό που ελαφρά κυανίζει) χρησιμοποιείται σε όσες περιπτώσεις ορίζεται στο παρόν Εγχειρίδιο ή στα παραρτήματα του και για όσες ενδείξεις δεν απαιτείται η χρήση ενός χρώματος από τ' αναφερόμενα στην §36 αλλά ακόμη και για την ένδειξη της παρουσίας υπαλλήλου.

38. Όπου προβλέπεται ως σήμα δίσκος ερυθρός ή πορτοκαλής, μπορεί, στην ανάγκη, να γίνει αντικατάσταση του με σημαία του ίδιου χρώματος, η οποία να είναι ανοιχτή και κατάλληλα στερεωμένη ή να φέρεται από εντεταλμένο υπάλληλο.

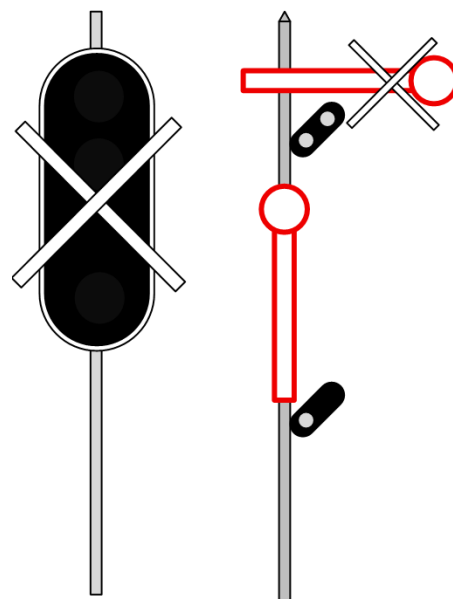
39. Ο φωτισμός των εγκαταστάσεων και χώρων που βρίσκονται κοντά στις γραμμές πρέπει να μη περιλαμβάνει έγχρωμα φώτα, τα οποία είναι δυνατό να εννοηθούν σαν οπτικά σήματα, από εκείνα που αναφέρονται στην §36.

40. Η χρήση των ακουστικών σημάτων και ιδιαίτερα αυτών που δίνονται με το ηχητικό σήμα της αμαξοστοιχίας, πρέπει να περιορίζεται στο απολύτως απαραίτητο.

41. Τα σήματα καλύψεως σταθμών δεν ισχύουν για τα χειροκίνητα οχήματα γενικά.

42. Τα μόνιμα οπτικά σήματα οποιουδήποτε τύπου που βρίσκονται εκτός υπηρεσίας ακυρώνονται ως προς την ένδειξή τους, με την προσθήκη λευκού «Σταυρού Αγίου Ανδρέα». Η ακύρωση αυτή αφορά την ένδειξη που παρέχει η όψη του σήματος και δεν ακυρώνεται η θέση τους (πχ σήμα εισόδου, σήμα εξόδου). Σε περίπτωση όπου σήμα φέρει «Σταυρό Αγίου Ανδρέα» και η ένδειξή του είναι ανοικτή, δεν σημαίνει εντολή πορείας όπως αυτή που παρέχει ένα ανοικτό σήμα χωρίς «Σταυρό Αγίου Ανδρέα».

43. Στις περιπτώσεις αυτές, ανοικτό σήμα που φέρει «Σταυρό Αγίου Ανδρέα», η συνέχιση ή μη της πορείας παρέχεται από εντολές του σταθμάρχη ή Κεντρικού Χειριστή, που χειρίζεται το σήμα ή που έχει την εποπτεία του τμήματος γραμμής.

44. Προκειμένου για μηχανικά σήματα, εκτός από την ανωτέρω επισήμανση, οι βραχίονες ή οι δίσκοι τους ακινητοποιούνται στην κλειστή θέση.

45. Η επισήμανση αυτή μπορεί να παραλειφθεί με άδεια της Υπηρεσίας σε μηχανικά σήματα που οι βραχίονες ή δίσκοι τους αφαιρέθηκαν, ή σε φωτοσήματα που καλύφθηκαν ώστε οι ενδείξεις τους να γίνουν αφανείς.

46. Κανονικά, τα φωτεινά ή μηχανικά σήματα που είναι εκτός υπηρεσίας δεν φωτίζονται. Αν αντιθέτως απαιτήσεις της Υπηρεσίας επιβάλλουν το φωτισμό τους (π.χ. για πραγματοποίηση δοκιμών) πρέπει τότε να ενημερώνονται οι Μηχανοδηγοί και σε αυτά τοποθετείται «Σταυρός Αγίου Ανδρέα».

Β. ΜΟΝΙΜΑ ΟΠΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΣΤΑΘΜΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΗΣ

ΑΡΘΡΟ 4 | Κύρια Σήματα

Φωτοσήματα | Σημαφόροι | Δισκοσήματα | Πινακίδες Προσανατολισμού

Σκοπός	Με τα κύρια σήματα, υποδεικνύεται στο προσωπικό της αμαξοστοιχίας, ότι απαγορεύεται η είσοδος (κύριο σήμα κλειστό) ή ότι επιτρέπεται η είσοδος (κύριο σήμα ανοιχτό) σε σταθμό ή στο επόμενο τμήμα γραμμής.
Κανονική Ένδειξη	Η κανονική ένδειξη των κύριων σημάτων είναι η « κλειστή ». Σε περίπτωση ανοίγματός τους για είσοδο αμαξοστοιχίας, επαναφέρεται στην κλειστή ένδειξη αμέσως μετά τη διέλευση του πρώτου οχήματος της αμαξοστοιχίας.
Φωτεινά Μηχανικά Σήματα	Όταν τα κύρια σήματα τοποθετούνται στην είσοδο σταθμών ή συμπλεγμάτων αναφέρονται ως σήματα καλύψεως . Τα κύρια σήματα είναι: α. φωτεινά (φωτοσήματα) β. μηχανικά σήματα (σηματοφόροι) γ. δισκοσήματα και δ. σταθερές πινακίδες.
Χρήση	Τα κύρια σήματα, διακρίνονται ανάλογα με τον ρόλο τους σε: α. σήματα εισόδου, β. σήματα εξόδου, γ. ομαδικά σήματα εξόδου δ. ενδιάμεσα σήματα και ε. σήματα αποκλεισμού ή διαδοχής

α. Σήματα εισόδου

Το σήμα εισόδου είναι κύριο σήμα που καλύπτει την είσοδο του σταθμού και δείχνει στην αμαξοστοιχία που πλησιάζει στο σταθμό ότι: Η είσοδος στο σταθμό απαγορεύεται «**σήμα εισόδου κλειστό**» ή ότι: Η είσοδος είναι ελεύθερη, με ή χωρίς περιορισμό της ταχύτητας της αμαξοστοιχίας «**σήμα εισόδου ανοιχτό**».

β. Σήματα Εξόδου

Το σήμα εξόδου, είναι κύριο σήμα που καλύπτει την έξοδο σταθμού και δείχνει στην αμαξοστοιχία που εξέρχεται από τις κύριες γραμμές κυκλοφορίας του σταθμού ή από ενδιάμεση θέση αποκλεισμού ότι: Η έξοδος από το σταθμό ή από ενδιάμεση θέση αποκλεισμού απαγορεύεται,

«σήμα εξόδου κλειστό» ή ότι: Η έξοδος από το σταθμό ή από ενδιάμεση θέση αποκλεισμού είναι ελεύθερη, «σήμα εξόδου ανοιχτό».

γ. Ομαδικό Σήματα Εξόδου

Τα ομαδικό σήμα εξόδου είναι κύριο σήμα που καλύπτει την έξοδο ενός συμπλέγματος γραμμών. Το ομαδικό σήματα εξόδου συνδυάζεται με φωτόσημα ελιγμών (ΕΛ-1, 2), που καλύπτει κάθε μια από τις τροχιές του συμπλέγματος. Η έξοδος για αναχώρηση από κάποια από τις γραμμές αυτές γίνεται δυνατή, όταν και τα δυο, τόσο το κύριο ομαδικό φωτόσημα όσο και το φωτόσημα ελιγμών (ΕΛ-1, 2) που αντιστοιχεί στην υπόψη γραμμή είναι ανοιχτά.

δ. Ενδιάμεσα σήματα

Εκεί, όπου η απόσταση μεταξύ των σταθμών είναι σχετικά μεγάλη και προκειμένου να αυξηθεί η χωρητικότητα της γραμμής, τοποθετούνται ενδιάμεσα σήματα σε θέσεις που χαρακτηρίζονται με το χιλιομετρικό σημείο ή την επωνυμία των θέσεων αυτών. Οι θέσεις αυτές ονομάζονται ενδιάμεσες θέσεις αποκλεισμού. Οι θέσεις αυτές έχουν εφοδιασθεί με δύο σήματα, δηλαδή με ένα πρόσημα και με ένα κύριο σήμα, που επέχει θέση σήματος εξόδου.

ε. Σήματα αποκλεισμού ή διαδοχής

Εκεί, όπου η απόσταση μεταξύ των σταθμών είναι σχετικά μεγάλη και προκειμένου να αυξηθεί η χωρητικότητα της γραμμής, τοποθετούνται σήματα αποκλεισμού, δηλαδή διαδοχικά σήματα σε απόσταση κατά κανόνα, μεταξύ 1500 και 2000 μέτρων σε τμήματα γραμμής μήκους πεδήσεως 1200μ. ή μεταξύ 700 και 1000 μέτρων αντιστοίχως σε τμήματα γραμμής μήκους πεδήσεως 700μ. Κατ' εξαίρεση, η απόσταση μπορεί να είναι μεγαλύτερη των 2000 μέτρων ή μικρότερη των 1500, πάντως όχι μικρότερη του μήκους πεδήσεως της γραμμής Τα σήματα αυτά καθώς είναι διαδοχικά τοποθετημένα επιδίδουν και ενδείξεις προειδοποίησης της αναμενόμενης στο επόμενο κύριο σήμα ένδειξης, καθώς δεν παρεμβάλλονται προσήματα.

47. Κύριο σήμα, οποιασδήποτε μορφής, με ασαφή ένδειξη, θεωρείται ως σήμα που έχει βλάβη και επιβάλλει στάθμευση πριν απ' αυτό και στη συνέχεια, συμμόρφωση προς όσα καθορίζονται στο παρόν έγγραφο.

48. Οι ενδείξεις των σημάτων ισχύουν μόνο εφόσον αναγνωρίζονται ασφαλώς ως σύμφωνες προς τις προδιαγραφές στο παρόν Εγχειρίδιο. Σε αντίθετη περίπτωση, το σήμα πρέπει να θεωρείται ως βεβλαμμένο. (Για την ειδοποίηση περί ανωμαλίας σήματος, βλέπε §1228 ΓΚΚ, όπως αυτό ισχύει).

49. Η κανονική όψη των σημάτων προκύπτει από την εκάστοτε παρατιθέμενη περιγραφή. Οι απεικονίσεις έχουν ενδεικτικό μόνο χαρακτήρα. Ο αριθμός των φανών, τους οποίους είναι δυνατό να περιλαμβάνει ένα φωτόσημα, δεν έχει καμία ιδιαίτερη σημασία, αρκεί ότι το φωτόσημα αυτό επιδίδει τις ενδείξεις που συμφωνούν με το Εγχειρίδιο σημάτων.

50. Η οπίσθια όψη των φωτοσημάτων δεν δίνει καμία εντολή.

51. Σημαφόρος που παρατηρείται από την πίσω πλευρά σε θέση ανοιχτή, αριστερά της αμαξοστοιχίας, σε σταθμός που βρίσκονται σε υπηρεσία, αγγέλλει στην απερχόμενη από το σταθμό αμαξοστοιχία ότι απαγορεύεται η έξοδος από το σταθμό (άρα επιβάλλεται άμεση στάθμευση).

52. Στην περιγραφή των σημάτων οι ενδείξεις αριστερά και δεξιά νοούνται ως προς τη φορά πορείας.

53. Τα κύρια σήματα τοποθετούνται κανονικά δεξιά, παρά τη γραμμή ή άνω της γραμμής, προς την οποίαν απευθύνονται. Όσα τμήματα κυκλοφορίας διπλής γραμμής του δικτύου διαθέτουν σηματοτεχνικές εγκαταστάσεις που εξασφαλίζουν την κυκλοφορία των αμαξοστοιχιών σε αντίθετη από την κανονική κατεύθυνση, τα κύρια και προειδοποιητικά φωτοσήματα Σταθμών και θέσεων ενδιαμέσου αποκλεισμού, της αντίθετης κατεύθυνσης τοποθετούνται αριστερά της γραμμής κυκλοφορίας. Σε σταθμούς με περισσότερες από μια σηματοδοτούμενες τροχιές ή σε συμπλέγματα, τα κύρια σήματα τοποθετούνται κανονικά δεξιά.

54. Σήματα εξόδου τοποθετημένα αριστερά της γραμμής επισημαίνονται μέσω λοξού λευκού ανακλαστικού βέλους (βέλος κατάδειξης) επί του ιστού του φωτοσήματος, στραμμένου προς την γραμμή την οποίαν αφορά το σήμα. Σχετική προειδοποίηση μπορεί να παρέχεται δεξιά της εισόδου της υπ' όψιν γραμμής μέσω ενδεικτικής ανακλαστικής πινακίδας χαμηλού τύπου που επιδεικνύει, με μαύρο χρώμα επί λευκού πεδίου, κατακόρυφο βέλος συμπληρούμενο αριστερά δια παραστάσεως του κατακόρυφου σκιαδίου φωτοσήματος.

Το βέλος κατάδειξης μπορεί να τοποθετείται και σε δισκοσήματα ή δείκτες προσήματος.

55. Τα φωτοσήματα, προ των οποίων επιβάλλεται στάθμευση των αμαξοστοιχιών, δηλαδή μπορούν να επιδώσουν ένδειξη ερυθρού **ΦΠΟ**, όταν αυτά είναι σβηστά ή επιδίδουν ασαφή ένδειξη (βεβλαμμένα φωτοσήματα), αναγνωρίζονται από ειδική έγχρωμη επισήμανση του ιστού τους, χαρακτηριζόμενη ως **ιστόσημα**.

56. Τα ιστοσήματα είναι:

α) **Λευκό - ερυθρό - λευκό**, όταν η υπέρβαση βεβλαμμένου φωτοσήματος από μεν αμαξοστοιχία επιτρέπεται μόνον κατόπιν έγγραφης εντολής (κατά §1226 ΓΚΚ) του αρμόδιου Σταθμάρχη, ή βάσει σήματος Υποκατάστασης (Σήμα Σφ1), από δε ελίσσόμενα τμήματα, μόνο κατόπιν προφορικής άδειας του διευθύνοντος τους ελιγμούς. (Για τις ενέργειες του προσωπικού της αμαξοστοιχίας, όταν το φωτόσημα επιδίδει στάθμευση βλέπε §1216 και §1217 ΓΚΚ).

Οι απορρέουσες από το ιστόσημα αυτό υποχρεώσεις συνεχίζουν να ισχύουν εάν ο σταθμός δεν είναι στελεχωμένος αλλά υπάγεται σε εποπτεία από Κέντρο Ελέγχου Κυκλοφορίας (ενεργός σταθμός). Εάν ο σταθμός στην περιοχή ευθύνης του οποίου υπάγεται το φωτόσημα, αργεί (άρα δεν υπάγεται σε εποπτεία από ΚΕΚ ή δεν είναι στελεχωμένος), τότε εφαρμόζονται οι διαδικασίες του επόμενου εδαφίου (β) .

β) **Λευκό - κίτρινο - λευκό - κίτρινο - λευκό**, στα φωτοσήματα, τα οποία η αμαξοστοιχία μπορεί να υπερβεί, με ευθύνη της και να κινηθεί, με πορεία εν όψει, μέχρι το επόμενο φωτόσημα, είτε αυτά είναι βεβλαμμένα είτε επιδίδουν ένδειξη στάθμευσης (ερυθρό φως) και εφόσον είναι αδύνατη η συνεννόηση με τον αρμόδιο Σταθμάρχη ή Κεντρικό Χειριστή.

Ιστόσημα **Λευκό - κίτρινο - λευκό - κίτρινο - λευκό** τοποθετείται κατά κανόνα στα σήματα αποκλεισμού.

57. Τα λοιπά φωτοσήματα, δηλαδή όσα δεν επισημαίνονται με ιστόσημα, δεν επιβάλλουν σε καμιά περίπτωση στάθμευση προ αυτών. Όταν τέτοιο φωτόσημα είναι βεβλαμμένο (συμφώνως προς § 48), πρέπει να θεωρείται ότι επιδίδει ένδειξη ειδοποιητική για στάθμευση στο επόμενο φωτόσημα.

58. Στον ιστό των φωτοσημάτων υπάρχει λευκή ορθογωνική πινακίδα, επί της οποίας αναγράφεται, με μαύρους χαρακτήρες, αριθμός ή συνδυασμός γραμμών και αριθμών, ενδεικτικός της θέσης και της φύσης του φωτοσήματος. Όταν μετά την ονομασία του σήματος με χαρακτήρες υπάρχει το ερυθρό κεφαλαίο γράμμα «**E**» τότε το σήμα αυτό είναι επαναληπτικό.

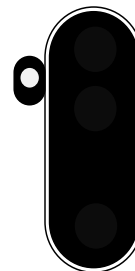
59. Τα κύρια φωτοσήματα μπορούν να επιδίδουν και ενδείξεις προειδοποίησης της αναμενόμενης στο επόμενο κύριο φωτόσημα ενδείξεως, όταν είναι τοποθετημένα διαδοχικά, χωρίς παρεμβολή φωτοπροσημάτων.

60. Η σειρά διαδοχής των φωτοσημάτων σε κάθε σταθμό είναι: Φωτοπρόσημα - Φωτόσημα εισόδου - Φωτόσημα εξόδου. Οι ενδείξεις του φωτοπροσήματος και του φωτοσήματος εισόδου βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση.

61. Τα φωτοπροσήματα και τα προηγούμενα σήματος εισόδου φωτοσήματα αποκλεισμού τοποθετούνται κατά κανόνα σε απόσταση ίση προς το μήκος πεδήσεως της γραμμής από το επόμενο κύριο σήμα.

62. Το μήκος πεδήσεως κάθε γραμμής υποδεικνύεται στον Πίνακα Χαρακτηριστικών Γραμμής των Εγχειριδίων Δρομολογίων.

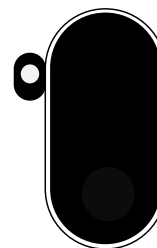
63. Όταν, κατ' εξαίρεση, η απόσταση αυτή υπολείπεται κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% από το μήκος πεδήσεως της γραμμής, το φωτοπρόσημα (ή το κατέχον την αντίστοιχη θέση φωτόσημα αποκλεισμού) επισημαίνεται με λευκή ενδεικτική λυχνία στο άνω μέρος της αριστερής πλευράς του κατακόρυφου σκιάδιου του φωτοσήματος. Σε τμήματα γραμμής οριακής ταχύτητας έως 80 χλμ/ώρα, η ενδεικτική λυχνία μπορεί να αντικατασταθεί από ανακλαστικό λευκό κύκλο επί μαύρου πεδίου.

64. Η απόσταση διαδοχής των κυρίων φωτοσημάτων Περιοχής Σταθμού (σήματα εισόδου, εξόδου και – σε μεγάλους Σταθμούς ή συγκροτήματα – ενδιάμεσα σήματα) κυμαίνεται, κατά κανόνα, μεταξύ 1200 και 1500 μέτρων, στα τμήματα γραμμής μήκους πεδήσεως 700 μέτρων, μεταξύ 700 και 1000 μέτρων αντιστοίχως και στα τμήματα γραμμής μήκους πεδήσεως 400 μέτρων, αντίστοιχα μεταξύ 400 και 500 μέτρων).

65. Η ανωτέρω απόσταση μπορεί, κατ' εξαίρεση, να είναι μικρότερη των 1200 (αντιστοίχως 700 ή 400) μέτρων ή μεγαλύτερη των 1500 (αντιστοίχως 1000 ή 500) μέτρων. Αν είναι μικρότερη των 1140 (αντιστοίχως 665 ή 380) μέτρων, το τοποθετημένο στην αρχή του τμήματος μειωμένου μήκους φωτόσημα επισημαίνεται με λευκή ενδεικτική λυχνία.

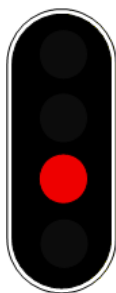
66. **Φωτοπροσήματα**, από τη θέση των οποίων δεν είναι συνεχώς ορατό το προαγγελλόμενο κύριο φωτόσημα, μπορούν να επαναλαμβάνονται ως επαναληπτικά φωτοπροσήματα. Τα **επαναληπτικά φωτοπροσήματα** επισημαίνονται με λευκή ενδεικτική λυχνία, αλλά δεν προαγγέλλονται από πινακίδες προειδοποίησης (Σήμα 61 ΚΣ), ούτε φέρουν Δείκτη προσήματος (Σήμα 22). Επαναληπτικά φωτοπροσήματα μπορούν να τοποθετούνται και προ κυρίων φωτοσημάτων, οι ενδείξεις των οποίων προαγγέλλονται από προηγούμενο κύριο φωτόσημα, όταν το προαγγελλόμενο κύριο φωτόσημα δεν είναι συνεχώς ορατό από απόσταση ίση με το μήκος πεδήσεως της γραμμής, ή από συνήθη θέση στάθμευσης αμαξοστοιχιών προ αυτού.

Φωτοσήματα Πορείας

67. Τα φωτοσήματα πορείας δηλώνουν με τις ενδείξεις τους τη δυνατότητα και τις συνθήκες εισόδου στο επόμενο του φωτοσήματος τμήμα γραμμής, ή/και προειδοποιούν για την αναμενόμενη ένδειξη του επομένου φωτοσήματος πορείας. Το σήμα Φπ0 ισχύει για αμαξοστοιχίες και ελίσσόμενα τμήματα. Τα λοιπά φωτοσήματα πορείας ισχύουν μόνο για κυκλοφορία αμαξοστοιχιών.

Σήμα Φπ0

Το σήμα Φπ0 απαγορεύει την συνέχιση της πορείας μια αμαξοστοιχίας ή ενός ελίσσόμενου τμήματος.

Σημασία

Σταθμεύσατε

Περιγραφή

Ένα ερυθρό φως

Σήμα Φπ1

Το σήμα Φπ1 επιτρέπει πορεία με την ενδεικνυόμενη στο Εγχειρίδιο Δρομολογίων οριακή ταχύτητα, εφόσον αυτή δεν περιορίζεται από άλλα σήματα ή ειδικές διατάξεις.

Σημασία

Ελεύθερη Πορεία

Περιγραφή

Ένα πράσινο φως

Σήμα Φπ10

Το σήμα Φπ10 προειδοποιεί ότι το επόμενο κύριο σήμα έχει ένδειξη ΦΠ0, γι' αυτό επιβάλλει επιβράδυνση για στάθμευση.

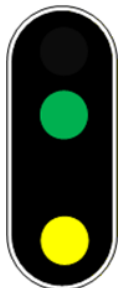
Σημασία

Προσοχή! Επιβραδύνετε προς στάθμευση στο επόμενο φωτόσημα

Περιγραφή

Ένα κίτρινο φως

Σήμα Φπ2

Το σήμα Φπ2 επιβάλλει περιορισμό ταχύτητας (βραδυπορία) 40 χλμ/ώρα, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετική ταχύτητα στον Πίνακα 15 του Εγχειριδίου Κυκλοφορίας Κ ή στη στήλη 3α του Εγχειριδίου Δρομολογίων ή από Δείκτη Ταχύτητας (Σήμα Σφ3).

Ο περιορισμός ταχύτητας αρχίζει από τη θέση του σήματος και ισχύει μέχρι το πέρας της προσκείμενης περιοχής αλλαγών γραμμής.

Σημασία

Βραδυπορία

Περιγραφή

Ένα πράσινο και κάτω από αυτό ένα κίτρινο φως

Σήμα Φπ20

Το σήμα Φπ20 έχει την ίδια εκτελεστική έννοια με το Φπ2, με την πρόσθετη ειδοποιητική πληροφόρηση ότι το επόμενο φωτόσημα επιδίδει ένδειξη στάθμευσης (Φπ0). Αποτελεί συνεπώς συνδυασμό των σημάτων Φπ2 και Φπ10.

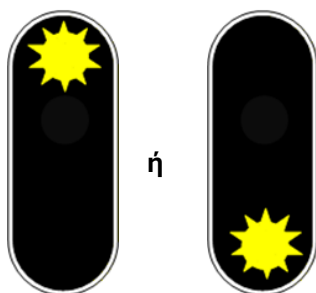
Σημασία

Βραδυπορία στο επόμενο σήμα, στάθμευση

Περιγραφή

Δύο, κατακόρυφα διατεταγμένα, κίτρινα [[φώτα

Σήμα Φπ12

Το σήμα Φπ12 ειδοποιεί ότι το επόμενο κύριο σήμα επιδίδει ένδειξη βραδυπορίας (Φπ2 ή Φπ20) 40 χλμ/ωρ. εκτός εάν ορίζεται διαφορετική ταχύτητα στον Πίνακα 15 του Εγχειριδίου Κυκλοφορίας Κ ή στη στήλη του Εγχειριδίου Δρομολογίων ή από ειδοποιητικό Δείκτη ταχύτητας (Σήμα Σφ. 3α).

Σημασία

Προσοχή! Επιβραδύνετε προς εκτέλεση βραδυπορίας στο επόμενο φωτόσημα

Περιγραφή

Ένα διαλείπον κίτρινο φώς

Σήμα 11. Σημαφόρος

68. Οι σημαφόροι είναι δύο τύπων: μονοβραχίονες και διβραχίονες.

69. Ο μονοβραχίονας σημαφόρος δίνει δύο ενδείξεις:

- α. Βραχίονας σημαφόρου σε οριζόντια θέση, παραγγέλλει στην αμαξοστοιχία, που πλησιάζει σε σταθμό, ότι απαγορεύεται η είσοδος στο σταθμό **«σημαφόρος κλειστός»** (Σήμα 11α. Πρόσθια όψη κλειστού μονοβραχίονα σημαφόρου).
- β. Βραχίονας σημαφόρου ανυψωμένος σε γωνία 45°, αναγγέλλει στην αμαξοστοιχία, που πλησιάζει σε σταθμό, ότι η είσοδος στο σταθμό είναι ελεύθερη **«σημαφόρος ανοιχτός»** (Σήμα 11γ).

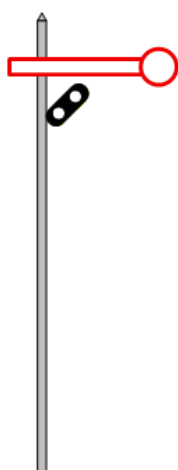
70. Ο διβραχίονας σημαφόρος δίνει τρεις ενδείξεις:

- α. Ο πάνω βραχίονας σε θέση οριζόντια, ο κάτω βραχίονας ταυτίζεται με τον ιστό, παραγγέλλει στην αμαξοστοιχία, που πλησιάζει σε σταθμό, ότι απαγορεύεται η είσοδος στο σταθμό, **«σημαφόρος κλειστός»** (Σήμα 11β. Πρόσθια όψη κλειστού διβραχίονα σημαφόρου).
- β. Ο πάνω βραχίονας ανυψωμένος σε γωνία 45°, ο κάτω βραχίονας ταυτίζεται με τον ιστό, αναγγέλλει στην αμαξοστοιχία, που πλησιάζει σε σταθμό, ότι η είσοδος στο σταθμό είναι ελεύθερη, **«σημαφόρος ανοιχτός»** (Σήμα 11δ).
- γ. Οι δύο βραχίονες ανυψωμένοι σε γωνία 45°, αναγγέλλει στην αμαξοστοιχία, που πλησιάζει σε σταθμό ότι η είσοδος στο σταθμό είναι ελεύθερη σε γραμμή παρεκκλίνουσα της κύριας, **«σημαφόρος ανοιχτός»** (Σήμα 11ε).

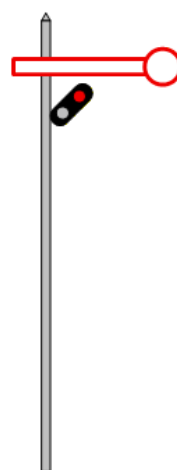
71. Ο σημαφόρος αγγέλλεται από απόσταση είτε με πρόσημα (σήμα 20) είτε με δείκτη προσήματος (Σήμα 22).

Σήμα 11α. Πρόσθια όψη κλειστού μονοβραχίονα σημαφόρου

«Σταθμεύστε»

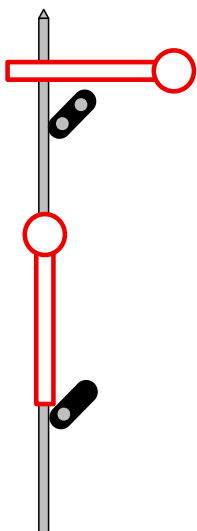
Βραχίονας λευκός με ερυθρό περιθώριο,
οριζόντιος προς τα δεξιά

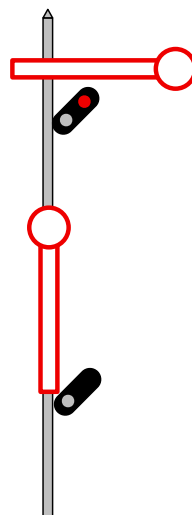
Φως ερυθρό

Σήμα 11β. Πρόσθια όψη κλειστού διβραχίονα σημαφόρου

«Σταθμεύστε»

Ο πάνω βραχίονας λευκός με ερυθρό περιθώριο, οριζόντιος προς τα δεξιά.
Ο κάτω βραχίονας ταυτίζεται με τον ιστό

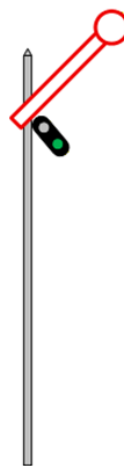
Ένα φως ερυθρό

Σήμα 11γ. Πρόσθια όψη ανοιχτού μονοβραχίονα σημαφόρου.

«Είσοδος σε σταθμό ελεύθερη»

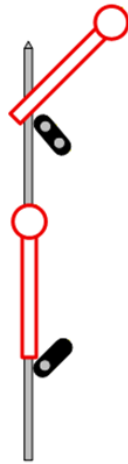
Βραχίονας λευκός με ερυθρό περιθώριο, ανυψωμένος σε γωνία 45° προς τα δεξιά

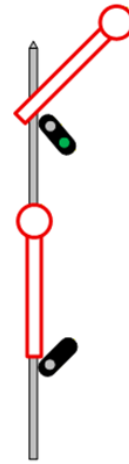
Ένα πράσινο φως

Σήμα 11δ. Πρόσθια όψη διβραχίονα σημαφόρου με ανοιχτό τον πάνω βραχίονα.

«Είσοδος σε σταθμό ελεύθερη»

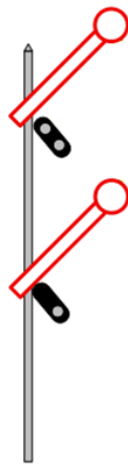
Ο πάνω βραχίονας λευκός με ερυθρό περιθώριο, ανυψωμένος δεξιά σε γωνία 45°, ο κάτω βραχίονας ταυτίζεται με τον ιστό.

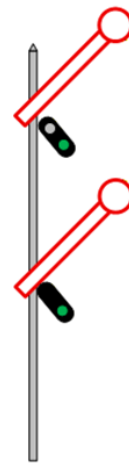
Ένα πράσινο φως

Σήμα 11ε. Πρόσθια όψη διβραχίονα σημαφόρου με ανοιχτούς τους δύο βραχίονες.

«Είσοδος σε σταθμό ελεύθερη προς παρεκκλίνουσα της κύριας γραμμής»

Δυο βραχίονες λευκοί με ερυθρό περιθώριο, ανυψωμένοι προς τα δεξιά καθένας σε γωνία 45°.

Δύο πράσινα φώτα το ένα κάτω από το άλλο.

**Σήμα 11ζ. Οπίσθια όψη ανοιχτού μονοβραχίονα σημαφόρου.
(αριστερά αμαξοστοιχίας)**

**«Σταθμεύστε» όταν ο σταθμός βρίσκεται σε υπηρεσία
ή «Συνεχίστε πορεία» όταν ο σταθμός αργεί**

Βραχίονας λευκός με μαύρο περιθώριο
ανυψωμένος αριστερά σε γωνία 45°.

Σε σταθμό που βρίσκεται σε υπηρεσία:

- Φως λευκό αστεροειδές
περιορισμένης εντάσεως.
- Σε αργό σταθμό: Με ή χωρίς την πιο
πάνω φωτεινή ένδειξη

**Σήμα 11η. Οπίσθια όψη διβραχίονα σημαφόρου με ανοιχτό τον πάνω βραχίονα.
(αριστερά αμαξοστοιχίας)**

**α. «Σταθμεύστε», όπως στο α' του 11ζ ή
β. «Συνεχίστε πορεία», όπως στο β' του 11ζ.**

Ο πάνω βραχίονας λευκός με μαύρο
περιθώριο, ανυψωμένος αριστερά σε γωνία
45°.

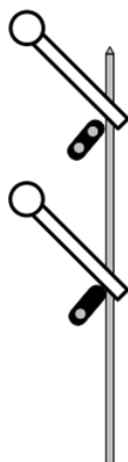
Ο κάτω βραχίονας αφανής

Σε σταθμό που βρίσκεται σε υπηρεσία: Δυο
λευκά γαλακτόχρωμα φώτα, το πάνω
περιορισμένης εντάσεως και το κάτω έντονο.
Σε αργό σταθμό: Με ή χωρίς την πιο πάνω (α)
φωτεινή ένδειξη.

**Σήμα 11θ. Οπίσθια όψη διβραχίονα σημαφόρου με ανοιχτούς τους δύο βραχίονες.
(αριστερά αμαξοστοιχίας)**

«Σταθμεύστε»

Δύο βραχίονες λευκοί με μαύρο περιθώριο,
ανυψωμένοι ο καθένας σε γωνία 45°.

Δύο λευκά γαλακτόχρωμα φώτα
περιορισμένης εντάσεως, το ένα κάτω από τ'
άλλο.

Σήμα 12. Δείκτης Κυρίου Σήματος

**Ορθογωνική ανακλαστική πινακίδα, λευκού και μαύρου χρώματος σε διάταξη
σκακιέρας.**

Το σήμα 12 τοποθετείται, κατά κανόνα, μόνο σε περιπτώσεις κυκλοφορίας επί προσωρινής μονής γραμμής, δεξιά της κυρίας γραμμής και στο ύψος του κυρίου σήματος (Σημαφόρου, φωτισήματος εισόδου, εξόδου ή αποκλεισμού) παρακαείμενης γραμμής, προς τις ενδείξεις του οποίου οφείλουν να συμμορφώνονται οι αντιθέτως της κανονικής φοράς κυκλοφορίας κινούμενες αμαξοστοιχίες. Αν οι εκτελούμενες εργασίες επί της παρακαείμενης, προσωρινά αποκλεισμένης, γραμμής, εμποδίζουν την κατά τα ανωτέρω τοποθέτηση, το σήμα μπορεί να τοποθετηθεί και αριστερά της γραμμής.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Διευκρινίζεται ότι το σήμα 12 είναι σήμα προσωρινού χαρακτήρα, που θα τοποθετείται μόνο σε περιπτώσεις μακροχρόνιου αποκλεισμού μιας γραμμής κατευθύνσεως, κατά τη διάρκεια του οποίου οι τεχνικές εγκαταστάσεις ασφαλείας προσαρμόζονται προς τις απαιτήσεις σηματοτεχνικά εξασφαλιζόμενης κυκλοφορίας μονής γραμμής.

Σήμα 13. Δισκόσημα

72. Το δισκόσημα, Σήμα 13, καλύπτει σταθμούς που δεν διαθέτουν σημαφόρο, Σήμα 11, ή φωτοσήματα, ή σε σταθμούς στους οποίους τα φωτοσήματα είναι εκτός λειτουργίας ή υπό κατασκευή. Το δισκόσημα παρέχει μια μόνο ένδειξη: Στάθμευση, δισκόσημα κλειστό.

73. Το δισκόσημα, Σήμα 13, αποτελείται από κυκλικό ή τετράγωνο δίσκο, επί ιστού. Το δισκόσημα δηλώνει στην αμαξοστοιχία που προσεγγίζει σταθμό ότι η είσοδος στον σταθμό απαγορεύεται. Η συνέχιση ή μη της πορείας της αμαξοστοιχίας γίνεται ύστερα από εντολή από τον σταθμάρχη ή τον Κεντρικού Χειριστή, που ανήκει το σήμα ή που έχει την εποπτεία του τμήματος γραμμής.

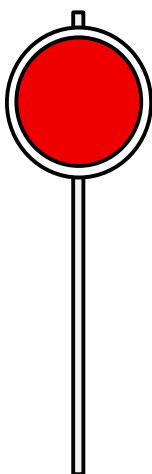
74. Στον ιστό του σήματος δύναται να υπάρχει πινακίδα ονομασίας αναγνωριστική του σταθμού που καλύπτει.

75. Το δισκόσημα προαναγγέλλεται από απόσταση ίση με το μήκος πέδησης της γραμμής, με δείκτη προσήματος, Σήμα 22.

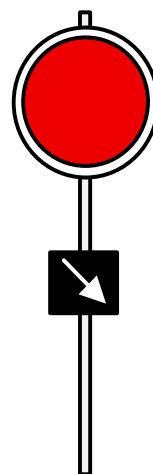
76. Τοποθετείται δεξιά παρά τη γραμμή. Σε περίπτωση διπλής γραμμής, εφόσον απαιτηθεί η τοποθέτησή του αριστερά της γραμμής κατεύθυνσης, αντίθετα προς την κανονική φορά κυκλοφορίας, τοποθετείται στον ιστό του και βέλος κατάδειξης.

Σήμα 13. Πρόσθια όψη κλειστού δισκόσηματος

«Σταθμεύσατε»

Δίσκος κυκλικός ή τετράγωνος ερυθρός με λευκό περιθώριο. Το επίπεδο του είναι κάθετο προς τον άξονα της γραμμής.

Δίσκος κυκλικός ή τετράγωνος, ερυθρός με λευκό περιθώριο. Το επίπεδό του είναι κάθετο προς τον άξονα της γραμμής. Το βέλος κατάδειξης τοποθετείται όταν το σήμα βρίσκεται αριστερά της γραμμής.

ΑΡΘΡΟ 5 | Ειδοποιητικά Σήματα

77. Το πρόσημα είναι σήμα εξαρτημένης λειτουργίας σε σχέση με το επόμενο σήμα εισόδου σταθμού ή με το σήμα εξόδου ενδιάμεσης θέσης αποκλεισμού. Ανοίγει ή κλείνει ταυτόχρονα με τα σήματα αυτά. Το πρόσημα τοποθετείται κατά κανόνα σε απόσταση μήκους πέδησης από το σήμα εισόδου ή από το σήμα εξόδου ενδιάμεσης θέσης αποκλεισμού. Προειδοποιεί την αμαξοστοιχία που προσεγγίζει σταθμό ή ενδιάμεση θέση αποκλεισμού ότι:

- (1) το επόμενο σήμα εισόδου σταθμού ή το σήμα εξόδου ενδιάμεσης θέσης αποκλεισμού είναι κλειστό, ή
- (2) το επόμενο σήμα εισόδου σταθμού ή το φωτόσημα εξόδου ενδιάμεσης θέσης αποκλεισμού είναι ανοικτό, καθώς και για τις συνθήκες πορείας, δηλαδή διέλευση από την κύρια γραμμή ή είσοδο σε παρεκκλίνουσα γραμμή.

78. Η ένδειξη που εμφανίζει κάθε φορά το πρόσημα, κλειστό ή ανοικτό, δεν σημαίνει υποχρεωτικά ότι το επόμενο σήμα δεν θα μεταβάλει την ένδειξή του είτε σε ευνοϊκότερη (π.χ. σε προειδοποίηση για κλειστό σήμα, το σήμα αυτό να ανοίξει) είτε σε περιοριστικότερη (δηλ. σε προειδοποίηση για ανοικτό σήμα, το σήμα αυτό να έχει κλείσει).

79. Η κανονική ένδειξη του προσήματος είναι η θέση «Κλειστό», δηλαδή η θέση που προειδοποιεί για κλειστό κύριο σήμα.

80. Πρόσημα με αμφίβολη ένδειξη ή πρόσημα σβηστό κατά τη νύχτα θεωρείται ως κλειστό πρόσημα.

Φωτοπροσήματα

81. Τα φωτοπροσήματα και τα φωτόσηματα αποκλεισμού που προηγούνται σήματος εισόδου τοποθετούνται, κατά κανόνα, σε απόσταση ίση με το μήκος πέδησης της γραμμής από το επόμενο κύριο σήμα το οποίο προαναγγέλλουν.

82. Φωτοπροσήματα από τη θέση των οποίων δεν είναι συνεχώς ορατό το προαναγγελλόμενο κύριο φωτόσημα μπορούν να επαναλαμβάνονται με επαναληπτικά φωτοπροσήματα.

83. Τα φωτοπροσήματα φέρουν στον ιστό τους δείκτη προσήματος, Σήμα 22.

84. Ειδικότερα, στα φωτοπροσήματα, η πινακίδα ονομασίας τους φέρει, πριν από τις λοιπές χαρακτηριστικές ενδείξεις, το ερυθρό κεφαλαίο γράμμα «Α».

Ένα πράσινο φως
ΠΡ-1 φωτοπρόσημα ανοικτό

Το επόμενο κύριο σήμα είναι ανοικτό
Ενδείξεις ΦΠ1 ή ΦΠ 10

Ένα κίτρινο φως
ΠΡ-10 φωτοπρόσημα ανοικτό

Το επόμενο κύριο σήμα είναι κλειστό
Ένδειξη ΦΠ0

Ένα κίτρινο φως που αναβοσβήνει
ΠΡ-2 φωτοπρόσημα ανοικτό

Το επόμενο κύριο σήμα είναι ανοικτό
Ενδείξεις ΦΠ2 ή ΦΠ20

Επαναληπτικά Φωτοπροσήματα

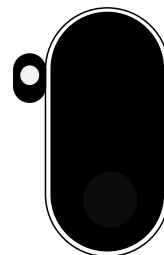
85. **Όπου** το προαγγελόμενο κύριο φωτόσημα δεν είναι συνεχώς ορατό από τη θέση των φωτοπροσημάτων, οι ενδείξεις τους ενδέχεται να επαναλαμβάνονται μέσω επαναληπτικών φωτοπροσημάτων.

86. Τα επαναληπτικά φωτοπροσήματα επισημαίνονται με λευκή ενδεικτική λυχνία (σύμφωνα με ΑΡΘΡΟ 1 | 64), αλλά δεν προαγγέλλονται από πινακίδες προειδοποίησης (Σήμα 61 ΚΣ), ούτε φέρουν δείκτη προσήματος (Σήμα 22).

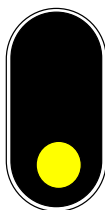
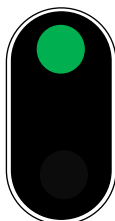
87. Επαναληπτικά φωτοπροσήματα μπορούν να τοποθετούνται και προ κυρίων φωτοσημάτων, οι ενδείξεις των οποίων προαγγέλλονται από προηγούμενο κύριο φωτόσημα, όταν το προαγγελόμενο κύριο φωτόσημα δεν είναι συνεχώς ορατό από απόσταση ίση με το μήκος πεδήσεως της γραμμής, ή από συνήθη θέση στάθμευσης αμαξοστοιχιών προ αυτού.

88. Τα επαναληπτικά φωτοπροσήματα φέρουν ονομασία σε εξάρτηση με το σήμα που επαναλαμβάνουν.

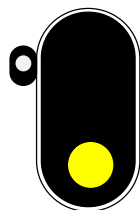
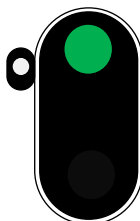
89. Παρακάτω παρέχεται **ενδεικτική** αλληλουχία ενδείξεων των επαναληπτικών φωτοπροσημάτων:

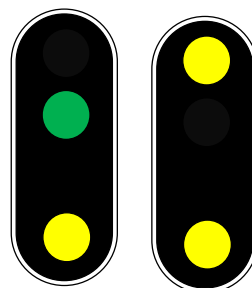
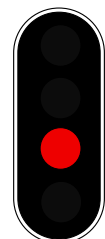
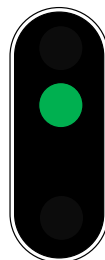
Φωτοπρόσημο
Σήμα που προηγείται

Επαναληπτικό
Φωτοπρόσημο

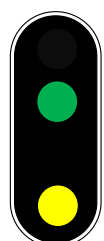
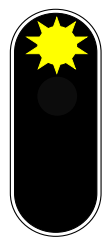
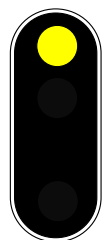
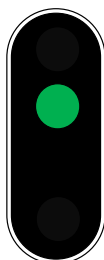

Κυρίως Σήμα που έπεται

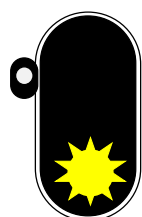
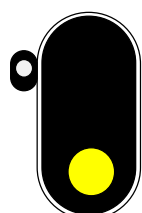
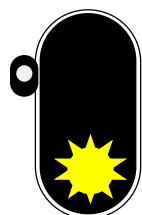
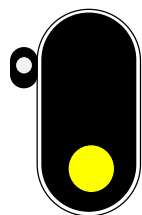
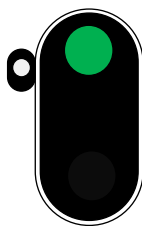

90. Παρακάτω παρέχεται **ενδεικτική** αλληλουχία ενδείξεων των επαναληπτικών φωτοπροσημάτων όταν αυτά τοποθετούνται προ κυρίων φωτοσημάτων, οι ενδείξεις των οποίων προαγγέλλονται από προηγούμενο κύριο φωτόσημο:

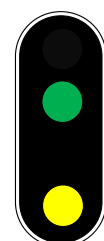
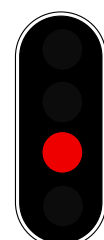
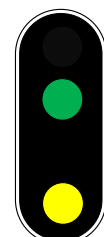
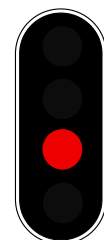
**Κύριο
Σήμα που προηγείται**

**Επαναληπτικό
Φωτοπρόσημο**

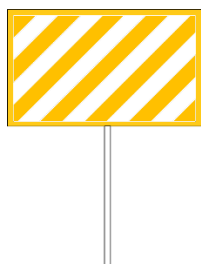
**Κυρίως
Σήμα που έπεται**

Σήμα 14. Πινακίδα προσανατολισμού

Σήμα 14. Πινακίδα προσανατολισμού

«Προσεγγίζετε σε στάση δώστε σήμα «προσοχή» (σήμα 101) και ρυθμίστε ταχύτητα»

Σημασία

Το σήμα 14, «Πινακίδα προσανατολισμού» προσδιορίζει την προσέγγιση σε στάση. Κανένα άλλο σήμα δεν προηγείται.

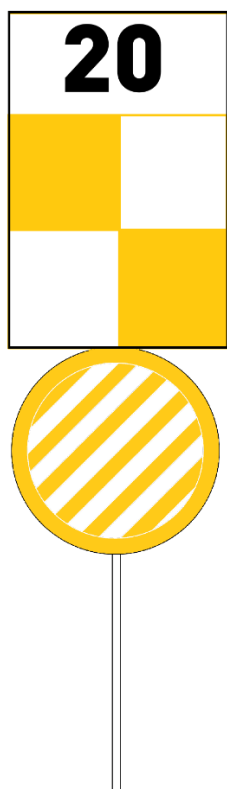
Περιγραφή

Κυκλική ή τετράγωνη πινακίδα με πορτοκαλί περιθώριο και διαγώνιες ραβδώσεις με κλίση από αριστερά προς τα δεξιά, εναλλασσόμενες πορτοκαλί και λευκές.

Σήμα 15. Πινακίδα προσανατολισμού

Σήμα 15. Πινακίδα προσανατολισμού

«Προσεγγίζετε σε σταθμό, δώστε σήμα «προσοχή» (σήμα 101) και ρυθμίστε ταχύτητα»

Σημασία

Όσες φορές, πριν από την είσοδο του σταθμού, τοποθετείται η αναφερόμενη στην §53 του παρόντος ειδοποιητική πινακίδα «βραδυπορίας χωρίς στιγμιαία στάθμευση» (Σήμα 53), που προαναγγέλλει επόμενη πινακίδα βραδυπορίας αλλαγής εισόδου του σταθμού αυτού, η πινακίδα προσανατολισμού τοποθετείται στον ιστό της ειδοποιητικής πινακίδας βραδυπορίας και αποτελεί μ' αυτήν ενιαίο σήμα 15, με την ακόλουθη σταθερή ένδειξη:

«Προσεγγίζετε σε σταθμό με βραδυπορία διελεύσεως αλλαγής εισόδου (από τον ευθύ κλάδο) στην εικονιζόμενη ταχύτητα. Ακολουθεί πινακίδα ενάρξεως βραδυπορίας. Δώστε σήμα «προσοχή» (σήμα 101) και μειώσατε ταχύτητα, έτοιμοι για άμεση συμμόρφωση προς οποιοδήποτε σήμα σταθμού».

Περιγραφή

Ορθογωνική ειδοποιητική πινακίδα βραδυπορίας (σήμα 53, βλέπε § 53) και κάτω απ' αυτή στον ίδιο ιστό κυκλική πινακίδα, όπως αυτή του σήματος 14.

* Ο αριθμός είναι ενδεικτικός.

Σήμα 20. Μηχανικό Πρόσημα

91. Το μηχανικό πρόσημα, Σήμα 20, είναι σήμα εξαρτημένης λειτουργίας σε σχέση με τον σηματοφόρο, Σήμα 11. Ανοίγει και κλείνει ταυτόχρονα με το άνοιγμα ή το κλείσιμο του σηματοφόρου, με τον ίδιο χειρισμό.

92. Το μηχανικό πρόσημα δηλώνει στην αμαξοστοιχία που κινείται προς τον σταθμό εάν ο σηματοφόρος που ακολουθεί είναι:

- (1) **κλειστός:** «Πρόσημα κλειστό», Σήμα 20α.
- (2) **ανοικτός:** «Πρόσημα ανοικτό», Σήμα 20β.
- (3) **ανοικτός με έναν βραχίονα:** «Πρόσημα ανοικτό», Σήμα 20β δις.
- (4) **ανοικτός με δύο βραχίονες:** «Πρόσημα ανοικτό», Σήμα 20γ.

Για τις περιπτώσεις, όπου παραμένει ο παλιός τύπος προσήματος, χωρίς βέλος.

Παρατήρηση (α)

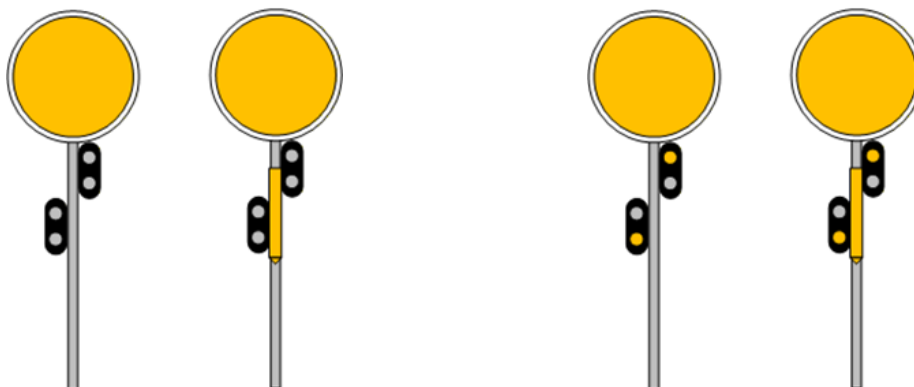
Σ' ορισμένους σταθμούς, που αναφέρονται σε εγκύκλιο της Υπηρεσίας, η όψη του σήματος 20α συμπληρώνεται με βέλος κατακόρυφο (κλειστό) πάνω στον ιστό (βλέπε και επόμενη παρατήρηση).

Παρατήρηση (β)

Σ' ορισμένους σταθμούς, που αναφέρονται σ' εγκύκλιο της Υπηρεσίας, το σήμα 20β διαφοροποιείται, με την προσθήκη βέλους πάνω στον ιστό, σε δύο ξεχωριστά σήματα.

Σήμα 20α. Πρόσθια όψη κλειστού προσήματος

«Ακολουθεί σηματοφόρος κλειστός» «Μειώστε ταχύτητα για στάθμευση»

(βλέπε παρατήρηση α)

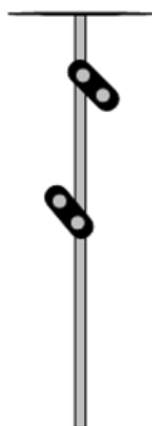
Επιφάνεια δίσκου πορτοκαλί, με εξωτερικό μαύρο δακτύλιο και γύρω του λευκό περιθώριο (κάθετος προς τον άξονα της γραμμής).

(βλέπε παρατήρηση α)

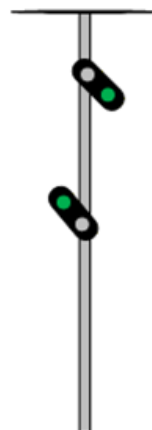
Δυο φώτα πορτοκαλί ή ανακλαστικές επιφάνειες, λοξά και από τις δύο πλευρές του ιστού, αριστερά κάτω, δεξιά πάνω.

Σήμα 20β. Πρόσθια όψη ανοιχτού προσήματος

«Ακολουθεί σημαφόρος ανοιχτός»

Επιφάνεια δίσκου αφανής σ' οριζόντια θέση.

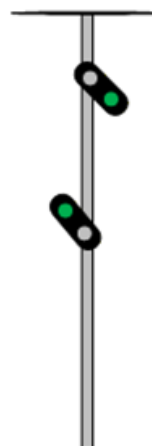
Δύο πράσινα φώτα ή ανακλαστικές επιφάνειες
λοξά και από τις δύο πλευρές του ιστού,
αριστερά κάτω, δεξιά πάνω

Σήμα 20βδς. Πρόσθια όψη ανοιχτού προσήματος για είσοδο σ' ευθεία γραμμή.

«Ακολουθεί σημαφόρος ανοιχτός με 1 βραχίονα για είσοδο σ' ευθεία γραμμή»

Επιφάνεια δίσκου αφανής σε οριζόντια θέση.
Βέλος κατακόρυφο (κλειστό).

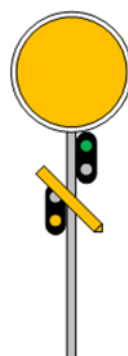
Δύο πράσινα φώτα ή ανακλαστικές επιφάνειες
λοξά και από τις δύο πλευρές του ιστού,
αριστερά κάτω, δεξιά, πάνω.

**Σήμα 20γ. Πρόσθια όψη ανοιχτού προσήματος για είσοδο σε
παρεκκλίνουσα γραμμή**

**«Ακολουθεί σημαφόρος ανοιχτός με 2 βραχίονες. Μειώστε ταχύτητα για είσοδο σε
παρεκκλίνουσα γραμμή»**

Επιφάνεια δίσκου όπως στο σήμα 20α και
βέλος - πορτοκαλί με λευκό περιθώριο με
κατεύθυνση προς τα κάτω δεξιά

Ένα πορτοκαλί φως αριστερά κάτω και ένα
πράσινο φως δεξιά πάνω από τις δυο πλευρές
του ιστού ή αντίστοιχες ανακλαστικές
επιφάνειες

Σήμα 22. Δείκτης Προσήματος

93. Το σήμα 22 τοποθετείται, κατά κανόνα, αμέσως προ ή επί του ιστού, προσημάτων (Σήμα 20), φωτοπροσημάτων, ή επεχόντων θέση προσήματος, φωτοσημάτων αποκλεισμού.

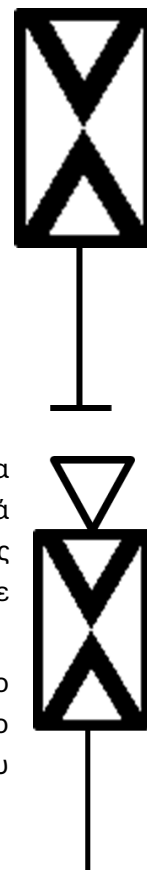
94. Το σήμα είναι ανακλαστικό.

95. Ο Δείκτης Προσήματος μπορεί ακόμη να τοποθετηθεί μεμονωμένος:

- επισημαίνοντας την αφετηρία του μήκους πεδήσεως προ Σημαφόρου (Σήμα 11) ή Δισκόσηματος (Σήμα 13),
- ως υπόδειξη φωτοπροσήματος ή, επέχοντος θέση φωτοπροσήματος, επισημαίνοντας την αφετηρία του μήκους πεδήσεως προ του κυρίου σήματος.

96. Τυπική περίπτωση εφαρμογής του ανωτέρω εδαφίου (β) αποτελεί η κυκλοφορία επί προσωρινής μονής γραμμής, οπότε το Σήμα 22 παραπέμπει στις ενδείξεις του δεξιά της παρακείμενης (αποκλεισμένης) γραμμής ευρισκόμενου προσήματος ή επέχοντος θέση προσήματος, φωτοσήματος αποκλεισμού. Τοποθετείται τότε δεξιά ή, σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου, αριστερά της γραμμής.

97. Όταν η απόσταση του Προσήματος (Σήμα 20) ή του φωτοπροσήματος από το προαγγελλόμενο κύριο σήμα υπολείπεται κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% από το μήκος πεδήσεως της γραμμής, ο Δείκτης Προσήματος φέρει στην άνω πλευρά του ανεστραμμένο ισόπλευρο τρίγωνο, λευκού χρώματος με μαύρο περιθώριο.

ΑΡΘΡΟ 6 | Συμπληρωματικά φωτοσήματα (ΣΦ)

98. Τα συμπληρωματικά φωτοσήματα (ή ανακλαστικά σήματα) επέχουν θέση έγγραφων εντολών ή συμπληρώνουν τις ενδείξεις των ανοικτών φωτοσημάτων πορείας.

99. Τοποθετούνται, κατά κανόνα, επί του ιστού κυρίων φωτοσημάτων. Μπορούν να προαγγέλλονται μέσω ειδοποιητικών συμπληρωματικών σημάτων.

Σήμα ΣΦ1

Σήμα ΣΦ1. Σήμα Υποκατάσταση

«Υπερβείτε σήμα Φπ0 ή βεβλαμμένο κύριο φωτόσημα, άνευ έγγραφης εντολής.»

Σημασία

Το σήμα ισχύει μόνο όταν ανάψει προ σταθμεύουσας στο φωτόσημα αμαξοστοιχίας. Μηχανοδηγός αμαξοστοιχίας που θα αντιληφθεί από μεγάλη απόσταση το σήμα αναμμένο, οφείλει να σταθμεύσει προ του κλειστού ή βεβλαμμένου φωτοσήματος. Η αμαξοστοιχία μπορεί στη συνέχεια να επαναλάβει την πορεία της, μόνο όταν το σήμα ΣΦ1 σβήσει και ανάψει πάλι.

Περιγραφή

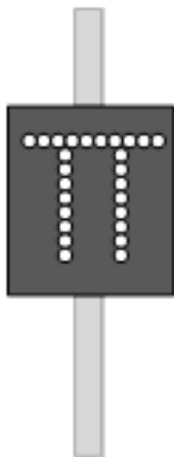
Τρία λευκά φώτα σε διάταξη ισόπλευρου τριγώνου, με την κορυφή προς τα άνω

100. Η αμαξοστοιχία που υπερβαίνει κλειστό ή βεβλαμμένο κύριο φωτόσημα με σήμα ΣΦ1, τηρεί, μέχρι το επόμενο κύριο φωτόσημα, *πορεία εν όψει*, χωρίς να υπερβεί την ταχύτητα των 40 χλμ/ώρα, σε ετοιμότητα άμεσης συμμόρφωσης προς σήματα του Σταθμάρχη ή στάθμευσης προ απρόοπτου εμποδίου (π.χ. σε περίπτωση υποδοχής σε μερικώς κατειλημμένη ή αδιέξοδη γραμμή μικρού μήκους) ή μέχρι να συναντήσει είτε το επόμενο φωτόσημα με την ένδειξη του οποίου οφείλει να συμμορφωθεί.

Σήμα Σφ2

Σήμα Σφ2. Δείκτης Κατεύθυνσης

«Διαδρομή διευθετημένη προς την ενδεικνυόμενη κατεύθυνση»

Σημασία

Έχει χαραχθεί διαδρομή προς την υποδεικνυόμενη με το αρχικό αυτό γράμμα κατεύθυνση.

Ο Δείκτης Κατεύθυνσης πληροφορεί περί της κατεύθυνσης πορείας που σηματοδοτεί το ανοικτό κύριο φωτόσημα σε περιοχές κόμβων ή διακλάδωσεων. Κατά κανόνα απεικονίζει με το αρχικό κεφαλαίο γράμμα της ονομασίας του προσεχούς τερματικού Σταθμού ή του προσεχούς Σταθμού διακλάδωσης ή μπορεί να απεικονίζονται γράμματα ή αριθμοί τροχιών/κλάδων γραμμής.

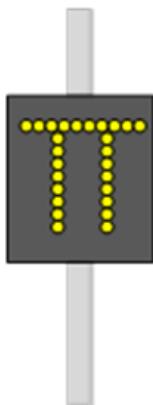
Περιγραφή

Λευκός φωτεινός χαρακτήρας

101. Σβηστό ή ασαφές σήμα Σφ2 ή υπόδειξη άλλης κατεύθυνσης από αυτή που αντιστοιχεί στο δρομολόγιο της αμαξοστοιχίας, επιβάλλει στάθμευση της αμαξοστοιχίας προ του φωτοσήματος, επί του οποίου φέρεται. Η αμαξοστοιχία μπορεί να συνεχίσει την πορεία της, σύμφωνα με τις ενδείξεις του φωτοσήματος πορείας, αφού ο Σταθμάρχης βεβαιώσει, τη διευθέτηση της διαδρομής προς την ορθή κατεύθυνση.

Σήμα Σφ2α

Σήμα Σφ2α. Ειδοποιητικός Δείκτης Κατεύθυνσης – Ακολουθεί Δείκτης Κατεύθυνσης (Σφ2)

Σημασία

Προαναγγελία χάραξης διαδρομής από το επόμενο κύριο σήμα προς την υποδεικνυόμενη με το αρχικό αυτό γράμμα κατεύθυνση.

Το σήμα Σφ2, μπορεί να προαναγγέλλεται είτε σε φωτοπρόσημα είτε σε κύριο σήμα εισόδου μέσω του σήματος Σφ2α που με κίτρινο χρώμα απεικονίζει το γράμμα του επόμενου σήματος Σφ2.

Περιγραφή

Κίτρινος φωτεινός χαρακτήρας

Σήμα Σφ3

102. Το σήμα Σφ3 αποτελείται από τριγωνική πινακίδα μαύρου χρώματος, επί της οποίας και σε ορθογώνιο άνοιγμα κατάλληλων διαστάσεων φέρεται ηλεκτρική οπτική συσκευή που παρέχει με παράθεση πλήθους ΛΕΥΚΩΝ φωτεινών σημείων το/α ψηφίο/α (1) ή (2) ή (3) ή (5) ή (6) ή (8) ή (10) ή οποιουδήποτε άλλου κατάλληλου αριθμού.

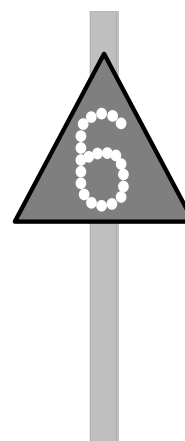
Σήμα Σφ3. Δείκτης Ταχύτητας

«Απαγορεύεται η υπέρβαση της δηλούμενης δια του ενδεικτικού ψηφίου ταχύτητας, από το σήμα έως την προσκείμενη περιοχή αλλαγών»

Ανακλαστική πινακίδα

Λευκός ενδεικτικός αριθμός επί μαύρης τριγωνικής πινακίδας με λευκό περιθώριο. Η πινακίδα τοποθετείται κανονικά με την κορυφή προς τα κάτω. Μπορεί να τοποθετηθεί με την κορυφή προς τα άνω, όταν είναι περιορισμένος ο χώρος τοποθέτησης ή η πινακίδα είναι στερεωμένη στην κορυφή φωτοσήματος.

Φωτόσημα

Λευκός φωτεινός αριθμός

103. Ο αναγραφόμενος ενδεικτικός αριθμός υποδηλώνει 10πλάσια τιμή επιτρεπόμενης ταχύτητας σε χλμ/ώρα.

104. Τα ενδεικτικά ψηφία 1 και 2 μπορούν να επισημαίνουν επικείμενη στάθμευση σε πολύ μικρή απόσταση ή υποδοχή σε μερικώς κατελημμένη γραμμή.

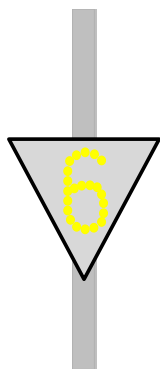
105. Το ενδεικτικό ψηφίο 3 μπορεί να επισημαίνει είσοδο σε αδιέξοδη γραμμή ή σε γραμμή υποδοχής με ανεπαρκή διαδρομή ολίσθησης (Βλέπε §1161 ΓΚΚ).

106. Το φωτόσημα Σφ3 ανάβει μόνο όταν έχει διευθετηθεί διαδρομή που επιβάλλει περιορισμό ταχύτητας.

107. Η σταθερή ανακλαστική πινακίδα (σφ3) τοποθετείται πάντα σε συνδυασμό με κάποιο κύριο φωτόσημα και όπου ο περιορισμός ταχύτητας αφορά τη μοναδική δυνατή διαδρομή ή όλες τις διαδρομές.

108. Το σήμα σφ3 (ανακλαστική) ή Σφ3 (φωτεινή), μπορεί να προαναγγέλλεται είτε σε φωτοπρόσημα είτε σε κύριο σήμα εισόδου μέσω του σήματος Σφ3α που με κίτρινο χρώμα απεικονίζει το ψηφίο της ταχύτητας του επόμενου σήματος Σφ3 ή σφ3.

Σήμα Σφ3α. Ειδοποιητικός Δείκτης Ταχύτητας – Ακολουθεί Δείκτης ταχύτητας (Σφ3)

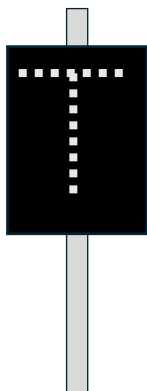

Φωτόσημα
Κίτρινος φωτεινός αριθμός

Ο αναγραφόμενος ενδεικτικός αριθμός υποδηλώνει
10πλάσια τιμή επιτρεπόμενης ταχύτητας σε χλμ/ώρα.

Σήμα Σφ4

Σήμα Σφ4. Κλήση σε επικοινωνία - Έλθετε σε επικοινωνία με το χειριστή του σήματος με το τηλέφωνο παρά τω σήμα ή με ασύρματο μέσω.

Σημασία

Στη θέση των φωτοσημάτων εισόδου Σταθμών και, συχνά, των φωτοσημάτων εξόδου και ενδιαμέσων φωτοσημάτων υπάρχει, κατά κανόνα, τηλεφωνική συσκευή, μέσω της οποίας το προσωπικό των αμαξοστοιχιών μπορεί να επικοινωνήσει με τον αρμόδιο για το συγκεκριμένο φωτόσημο Σταθμάρχη ή, σε τμήματα γραμμής υπαγόμενα σε κεντρική ρύθμιση, με τον αρμόδιο ή Κεντρικό Χειριστή. Οι ως ανωτέρω εφοδιασμένες θέσεις επισημαίνονται με το ψηφίο Τ. Όταν το ενδεικτικό αυτό ψηφίο φωτίζεται, σημαίνει κλήση του Σταθμάρχη ή Κεντρικού Χειριστή προς το προσωπικό σταθμευμένης προ του φωτοσήματος αμαξοστοιχίας.

Το ψηφίο Τ ανάβει πάντα σε συνδυασμό με την ένδειξη ΦΠ0 ή ΕΛ-1.

Περιγραφή

Λευκό φωτεινό σήμα που απεικονίζει το γράμμα «Τ»

Σήμα Σφ5

109. Το Συμπληρωματικό Φωτόσημα (Σφ5) ή η σταθερή ανακλαστική πινακίδα (σφ5), επιδίδεται σε κάθε σημείο όπου αλλάζει η κατάσταση κανονικότητας της κυκλοφορίας, δηλαδή όπου παύει η κανονική κυκλοφορία με σηματοδότηση εκ δεξιών και αρχίζει αντίθετη κυκλοφορία με σηματοδότηση εξ αριστερών και αντιστρόφως.

110. Το Συμπληρωματικό Φωτόσημα (Σφ5) ή η σταθερή ανακλαστική πινακίδα (σφ5), εγκαθίσταται σε όλα τα κύρια φωτοσήματα εισόδου – εξόδου σταθμών και θέσεων αποκλεισμού της ανοικτής γραμμής που μπορούν να σηματοδοτήσουν την έναρξη ή λήξη της αντίθετης κυκλοφορίας.

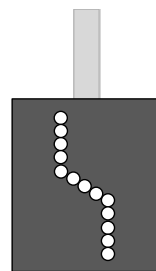
111. Όπου υπάρχει επιλογή μεταξύ διαδρομών με ή χωρίς αλλαγή κανονικότητας, το σήμα διαμορφώνεται ως φωτόσημα ώστε να μπορεί να είναι εμφανές για κάποια διαδρομή και αφανές για άλλη. Όπου, αντιθέτως, δεν υπάρχει επιλογή αλλά ακολουθεί υποχρεωτική αλλαγή κανονικότητας, το σήμα ανάγεται σε σταθερή ανακλαστική πινακίδα (σφ5).

Σήμα Σφ5. Φωτεινός / Ανακλαστικός Δείκτης

Φωτεινός δείκτης έναρξης αντίθετης κυκλοφορίας

Φωτόσημα.

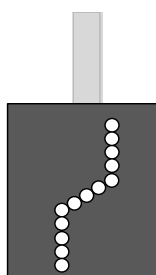
Λευκή λοξή φωτεινή λωρίδα, τα άκρα της οποίας κάμπτονται κατακορύφως προς τα άνω και κάτω

Φωτεινός δείκτης λήξης αντίθετης κυκλοφορίας

Φωτόσημα.

Λευκή λοξή φωτεινή λωρίδα, τα άκρα της οποίας κάμπτονται κατακορύφως προς τα άνω και κάτω

Ανακλαστικός δείκτης έναρξης αντίθετης κυκλοφορίας

Ανακλαστική πινακίδα

λευκή λοξή ανακλαστική λωρίδα, τα άκρα της οποίας κάμπτονται κατακορύφως προς τα άνω και κάτω

Ανακλαστικός δείκτης λήξης αντίθετης κυκλοφορίας

Ανακλαστική πινακίδα

λευκή λοξή ανακλαστική λωρίδα, τα άκρα της οποίας κάμπτονται κατακορύφως προς τα άνω και κάτω

Σήμα ΕΛ – Φωτοσήματα Ελιγμών

112. Σε επιλεγμένους σταθμούς ή και σε συμπλέγματα σταθμών τοποθετούνται φωτοσήματα ελιγμών στα σημεία συμβολής των γραμμών. Το φωτόσημα ελιγμών, (ΕΛ), προστατεύει τις διαδρομές σε κύριες γραμμές καθώς και σε γραμμές κυκλοφορίας από πλευροκόπηση.

113. Τα φωτοσήματα ελιγμών ενημερώνουν για την δυνατότητα ή μη συνεχίσεως πορείας τμήματος ελιγμών. Ένα φωτόσημα ελιγμών μπορεί να παρέχει άδεια έως ένα επόμενο φωτόσημα ελιγμών ή έως ένα κύριο φωτόσημα που δείχνει ένδειξη ΦΠ0 ή έως μια πινακίδα ορίου ελιγμών (σήμα 43).

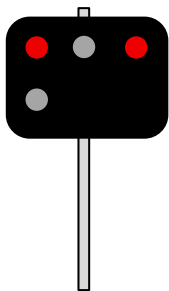
114. Τοποθετούνται δεξιά παρά τη γραμμή. Εάν τοποθετηθούν αριστερά, επισημαίνονται με δείκτη κατάδειξης (βλέπε παρ. 54). Μπορούν να τοποθετούνται σε ανεξάρτητο ιστό, ή να αποτελούν μέρος κυρίου φωτοσήματος, ή να είναι χαμηλό χωρίς ιστό.

115. Τα φωτοσήματα ελιγμών κατά κανόνα δεν φέρουν ιστόσημα. Ωστόσο εάν λόγω της θέσης τους απαιτηθεί τότε τοποθετείται ιστόσημα.

116. Στον ιστό φέρουν πινακίδα ονομασίας.

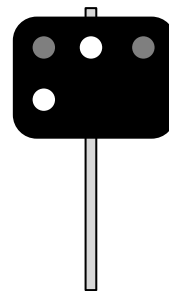
117. Τα φωτοσήματα ελιγμών επιδίδουν συνδυασμούς ενδείξεων:

Σήμα ΕΛ -1 : Φωτόσημα ελιγμών κλειστό
«Σταθμεύστε»

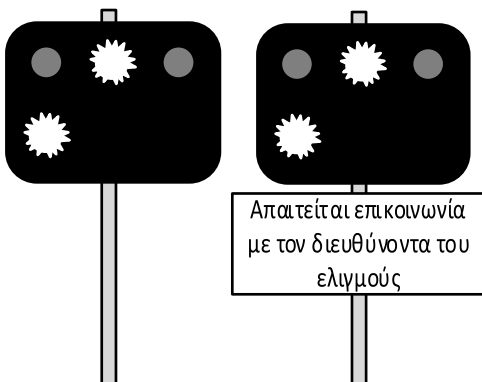
Δύο ερυθρά φώτα σε οριζόντια διάταξη.

Σήμα ΕΛ -2 : Φωτόσημα ελιγμών ανοικτό
«Επιτρέπεται η προχώρηση για εκτέλεση ελιγμών»

Δύο λευκά φώτα, λοξά ανερχόμενα από αριστερά κάτω προς τα δεξιά πάνω

Σήμα ΕΛ -3 : Φωτόσημα ελιγμών ανοικτό

Δύο λευκά διαλείποντα φώτα, λοξά ανερχόμενα από αριστερά κάτω προς τα δεξιά πάνω

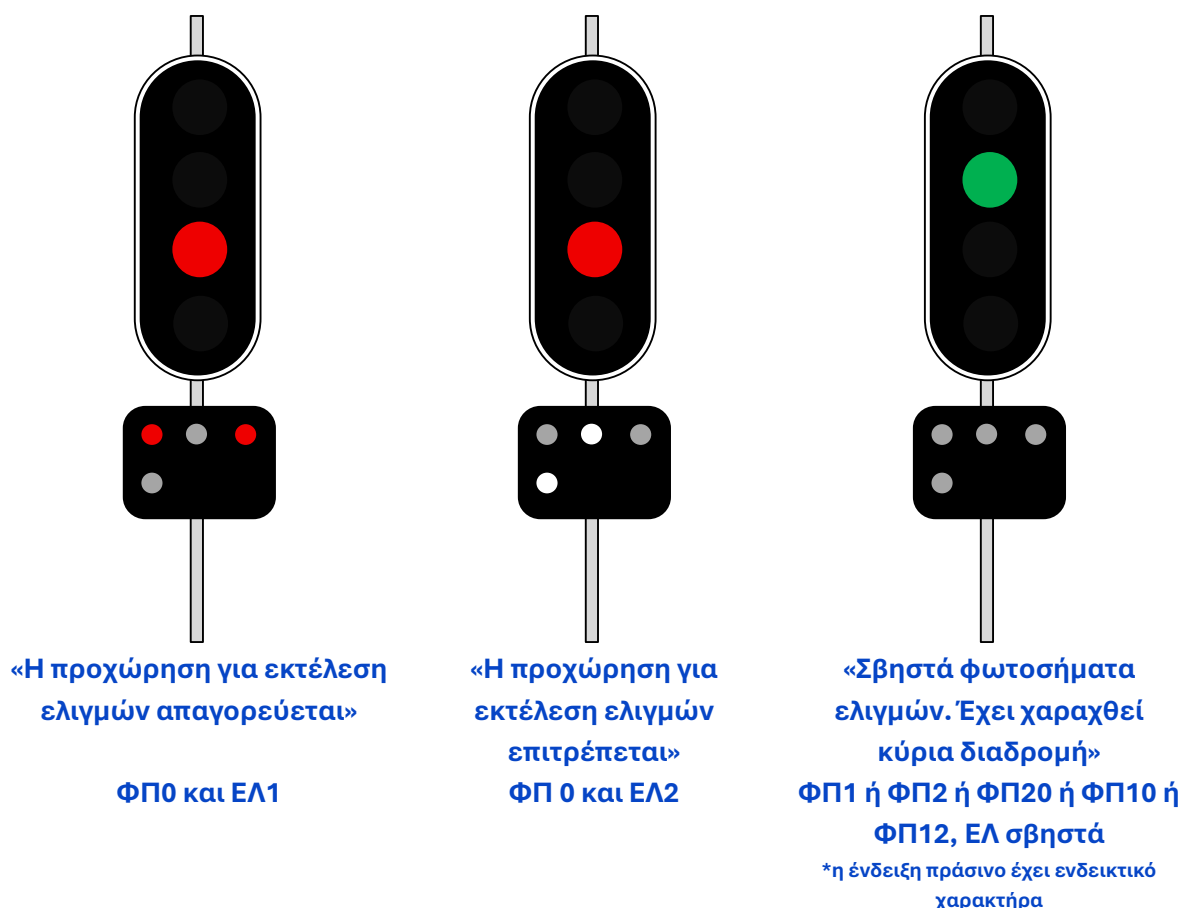
118. Η ένδειξη ΕΛ -3 απεικονίζεται σε περιπτώσεις όπου απαιτείται συνεχής εκτέλεση ελιγμών και παλινδρομήσεων επί της ίδιας τροχιάς, οι δε αλλαγές τροχιάς είναι διευθετημένες με τέτοιον τρόπο ώστε να επιτρέπουν την κίνηση αυτή. Η προχώρηση πέραν του φωτοσήματος ελιγμών απαιτεί την πρότερη επικοινωνία με τον Διευθύνοντα του ελιγμούς. Στον ιστό μπορεί να τοποθετείται μικρή πινακίδα που να υπενθυμίζει την επικοινωνία αυτή.

119. «Η προχώρηση για εκτέλεση ελιγμών απαιτεί την επικοινωνία με τον Διευθύνοντα τους ελιγμούς»

120. Όταν συνυπάρχουν στο ίδιο ιστό κύρια φωτοσήματα και φωτοσήματα ελιγμών και δεν υπάρχει καμία διαδρομή (κύρια ή ελιγμών) χαραγμένη, τότε το φωτόσημα επιδίδει ΦΠ0 και ΕΛ1.

121. Σε περίπτωση χάραξης κύριας διαδρομής, επιδίδεται μόνον η ένδειξη ΦΠ και το φωτόσημα ελιγμών παραμένει σβηστό και ανάβει πάλι σε ένδειξη ΕΛ1 όταν και το κυρίως σήμα επιδώσει την ένδειξη ΦΠ0.

122. Όταν σε κύριο σήμα που συνυπάρχει και φωτόσημα ελιγμών χαραχθεί από αυτό ή μέσω αυτού διαδρομή ελιγμών, τότε το σήμα επιδίδει ένδειξη ΦΠ0 και ΕΛ-2.

123. Ανοικτό κύριο φωτόσημα που στον ιστό του σήματος συνυπάρχει και το σήμα ΕΛ-2 (δύο λευκά διατεταγμένα φώτα), απευθύνεται σε αμαξοστοιχία και παρέχει εντολή ότι έχει χαραχθεί κύρια διαδρομή.

ΑΡΘΡΟ 7 | Σήματα αλλαγών τροχιάς

124. Τα σήματα αλλαγών τροχιάς είναι φανοί ή δίσκοι, που έχουν συνδεθεί με το χειριστήριο της αλλαγής και δείχνουν τη θέση της αλλαγής, δηλαδή αν αυτή είναι διευθετημένη προς ευθεία ή παρεκκλίνουσα γραμμή. Εάν και οι δυο γραμμές παρεκκλίνουν, ως ευθεία θεωρείται εκείνη που πλησιάζει περισσότερο προς ευθεία.

125. Όλα τα σήματα αλλαγών τροχιάς που βρίσκονται στις γραμμές κυκλοφορίας του σταθμού, είτε φωτίζονται τη νύχτα είτε οι ενδείξεις τους είναι ανακλαστικές.

(1) Οι φανοί ή ανακλαστικές ενδείξεις τοποθετούνται:

- α. Σε αλλαγές τροχιάς, από τις οποίες διέρχονται αμαξοστοιχίες μέσα σε σταθμούς ή στην κύρια γραμμή.
- β. Σε αλλαγές τροχιάς, από τις οποίες γίνονται ελιγμοί σε περιοχή σταθμών που καθορίζεται από την Κεντρική Υπηρεσία.

(2) Οι δίσκοι δε φωτίζονται κατά τη νύχτα και τοποθετούνται:

- α. Σε αλλαγές τροχιάς που βρίσκονται σε δευτερεύουσες από άποψη κυκλοφορίας εγκαταστάσεις, τις οποίες καθορίζει η Υπηρεσία Εκμεταλλεύσεως.
- β. Σε κάθε αλλαγή τροχιάς, στην οποία δεν έχει τοποθετηθεί φωτεινή ένδειξη.

126. Οι φανοί και τα χειριστήρια αλλαγών τροχιάς που βρίσκονται σε κύρια γραμμή, τοποθετούνται δεξιά, κατά την κατεύθυνση πορείας προς την αιχμή της αλλαγής. Η τοποθέτηση αυτή γίνεται:

(1) Υποχρεωτικά, στην περίπτωση που πρόκειται για τις ακραίες αλλαγές τροχιάς ενός σταθμού, ή για αλλαγές τροχιάς ευρισκόμενες έξω από την περιοχή του σταθμού.

(2) Κατά το δυνατό, σε κάθε άλλη περίπτωση.

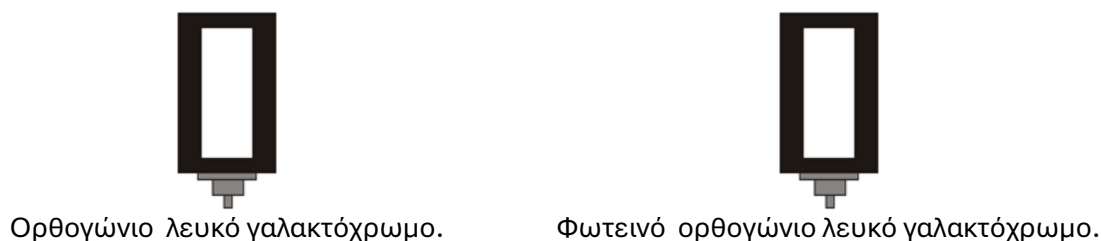
Σήμα 31. Φωτεινή ένδειξη απλών αλλαγών τροχιάς

α) Βελόνες διευθετημένες προς ευθεία γραμμή

Σήμα 31α. Φωτεινή ένδειξη που παρατηρείται από την αιχμή.

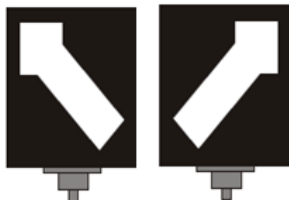

Σήμα 31β. Φωτεινή ένδειξη που παρατηρείται από την πτέρνα.

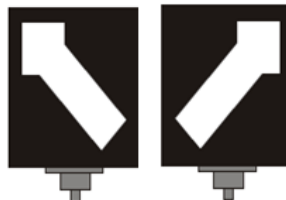

β) Βελόνες διευθετημένες προς παρεκκλίνουσα γραμμή.

Σήμα 31γ. Φωτεινή ένδειξη που παρατηρείται από την αιχμή

Βέλος λευκό γαλακτόχρωμο που δείχνει προς
παρεκκλίνουσα γραμμή.

Φωτεινό βέλος λευκό γαλακτόχρωμο που
δείχνει προς παρεκκλίνουσα γραμμή.

Σήμα 31δ. Φωτεινή ένδειξη που παρατηρείται από την πτέρνα.

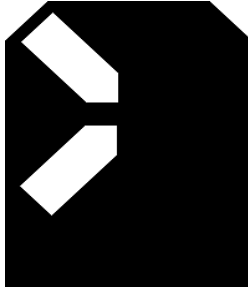
Κύκλος γαλακτόχρωμος.

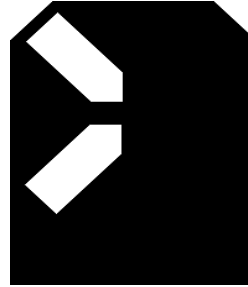
Φωτεινός κύκλος γαλακτόχρωμος.

Σήμα 32. Φωτεινή ένδειξη διπλής αλλαγής - Διασταυρώσεως.

α. Σήμα 32α. Βελόνες διευθετημένες για διαδρομές σε γραμμή προς άλλη αριστερή γραμμή.

Γωνία λευκή, που συμβολίζει σχηματικά κατεύθυνση πορείας

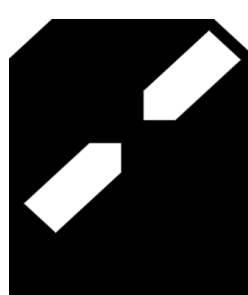

Φωτεινή γωνία λευκή, που συμβολίζει σχηματικά κατεύθυνση πορείας

β. Σήμα 32β. Βελόνες διευθετημένες για διαδρομές κατ' ευθεία διαγώνιες, από αριστερή προς δεξιά γραμμή.

Γωνία λευκή, που συμβολίζει σχηματικά κατεύθυνση πορείας

Φωτεινή γωνία λευκή, που συμβολίζει σχηματικά κατεύθυνση πορείας

γ. Σήμα 32γ. Βελόνες διευθετημένες για διαδρομές σε καμπύλη από δεξιά γραμμή προς άλλη δεξιά γραμμή.

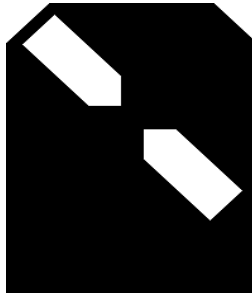

Γωνία λευκή, που συμβολίζει σχηματικά κατεύθυνση πορείας.

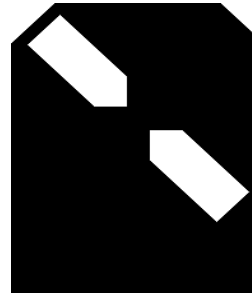

Φωτεινή γωνία λευκή, που συμβολίζει σχηματικά κατεύθυνση πορείας.

δ. Σήμα 32δ. Βελόνες διευθετημένες για διαδρομές κατ' ευθεία διαγώνιες, από δεξιά προς αριστερή γραμμή

Λευκή διαγώνιος, που συμβολίζει σχηματικά κατεύθυνση πορείας.

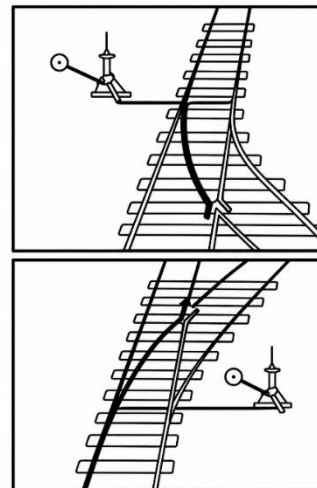

Φωτεινή λευκή διαγώνιος, που συμβολίζει σχηματικά κατεύθυνση πορείας.

Σήμα 34. Δίσκος απλής αλλαγής τροχιάς

Σήμα 34α. Δίσκος που παρατηρείται είτε από αιχμή είτε από πτέρνα.

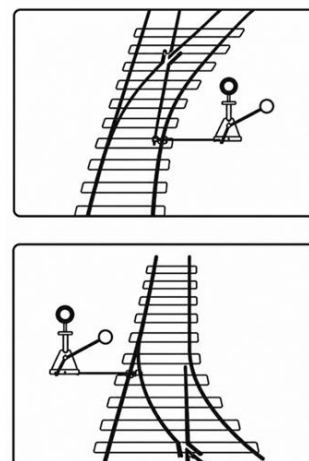
α. Βελόνες διευθετημένες προς ευθεία γραμμή
Δίσκος αφανής παράλληλος προς τον άξονα της γραμμής.

Σήμα 34β. Δίσκος που παρατηρείται είτε από αιχμή είτε από πτέρνα.

α. Βελόνες διευθετημένες προς παρεκκλίνουσα γραμμή

Λευκό βέλος σε δίσκο μαύρης επιφάνειας που δείχνει προς παρεκκλίνουσα γραμμή.

ΑΡΘΡΟ 8 | Όριο Αποστάσεως Γραμμών

Σήμα 35. Όριο αποστάσεως γραμμών

127. Το όριο αποστάσεως μεταξύ δύο γραμμών, που συμβάλλουν, δηλώνει μέχρι ποιο σημείο μπορεί να καταληφθεί μια γραμμή χωρίς αποκλεισμό των κινήσεων στην άλλη.

128. Όσες φορές η ουρά της αμαξοστοιχίας καλύπτει το όριο αποστάσεως, από την πλευρά της γραμμής από την οποία η έξοδος αποκλείεται από την ουρά της αμαξοστοιχίας, επιδεικνύεται το σήμα κατειλημμένου ορίου σταθμεύσεως (Σήμα 123. Κατειλημμένο όριο σταθμεύσεως).

129. Εάν η ουρά της αμαξοστοιχίας δεν καλύπτει το όριο αποστάσεως της γραμμής, στην οποία στάθμευσε, δίνεται το σήμα ελεύθερου ορίου σταθμεύσεως (Σήμα 122. Ελεύθερο όριο σταθμεύσεως).

Σήμα 35. Όριο αποστάσεως γραμμών

Πλάγιες έδρες πρισματικού στερεού σώματος τριγωνικής διατομής που στηρίζεται στο έδαφος με χρωματισμένες στο μισό τους μήκος ερυθρές και λευκές στο άλλο μισό, με εναλλαγή των χρωμάτων μεταξύ των εδρών.

ΑΡΘΡΟ 9 | Όριο Σταθμεύσεως κλειστής γραμμής

130. Το τέρμα αδιέξοδης (ή νεκρής) γραμμής, επί της οποίας μπορεί να πραγματοποιηθεί υποδοχή αμαξοστοιχιών ή κίνηση ελίσσόμενου τμήματος, σημαίνεται με μόνιμο δίσκο στάθμευσης (σήμα 65). Ο νυκτερινός φωτισμός του σήματος μπορεί να παραλείπεται, όταν υπάρχει επαρκής γενικός φωτισμός.

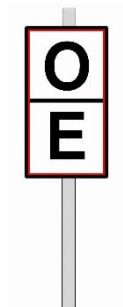
ΑΡΘΡΟ 10 | Όριο Ελιγμών

Σήμα 43. Πινακίδα Ορίου Ελιγμών

131. Το σήμα 43 τοποθετείται στην περιοχή σταθμών με εντατική κίνηση ελιγμών, καλύπτει σημείο συμβολής κάποιας γραμμής προς κύρια γραμμή ή προς γραμμές υποδοχής αμαξοστοιχιών και απευθύνεται στις συνθέσεις ελιγμών που κινούνται στην συμβάλλουσα γραμμή.

132. Το σήμα τοποθετείται 100μ μετά το σήμα εισόδου σταθμού σε κάθε πλευρά και κατεύθυνση με φορά ώστε τα γράμματα «Ο-Ε» να βλέπουν προς το κτήριο επιβατών του σταθμού.

Σήμα 43. Πινακίδα Ορίου Ελιγμών

Σημασία «Απαγορεύεται η εκτέλεση ή προώθηση ελιγμών πέρα από το όριο αυτό χωρίς ειδική εντολή».

Περιγραφή Ορθογώνια κατά το ύψος τοποθετημένη πινακίδα λευκής επιφανείας, που φέρει περιμετρικά ερυθρό και μαύρο περιθώριο και τα κεφαλαία γράμματα $\frac{Ο}{Ε}$ μαύρου χρώματος.

ΑΡΘΡΟ 11 | Σήματα Εκτροχιαστών

Σήμα 44. Φωτεινή ένδειξη εκτροχιαστή

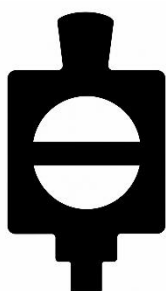
133. Η φωτεινή ένδειξη εκτροχιαστή δεν είναι φωτόσημα, φωτίζεται μόνο τη νύχτα, δείχνει τη θέση του εκτροχιαστή και στρέφεται ταυτόχρονα με το πέδιλο εκτροχιάσεως. Ως προς την κατασκευή, είναι όμοιος με τους φανούς αλλαγών τροχιάς.

134. Το σήμα 44 τοποθετείται κανονικά, δεξιά αυτού που προσεγγίζει από τη διακλάδωση, σε γραμμές κυκλοφορίας σταθμού, πριν από το σημείο συμβολής.

135. Σε μερικές περιπτώσεις, ο εκτροχιαστής καλύπτεται με πινακίδα ορίου ελιγμών (σήμα 43).

136. Η ένδειξη του σήματος 44α είναι η κανονική μόνιμη θέση και ένδειξη της φωτεινή ένδειξης.

Σήμα 44α. Όψη φωτεινής ένδειξης προς όποιον την πλησιάζει από την αποκλεισμένη διακλάδωση.

Σημασία «Σταθμεύστε - (πέδιλο πάνω στη γραμμή, κίνδυνος εκτροχιάσεως)».

Περιγραφή Λευκός κύκλος, που διχοτομείται από οριζόντια μαύρη λουρίδα.

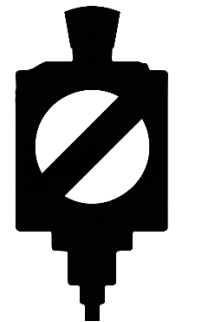
Σήμα 44β. Όψη φωτεινής ένδειξης προς όποιον την πλησιάζει από την αποκλεισμένη διακλάδωση.

Σημασία «Σταθμεύστε - (πέδιλο πάνω στη γραμμή, κίνδυνος εκτροχιάσεως)».

Περιγραφή Δύο μικροί λευκοί κύκλοι σε οριζόντια διάταξη.

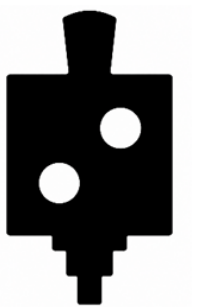
Σήμα 44γ. Όψη φωτεινής ένδειξης προς όποιον την πλησιάζει από μη αποκλεισμένη διακλάδωση.

Σημασία «Δίοδος ελεύθερη-(πέδιλο εκτροχιάσεως αποσύρθηκε)».

Περιγραφή Λευκός κύκλος, που διχοτομείται από μαύρη λουρίδα, λοξά ανερχόμενη από αριστερά προς τα δεξιά.

Σήμα 44δ. Όψη φωτεινής ένδειξης προς όποιον την πλησιάζει από αντίθετη πλευρά διακλαδώσεως μη αποκλεισμένης.

Σημασία «Δίοδος ελεύθερη (πέδιλο εκτροχιάσεως αποσύρθηκε)».

Περιγραφή Δύο μικροί λευκοί κύκλοι σε λοξή διάταξη, αριστερά κάτω δεξιά πάνω.

Γ. ΜΟΝΙΜΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

ΑΡΘΡΟ 12 | Μόνιμα Σήματα Κύριας Γραμμής

Σήματα μόνιμων ή προσωρινών βραδυποριών

137. Για τη σήμανση των βραδυποριών (μονίμων και προσωρινών) προβλέπονται σήματα διακρινόμενα σε κύρια και ειδοποιητικά. Με τα κύρια σήματα επιδίδεται στο μηχανοδηγό το σημείο έναρξης και λήξης της κάθε βραδυπορίας και η επιβαλλόμενη ταχύτητα. Με τα ειδοποιητικά δίδεται στον μηχανοδηγό σε κατάλληλη απόσταση, προειδοποίηση για βραδυπορία που πρόκειται στη συνέχεια να εκτελέσει.

138. Τα κύρια σήματα βραδυπορίας διακρίνονται σε αυτά που επιτάσσουν:

- (1) προηγούμενη στάθμευση και στη συνέχεια συνέχιση της πορείας με επιτήρηση ή πλοήγηση (Σήμα 52) και στα
- (2) άνευ προηγούμενης σταθμεύσεως (Σήμα 53).

139. Τα παραπάνω σήματα διακρίνονται σε ενάρξεως (με το επίθεμα «α») και λήξεως (με το επίθεμα «β»)

- (1) Τα προειδοποιητικά σήματα είναι αντίστοιχα τα 57 και 58.
- (2) Σημειώνεται ότι για τις γραμμές μικτού εύρους υπάρχουν ιδιαίτερα σήματα.

140. **Στην μονή γραμμή**, τα προειδοποιητικά σήματα και τα κύρια σήματα βραδυπορίας τοποθετούνται δεξιά της γραμμής ανά κατεύθυνση. Η πινακίδα λήξεως βραδυπορίας συναντιέται αριστερά της αμαξοστοιχίας, καθώς αυτή βρίσκεται στην οπίσθια όψη της πινακίδας ενάρξεως βραδυπορίας της αντίθετης κατευθύνσεως πορείας.

141. **Στην διπλή γραμμή**, οι πινακίδες μονίμων ή προσωρινών βραδυποριών είναι οι αντίστοιχες της μονής γραμμής. Τοποθετούνται στα δεξιά της κάθε γραμμής κατευθύνσεως για την κανονική κυκλοφορία. Σε περίπτωση αντίθετης κυκλοφορίας συναντώνται κατά αριστερά της κάθε γραμμής κατευθύνσεως.

142. **Στην διπλή γραμμή**, κατά την κανονική κυκλοφορία δεν λαμβάνονται υπόψη οι πινακίδες βραδυπορίας που υπάρχουν αριστερά της γραμμής και των οποίων οι ενδείξεις απευθύνονται στην άλλη γραμμή κατευθύνσεως που διατρέχεται αντίθετα. Κατά την αντίθετη κυκλοφορία δεν λαμβάνονται υπόψη οι πινακίδες βραδυπορίας που υπάρχουν δεξιά της γραμμής και των οποίων οι ενδείξεις αναφέρονται στην άλλη γραμμή κατευθύνσεως που διατρέχεται κανονικά.

Στην **διπλή γραμμή** το σήμα 52α, επιδίδει την εντολή ότι μετά την πραγματοποίηση στιγμιαίας στάθμευσης, βραδυπορείτε με ταχύτητα 5 χλμ/ωρ. μέχρι να συναντήσετε το σήμα 52β.

143. Όλες οι υπόλοιπες βραδυπορίες (χωρίς στιγμιαία στάθμευση ή πλοήγηση) σημαίνονται με την πινακίδα του σήματος 53α και προαναγγέλλονται από αντίστοιχη πινακίδα ειδοποιήσεως βραδυπορίας (σήματος 58) σε κατάλληλη απόσταση τοποθετημένη. Την νύχτα δύναται να φωτίζονται.

144. Όσες φορές ούτε στην πινακίδα βραδυπορίας σήματος 53α έχει αναγραφεί η επιβαλλόμενη ταχύτητα, ούτε αυτή έχει κανονικά γνωστοποιηθεί από πριν στο προσωπικό των αμαξοστοιχιών, τότε η βραδυπορία είναι 6 χιλιόμετρα την ώρα.

145. Όσες φορές σήμα βραδυπορίας επιδίδεται με σημαία ή αντίστοιχα με χειροφανό και η βραδυπορία αυτή δεν έχει γνωστοποιηθεί στο προσωπικό των αμαξοστοιχιών, είτε κατά τα ισχύοντα είτε προφορικά από το όργανο που επιδίδει το σήμα, τότε η βραδυπορία είναι 6 χιλιόμετρα την ώρα.

146. Όταν άλλη ταχύτητα ορίζει η πινακίδα βραδυπορίας σήματος 53α και άλλη έχει γνωστοποιηθεί από πριν στο προσωπικό της αμαξοστοιχίας, από τις δυο αυτές τηρείται η μικρότερη.

147. Όταν δεν υπάρχει πινακίδα λήξεως βραδυπορίας (σήμα 52β ή αντίστοιχα 53β), ούτε και αρμόδιο εντεταλμένο όργανο, που να δίνει το σήμα επαναλήψεως κανονικής ταχύτητας, αλλ' ούτε και το προσωπικό της αμαξοστοιχίας ειδοποιήθηκε σχετικά, η κίνηση της αμαξοστοιχίας με βραδυπορία διατηρείται με την ίδια ταχύτητα που ορίζει το σήμα ενάρξεως μέχρι τη συνάντηση αριστερά και τη διέλευση ολόκληρης της αμαξοστοιχίας από την οπίσθια όψη πινακίδας ειδοποιήσεως ενάρξεως βραδυπορίας και, αν η πινακίδα αυτή λείπει μέχρι τον επόμενο σταθμό.

Σήματα Βραδυπορίας με προηγούμενη στάθμευση και στην συνέχεια συνέχιση της πορείας και σήματα βραδυπορίας με προηγούμενη στάθμευση και πλοήγηση

148. Η πινακίδα ενάρξεως βραδυπορίας μετά από προηγούμενη στιγμιαία στάθμευση και επιτήρηση ή πλοηγία (σήμα 52α) τοποθετούνται 50 μέτρα πριν από το καλυπτόμενο σημείο και προς κάθε μια κατεύθυνση προσπελάσεώς του. Η πινακίδα βραδυπορίας (σήμα 52α) προαναγγέλλεται από αντίστοιχη πινακίδα ειδοποιήσεως βραδυπορίας (σήματος 57) σε κατάλληλη απόσταση τοποθετημένη. Την νύχτα δύναται να φωτίζονται.

149. Στην μονή γραμμή, το σήμα ενάρξεως βραδυπορίας μετά από προηγούμενη στάθμευση και επιτήρηση ή πλοηγία (σήμα 52α) χρησιμοποιείται, όσες φορές η βραδυπορία που επιβάλλεται είναι 5 χιλιόμετρα την ώρα, οπότε η αμαξοστοιχία σταθμεύει πριν από την πινακίδα ενάρξεως βραδυπορίας (σήμα 52α) στιγμιαία.

150. Ο περιορισμός ταχύτητας με προηγούμενη στάθμευση χαρακτηρίζεται πάντα στο δελτίο ειδοποιήσεων (Υπόδ. 1001) ή Δελτίο Περιορισμού ταχύτητας (Υπόδ. 1036) που έχει επιδοθεί στην αμαξοστοιχία είτε ως «επιτηρούμενη» είτε ως «με πλοήγηση».

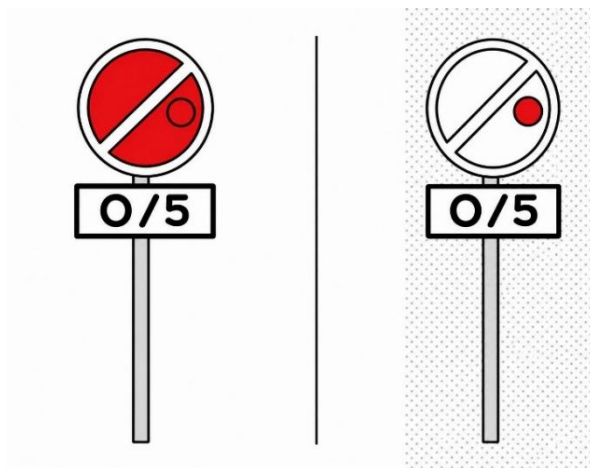
151. Το σήμα αυτό επαναλαμβάνεται και από παριστάμενο αρμόδιο εντεταλμένο όργανο της Υπηρεσίας Γραμμής, που επιβεβαιώνει με σημαία (ή χειροφανό κατά τη νύχτα) εκείνα τα οποία παραγγέλλει το σήμα και δίνει προφορικά οδηγίες στο Μηχανοδηγό ή ακόμα επιβαίνει στο θάλαμο οδήγησης ως πλοηγός μέχρι τη συνάντηση πινακίδας λήξεως της βραδυπορίας σύμφωνα με όσα καθορίζει η εγκύκλιος για τη βραδυπορία.

152. Αν κοντά στην πινακίδα ενάρξεως βραδυπορίας μετά από προηγούμενη στιγμιαία στάθμευση, δεν βρίσκεται το αρμόδιο όργανο Υπηρεσίας Γραμμής και δεν έχουν δοθεί από πριν οδηγίες για τη μετέπειτα πορεία της αμαξοστοιχίας, τότε:

- (1) Αν πρόκειται για επιτηρούμενη βραδυπορία η αμαξοστοιχία δύναται να συνεχίσει με ταχύτητα 5Km/h

- (2) Αν όμως πρόκειται για βραδυπορία με πλοήγηση, η αμαξοστοιχία συνεχίζει μόνο εφόσον το επιτρέψει αρμόδιο όργανο της Υπηρεσίας Γραμμής το οποίο βρίσκεται προς τούτο ήδη στο σημείο όπου έχει επιβληθεί η βραδυπορία, είτε επιβαίνει στην αμαξοστοιχία για να την πλοηγήσει.

Σήμα 52α. Πινακίδα ενάρξεως βραδυπορίας μετά από προηγούμενη στάθμευση (πρόσθια όψη πινακίδας).

Περιγραφή

Δίσκος ερυθρός με λευκή διαγώνιο από αριστερά κάτω προς τα δεξιά πάνω και λευκό περιθώριο. Κάτω από αυτό, λευκή ορθογώνια πινακίδα με μαύρο περιθώριο και ένδειξη 0/5.

Τη νύχτα συμπληρώνεται με ερυθρό φως

Σημασία

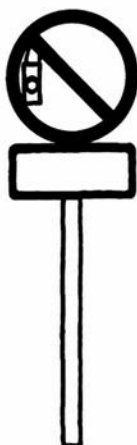
«Σταθμεύστε και συνεχίστε* με βήμα πεζού (5km/h)».

* *Βραδυπορία επιτηρούμενη*: η αμαξοστοιχία, αφού σταθμεύσει δύναται να συνεχίσει με ταχύτητα 5Km/h

Βραδυπορία με πλοήγηση: η αμαξοστοιχία μετά τη στάθμευση πριν από την πινακίδα ενάρξεως βραδυπορίας, συνεχίζει μόνον εφόσον το επιτρέψει όργανο της Υπηρεσίας Γραμμής το οποίο είτε ήδη επιβαίνει στην αμαξοστοιχία είτε βρίσκεται ήδη στο σημείο, για να την πλοηγήσει.

Η βραδυπορία χαρακτηρίζεται ως επιτηρούμενη ή με πλοήγηση στο συνοδευτικό Υπόδ. Αρ. 1036 ή Αρ. 1001.

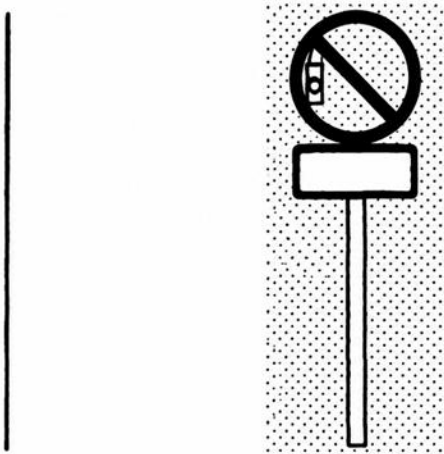
Σήμα 52β. Πινακίδα λήξεως βραδυπορίας μετά από προηγούμενη στάθμευση.

Δίσκος λευκός με μαύρο περιθώριο και μαύρη διαγώνιο από τα δεξιά κάτω προς τ' αριστερά πάνω.

Κάτω απ' αυτό, λευκή ορθογώνια πινακίδα με μαύρο περιθώριο.

Σημασία

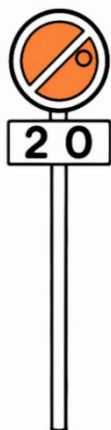

Λευκό κυκλικό φως με ανακλαστική επίστρωση.

«Λήξη βραδυπορίας με προηγούμενη στάθμευση, συνεχίστε με τη μέγιστη επιτρεπόμενη ταχύτητα».

Σήμα 53α. Πινακίδα λήξεως βραδυπορίας χωρίς προηγούμενη στάθμευση (πρόσθια όψη).

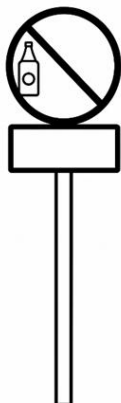
«Βραδυπορείτε με αναγραφόμενη ταχύτητα μέχρι να συναντήσετε σήμα 53β».

Δίσκος πορτοκαλής με λευκή διαγώνιο από τ' αριστερά κάτω προς τα δεξιά πάνω και λευκό περιθώριο. Κάτω απ' αυτόν λευκή ορθογώνια πινακίδα με μαύρο περιθώριο και την ένδειξη ταχύτητας που ορίζεται. (Στο σχήμα ο αριθμός 20 αναφέρεται σαν παράδειγμα).

Σήμα 53β. Πινακίδα λήξεως βραδυπορίας χωρίς προηγούμενη στάθμευση.

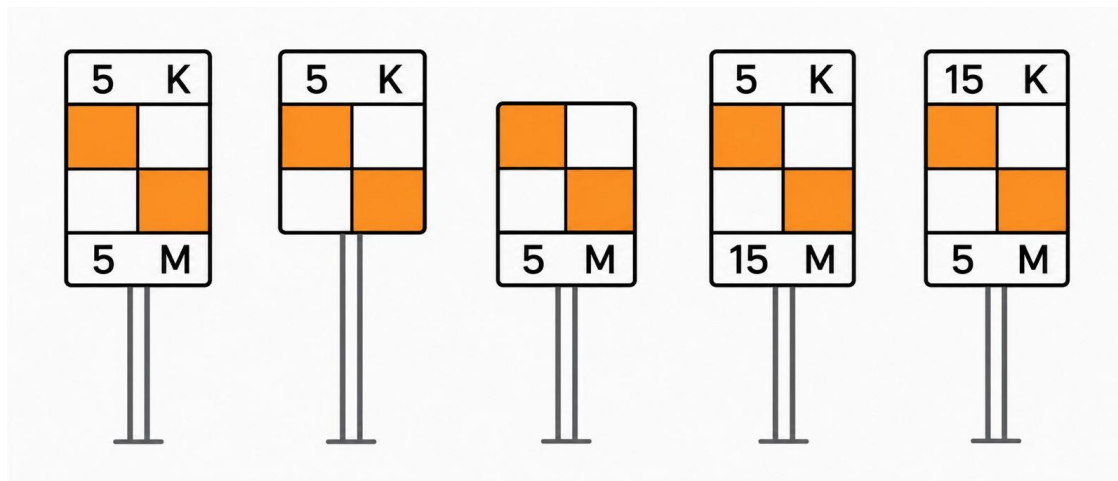
«Επαναλάβετε κανονική ταχύτητα».

Λευκός δίσκος με μαύρο περιθώριο και μαύρη διαγώνιο από τα δεξιά κάτω προς τ' αριστερά πάνω. Κάτω απ' αυτό, λευκή ορθογώνια πινακίδα με μαύρο περιθώριο.

Σήμα 55. Ειδοποιητική πινακίδα προσεγγίσεως σήματος βραδυπορίας σε γραμμές συνδυασμού εύρους (κανονικού + μετρικού).

«Ακολουθεί πινακίδα ενάρξεως βραδυπορίας με την εικονιζόμενη για τη γραμμή σας ταχύτητα. Μειώστε ταχύτητα. (Ενδεικτικά παραδείγματα διαφόρων δυνατών συνδυασμών).

Ημέρα και νύχτα.

153. Ορθογώνια πινακίδα, που εικονίζει 4 τετραγωνίδια, το κάτω αριστερά και το πάνω δεξιά λευκά, τα άλλα δυο πορτοκαλί και όλα γενικά με επίστρωση ανακλαστική. Πάνω από το σχήμα αυτό των 4 τετραγωνιδίων, γράφεται μέσα σε λευκό ορθογώνιο η ένδειξη ταχύτητας βραδυπορίας με μαύρα εμφανή στοιχεία (ανακλαστική επίστρωση) για την κανονική γραμμή και ακολουθεί το γράμμα Κ δεξιά του αριθμού. Κάτω από το ίδιο σχήμα, γράφεται μέσα σε λευκό ορθογώνιο η ένδειξη ταχύτητας βραδυπορίας με μαύρα εμφανή στοιχεία (ανακλαστική επίστρωση) για τη μετρική γραμμή και ακολουθεί το γράμμα Μ δεξιά του αριθμού.

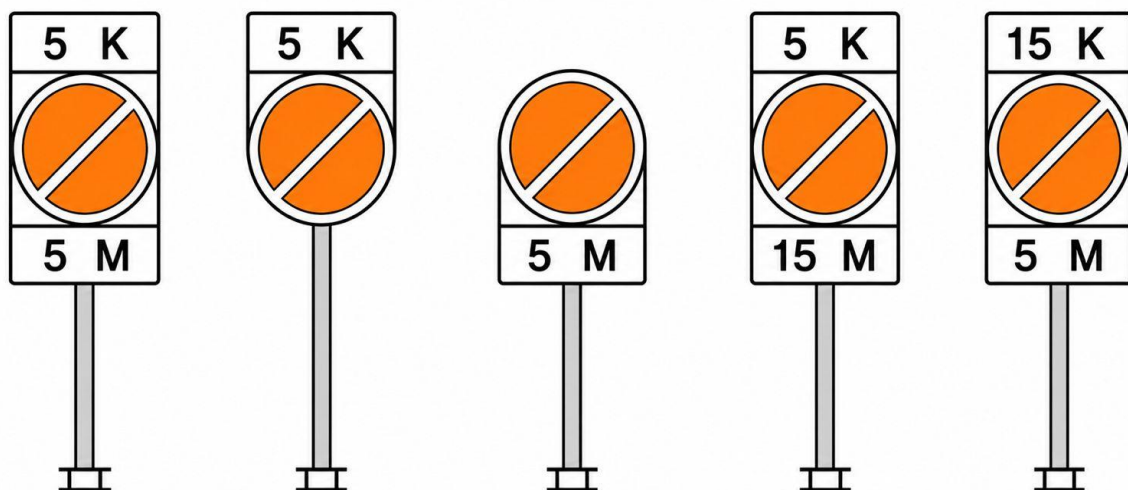
154. Όταν η πινακίδα απευθύνεται σ' αμαξοστοιχίες του ενός μόνο εύρους, παραλείπεται ανάλογα το πάνω ή κάτω ορθογώνιο με την αντίστοιχη ένδειξη ταχύτητας.

155. Όσες φορές απαιτείται στιγμιαία στάθμευση πριν από την έναρξη βραδυπορίας τίθεται η ένδειξη 0/5.

156. Αν η έναρξη της βραδυπορίας που αγγέλλεται για το κανονικό και για το μετρικό εύρος γραμμής δεν ταυτίζεται, τότε, εφ' όσον η διαφορά των σημείων ενάρξεως που αγγέλλονται είναι 100 ή λιγότερα μέτρα, τίθεται μια και μόνο πινακίδα (Κ+Μ) που καλύπτει και τις δυο αγγελλόμενες βραδυπορίες. Διαφορετικά τοποθετούνται δυο πινακίδες μια για το εύρος Κ και μια για το εύρος Μ, στις αντίστοιχες θέσεις.

**Σήμα 54α. Πινακίδα ενάρξεως βραδυπορίας σε γραμμές συνδυασμένου εύρους
(κανονικού + μετρικού).**

**«Βραδυπορείτε με αναγραφόμενη για τη γραμμή σας ταχύτητα, μέχρι να συναντήσετε
αριστερά το σήμα 54β, που απευθύνεται προς τη γραμμή σας». (Ενδεικτικά
παραδείγματα διαφόρων δυνατών συνδυασμών).**

Ημέρα και νύχτα.

157. Δίσκος πορτοκαλής με λευκή διαγώνιο από αριστερά κάτω προς τα δεξιά πάνω και λευκό περιθώριο.

158. Πάνω από το δίσκο γράφεται μέσα σε λευκό ορθογώνιο η ένδειξη ταχύτητας βραδυπορίας, με μαύρα εμφανή στοιχεία (ανακλαστική επίστρωση), που απευθύνεται προς την κανονική γραμμή και ακολουθεί το γράμμα Κ δεξιά του αριθμού.

159. Κάτω από το δίσκο γράφεται μέσα σε λευκό ορθογώνιο η ένδειξη ταχύτητας βραδυπορίας με μαύρα εμφανή στοιχεία (ανακλαστική επίστρωση) που απευθύνεται προς τη μετρική γραμμή και ακολουθεί το γράμμα Μ δεξιά του αριθμού.

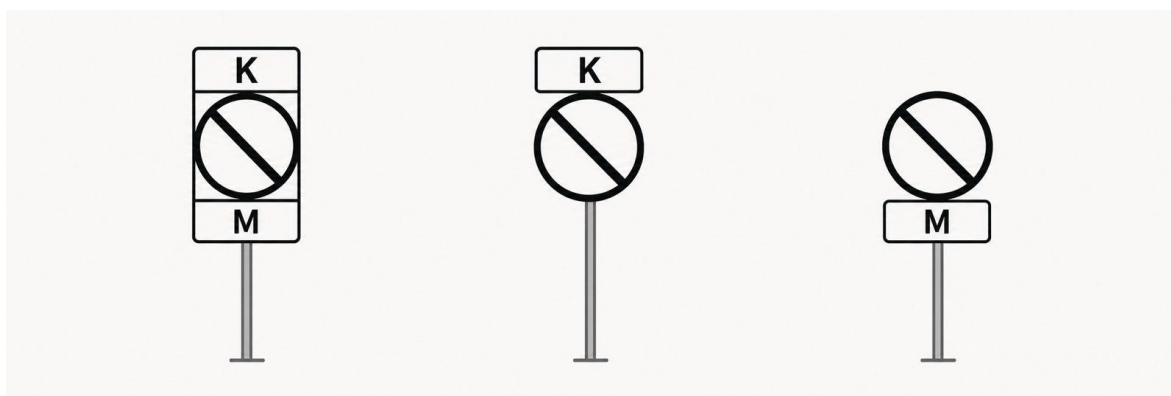
160. Όταν η πινακίδα απευθύνεται σε αμαξοστοιχίες του ενός μόνο εύρους παραλείπεται ανάλογα το πάνω ή κάτω λευκό ορθογώνιο με την αντίστοιχη ένδειξη ταχύτητας.

161. Όσες φορές απαιτείται στιγμιαία στάθμευση πριν από την έναρξη της βραδυπορίας, τοποθετείται στο λευκό ορθογώνιο η ένδειξη 0/5 και ο δίσκος φέρει χρώμα ερυθρό.

162. Αν η έναρξη βραδυπορίας για το κανονικό και για το μετρικό εύρος γραμμής, δεν ταυτίζεται, τότε εφ' όσον η διαφορά των σημείων ενάρξεως είναι 100 ή λιγότερα μέτρα τοποθετείται μια και μόνο πινακίδα (Κ+Μ) που καλύπτει και τις δυο βραδυπορίες. Διαφορετικά τοποθετούνται δυο πινακίδες, μια για το εύρος Κ και μία για το εύρος Μ, στις αντίστοιχες θέσεις ενάρξεως.

Σήμα 54β. Πινακίδα λήξεως βραδυπορίας σε γραμμές συνδυασμένου εύρους (κανονικού + μετρικού). Συναντιέται αριστερά της γραμμής.

«Επαναλάβετε κανονική ταχύτητα»

Ημέρα και νύχτα.

163. Δίσκος με ανακλαστική επίχρωση, με μαύρο περιθώριο και μαύρη διαγώνιο, από τα δεξιά κάτω προς τ' αριστερά πάνω.

164. Πάνω από το δίσκο λευκό ορθογώνιο με την ένδειξη Κ εφ' όσον η βραδυπορία της οποίας σημαίνεται η λήξη, αναφέρεται στην κανονική γραμμή.

165. Κάτω από το δίσκο λευκό ορθογώνιο με την ένδειξη Μ εφ' όσον η βραδυπορία της οποίας σημαίνεται η λήξη, αναφέρεται στην μετρική γραμμή.

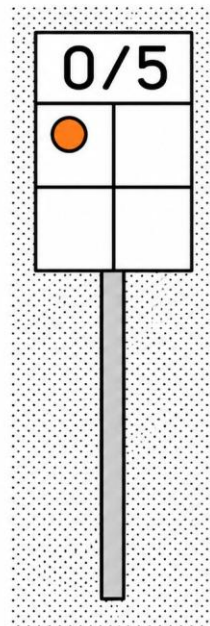
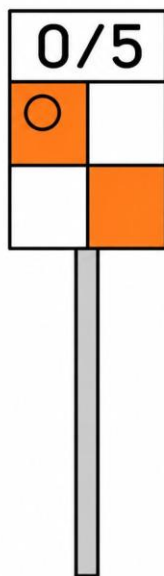
166. Όταν η πινακίδα απευθύνεται σε αμαξοστοιχίες του ενός μόνο εύρους παραλείπεται ανάλογα το πάνω ή κάτω λευκό ορθογώνιο με την αντίστοιχη ένδειξη.

167. Παρ' όλα αυτά, αν λόγω διαμορφώσεως του εδάφους, τα **Σήματα 57** και **58** δεν είναι ορατά από απόσταση 300 μέτρων, τότε τοποθετούνται σε μεγαλύτερη απόσταση που ορίζει ο Διαχειριστής Υποδομής, ώστε να είναι ορατά.

168. Σε περιπτώσεις που η αρμόδια Υπηρεσία Γραμμής κρίνει ότι ενδείκνυνται, τα παραπάνω ειδοποιητικά σήματα συμπληρώνονται με το **Σήμα 173. Αναλάμπουσα φωτεινή ένδειξη**, στερεούμενο πάνω στον ιστό του.

Σήμα 57. Ειδοποιητική πινακίδα προσεγγίσεως σήματος βραδυπορίας μετά από προηγούμενη στάθμευση.

«Ακολουθεί πινακίδα ενάρξεως βραδυπορίας 5 χλμ/ώρα, μετά από προηγούμενη στιγμιαία στάθμευση. Πεδήστε για στάθμευση».

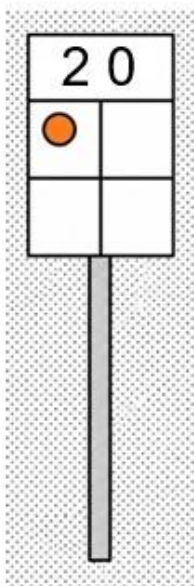
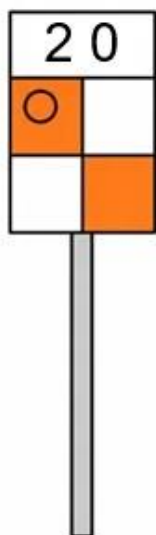

Ορθογώνια πινακίδα με μαύρο περιθώριο, που εικονίζει πάνω λευκό ορθογώνιο με την ένδειξη 0/5 και κάτω, 4 τετραγωνίδια το κάτω δεξιά και το πάνω αριστερά πορτοκαλί, ενώ τα άλλα δύο λευκά.

Φως πορτοκαλί

Σήμα 58. Ειδοποιητική πινακίδα προσεγγίσεως σήματος βραδυπορίας χωρίς προηγούμενη στάθμευση.

«Ακολουθεί πινακίδα ενάρξεως βραδυπορίας 20 χλμ/ώρα».

Ορθογώνια πινακίδα με μαύρο περιθώριο, που εικονίζει πάνω λευκό ορθογώνιο με μαύρο χρώμα τα ψηφία της βραδυπορίας που αγγέλλεται από το σήμα 53α και κάτω 4 τετραγωνίδια το κάτω δεξιά και το πάνω αριστερά πορτοκαλί, ενώ τα άλλα δύο λευκά.

Ίδια με της ημέρας

(Ο αριθμός 20 αναφέρεται στο σχήμα απλώς για παράδειγμα)

Πινακίδα εντολής «σφυρίζτε»

169. Η πινακίδα εντολής «σφυρίζτε», σήμα 60, τοποθετείται 500 μέτρα περίπου πριν από κάθε τεχνικό έργο ή άλλο σημείο της γραμμής (όπως π.χ. ισόπεδη διάβαση, που φυλάγεται και δεν έχει ορατότητα τουλάχιστον 300 μέτρα και προς τις δυο κατευθύνσεις της γραμμής), πριν από το οποίο η αμαξοστοιχία πρέπει ν' αναγγείλει την επικείμενη διέλευσή της.

Σήμα 60. Πινακίδα εντολής «σφυρίζτε».

Λευκή ορθογωνική πινακίδα με μαύρο περιθώριο που φέρει το γράμμα «Σ».

Πινακίδα χιλιομετρικής θέσης

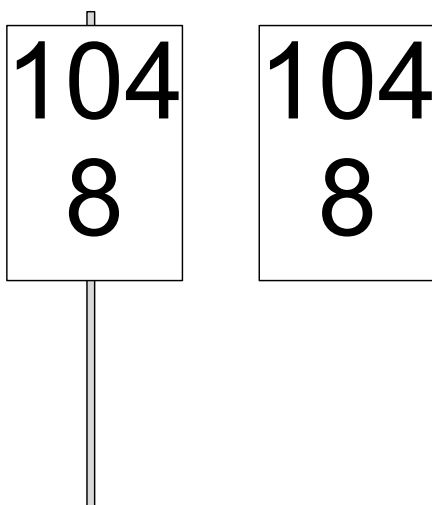
170. Οι πινακίδες τοποθετούνται είτε επί ανεξάρτητου ιστού, είτε στον πλησιέστερο στύλο ηλεκτροκίνησης και αναφέρει την χιλιομετρική θέση.

171. Οι πινακίδες τοποθετούνται στο σημείο όπου αλλάζει το χιλιόμετρο της χιλιομετρικής θέσης και κατόπιν, προαιρετικά, είτε ανά 200μ είτε ανά 500μ.

172. Τοποθετείται στην μονή γραμμή στην δεξιά πλευρά κάθε κατεύθυνσης, ενώ στην διπλή γραμμή, στην δεξιά και αριστερή γραμμή.

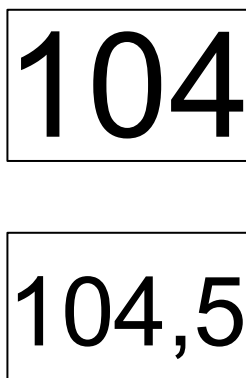
173. Οι πινακίδες είναι ανακλαστικές.

ΧΘ-1

Η πινακίδα χθ-1 τοποθετείται είτε επί ανεξάρτητου ιστού είτε επί ιστού ηλεκτροκίνησης. Ο ρυθμός τοποθέτησης δύναται να είναι ανά 200μ. Στην κάτω δεξιά πλευρά δύναται να αναφέρεται και η ονομασία της γραμμής με την οποία υπολογίζεται η χλιομέτρηση (πχ. Π-Π, Θ-Φ, Θ-Α κτλ) Με μικρότερα στοιχεία στην κάτω δεξιά γωνία ενδέχεται να δίνονται τα ακριβή μη στρογγυλοποιημένα μέτρα

ΧΘ-2

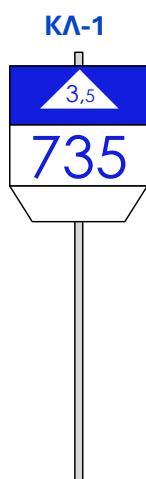
Η πινακίδα χθ-2 τοποθετείται είτε επί ανεξάρτητου ιστού είτε επί ιστού ηλεκτροκίνησης. Ο ρυθμός τοποθέτησης δύναται να είναι ανά 500μ. Στην κάτω δεξιά πλευρά δύναται να αναφέρεται και η ονομασία της γραμμής με την οποία υπολογίζεται η χλιομέτρηση (πχ. Π-Π, Θ-Φ, Θ-Α κτλ)

Πινακίδα μηκοτομικής κλίσης της γραμμής

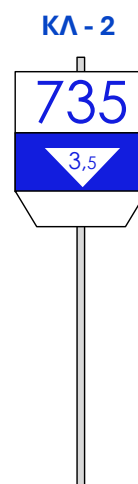
174. Τοποθετείται στην μονή γραμμή στην δεξιά πλευρά κάθε κατεύθυνσης, ενώ στην διπλή γραμμή, στη δεξιά γραμμή και, προαιρετικά, και στην αριστερή γραμμή.

175. Η θέση τοποθέτησης είναι τα σημεία όπου αλλάζει η μηκοτομική κλίση της γραμμής.

176. Η αναγραφόμενη κλίση δίδεται επί τοις χιλίοις ([‰]) με ακρίβεια τουλάχιστον μονάδας. Είναι δυνατόν όμως οι κλίσεις να ομαδοποιούνται σε διαστήματα ανά τέσσερα (δηλ. 0-4‰, 4-8‰, κ.ο.κ.).

Ανωφερική κλίση 3,5‰ για 735 μ

Κατωφερική κλίση 3,5‰ για 735 μ

Πινακίδα έναρξης – λήξης περιοχής εποπτείας με το σύστημα ETCS

177. Η πινακίδα ETCS -1α τοποθετείται στο πρώτο κύριο σήμα όπου εκκινεί η προστασία μέσω του συστήματος ETCS, δηλαδή εισαγωγή σε καθεστώς Πλήρους Εποπτείας, Full Supervision (FS).

178. Όπου L XX αναφέρεται και το επίπεδο λειτουργίας του ETCS. Επιτρεπτά ψηφία (0 = ETCS L0, 1 = ETCS L1, 2 = ETCS L2).

179. Η πινακίδα ETCS-2α τοποθετείται στο τελευταίο κύριο σήμα όπου τελειώνει η προστασία μέσω του συστήματος ETCS και η συνέχιση της πορείας της αμαξοστοιχίας γίνεται με ETCS L0 ή UN (Unfitted).

180. Οι πινακίδες είναι ανακλαστικές.

181. Η πινακίδα ETCS -1β τοποθετείται στο προηγούμενο σήμα, εάν υπάρχει, πριν την πινακίδα ETCS – 1α.

182. Η πινακίδα ETCS -2β τοποθετείται στο προηγούμενο σήμα, εάν υπάρχει, πριν την πινακίδα ETCS – 2α.

ETCS-1α

Έναρξη περιοχής εποπτείας μέσω ETCS

ETCS – 2α

Πέραρ περιοχής εποπτείας μέσω ETCS

ETCS – 1β

Προειδοποίηση για πινακίδα ETCS -1 α

ETCS - 2β

Προειδοποίηση για πινακίδα ETCS -2α

Πινακίδα Στάσης σε Αποβάθρα

183. Σημειώνει το σημείο στάσης για το μπροστινό μέρος επιβατικής αμαξοστοιχίας όταν έχει προγραμματισμένη στάθμευση.

184. Η πινακίδα είναι ανακλαστική και απεικονίζει έναν λευκό ορθογώνιο δίσκο με μαύρο περίγραμμα και ένα μαύρο γράμμα **H**.

185. Οι αμαξοστοιχίες με προγραμματισμένη στάθμευση σταματούν στην πινακίδα στάσης.

186. Όπου το σημείο στάθμευσης της αμαξοστοιχίας πρέπει να συνδυαστεί με το μήκος της, οι πινακίδες στάσης μπορούν να συμπληρωθούν με πρόσθετες πινακίδες που υποδεικνύουν το αντίστοιχο μήκος. Σε αυτήν την περίπτωση, η αμαξοστοιχία πρέπει να σταματά στην πινακίδα στάσης όπου το υποδεικνυόμενο μήκος είναι ίσο ή στο πρώτο μεγαλύτερο από το μήκος της αμαξοστοιχίας, ή το αργότερο στην πινακίδα στάσης χωρίς πρόσθετη πινακίδα μήκους.

187. Όπου το σημείο στάθμευσης της αμαξοστοιχίας πρέπει να συνδυαστεί με τη Σιδηροδρομική Επιχείρηση που την εκτελεί τότε συμπληρώνεται με πινακίδα που παραπέμπει στα αρχικά της Σιδηροδρομικής Επιχείρησης (πινακίδα ΑΠΟΒ-3)

188. Σε σταθμούς διαλογής ή συμπλέγματα γραμμών τοποθετείται η πινακίδα ΑΠΟΒ-1 για να δηλώσει το σημείο στάσης για το μπροστινό μέρος της αμαξοστοιχίας.

189. Η πινακίδα τοποθετείται σε ιστό συνήθους ύψους ή χαμηλού ύψους δίπλα στις σιδηροτροχιές. Εάν δεν υπάρχει διαθέσιμος χώρος είναι δυνατόν να τοποθετηθεί και αριστερά της τροχιάς στην οποία απευθύνεται. Στην περίπτωση αυτή συμπληρώνεται με βέλος που δείχνει στην τροχιά στην οποία απευθύνεται. (ΑΠΟΒ-4)

ΑΠΟΒ-1

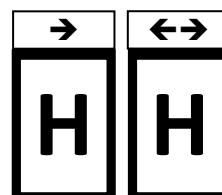
ΑΠΟΒ-2

ΑΠΟΒ-3

ΑΠΟΒ-4

Πινακίδα ασύρματου μέσου μετάδοσης

190. Η πινακίδα αυτή ενημερώνει τον μηχανοδηγό ποιο είναι το πρωτεύων μέσω επικοινωνίας από το σημείο αυτό και ύστερα.

191. Η πινακίδα είναι ανακλαστική και απεικονίζει τις λέξεις

- (1) GSM-R όπου το πρωτεύων μέσο επικοινωνίας είναι το GSM-R (πινακίδα PT-1).
- (2) VHF X όπου το πρωτεύων μέσο επικοινωνίας είναι το VHF. Το γράμμα X συμβολίζει τον αριθμό του καναλιού επικοινωνίας (πινακίδα PT-2).
- (3) TETRA όπου το πρωτεύων μέσο επικοινωνίας είναι το TETRA (πινακίδα PT-3).

192. Οι πινακίδες μπορούν να τοποθετούνται επί ιστών φωτοσημάτων, ιστών ηλεκτροκίνησης, εισόδους σηράγγων ή και σταθμών.

PT-1

PT-2

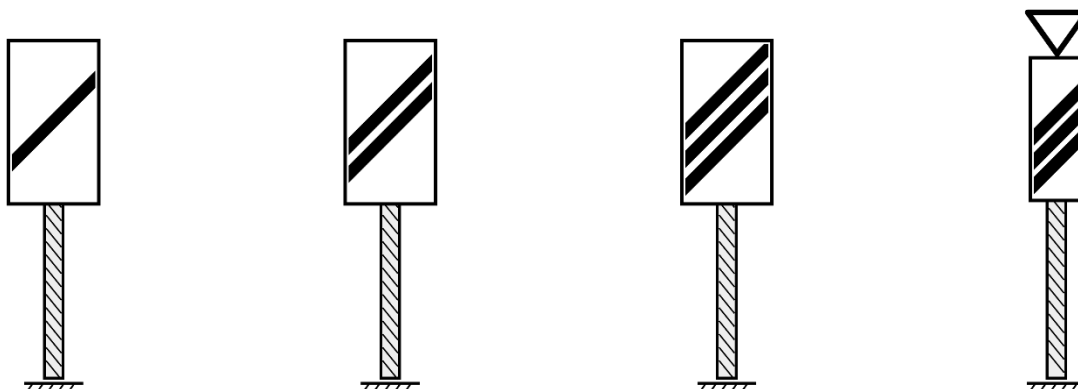

PT-3

Σήμα 61. Σήματα Προειδοποίησης

Σήμα 61. Πινακίδες προειδοποίησης.

«Ακολουθεί πρόσημα ή άλλο αντίστοιχο ειδοποιητικό σήμα σταθμού ή θέσεως αποκλεισμού της ανοιχτής γραμμής».

193. Το σήμα 61 αποτελείται από διαδοχικές ορθογώνιες πινακίδες λευκού χρώματος με μία ή περισσότερες πλάγιες μαύρες ραβδώσεις με κλίση προς τα άνω δεξιά, που το πλήθος τους ελαττώνεται κατά τη φορά κυκλοφορίας.

194. Για βελτίωση της νυχτερινής τους ορατότητας μπορεί να χρησιμοποιηθεί λευκό ανακλαστικό χρώμα ή να επικολληθούν λωρίδες από λευκό ανακλαστικό υλικό σε πλήθος αντίστοιχο με το πλήθος των μαύρων ραβδώσεων.

195. Το επίπεδο όψεως των πινακίδων του σήματος 61 σχηματίζει γωνία 60° με τον άξονα της γραμμής.

196. Τοποθετούνται κανονικά τρεις πινακίδες προειδοποίησης, δεξιά της γραμμής, μπορούν όμως να τοποθετηθούν κατ' εξαίρεση και λιγότερες ή μέχρι και πέντε πινακίδες. Η τελευταία κατά τη φορά κυκλοφορίας πινακίδα προειδοποίησης απέχει 100 μέτρα από το πρόσημα και οι λοιπές πινακίδες τοποθετούνται επίσης σε αποστάσεις 100 μέτρων μεταξύ τους. Οι ανωτέρω αποστάσεις μπορούν να διαφοροποιούνται (π.χ. για βελτίωση των συνθηκών ορατότητας) μετά από έγκριση της Κεντρικής Υπηρεσίας.

197. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν, με απόφαση της Κεντρικής Υπηρεσίας να τοποθετούνται πινακίδες προειδοποίησης και για την προαναγγελία φωτοσημάτων εισόδου σταθμών.

198. Όταν η απόσταση ενός προσήματος από το κύριο σήμα που ακολουθεί είναι μικρότερη από το βασικό μήκος πεδήσεως των 700 μέτρων (όχι όμως μικρότερη των 500 μέτρων), η πρώτη πινακίδα του σήματος 61 φέρει στο άνω μέρος της ανεστραμμένο ισόπλευρο τρίγωνο λευκού χρώματος με μαύρο περιθώριο.

ΑΡΘΡΟ 13 | Κινητά Σήματα Γραμμής

Σήμα 65. Δίσκος Σταθμεύσεως

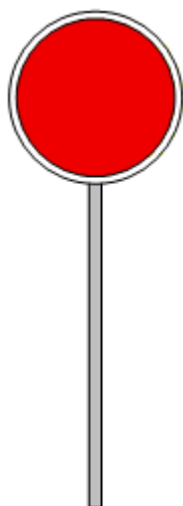
199. Ο δίσκος σταθμεύσεως, Σήμα 65, τοποθετείται στο μέσο της γραμμής και 50 μέτρα πριν από το σημείο που δεν πρέπει να υπερβεί η κεφαλή της αμαξοστοιχίας.

200. Σε τμήματα διπλής γραμμής όταν εκτελούνται εργασίες σ' έναν από τους δύο κλάδους και αυτός είναι αποκλεισμένος, η πινακίδα τοποθετείται στο σημείο που αρχίζει ο αποκλεισμός της γραμμής.

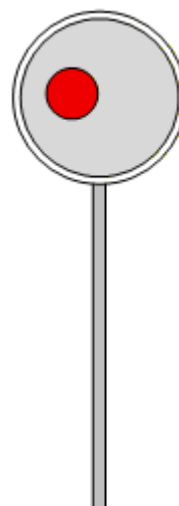
201. Σε κύρια γραμμή, το Σήμα 65 μπορεί να προαναγγέλλεται με σημαία χρώματος πορτοκαλί ή φανού πορτοκαλί, τον οποίο φέρει εντεταλμένος υπάλληλος που στέκεται σ' απόσταση που ορίζει ο Διαχειριστής υποδομής.

202. Το σήμα 65 εφοδιάζεται κατά τη νύχτα με φανό, που δίνει ερυθρό φως.

Σήμα 65. Δίσκος σταθμεύσεως. «Σταθμεύστε»

Δίσκος ερυθρός με λευκό περιθώριο, που τοποθετείται στο κέντρο της γραμμής

Ένα ερυθρό φως

Σήμα 66. Δίσκος καλύψεως ομάδας γραμμής

204. Ο Δίσκος καλύψεως της Ομάδας Γραμμής, Σήμα 66, τοποθετείται 600μ. προ του σημείου όπου εργάζεται Ομάδα Γραμμής και από τις δύο πλευρές του σημείου τούτου, ανεξάρτητα εάν πρόκειται για μονή ή διπλή γραμμή. Ως Ομάδα Γραμμής, για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, νοείται κάθε Συνεργείο που εργάζεται πάνω ή πλησίον της γραμμής.

Σήμα 66. Δίσκος καλύψεως γραμμής

«Τόπος εργασίας ομάδας γραμμής - Σφυρίζτε»

Δίσκος λευκός με μαύρο περιθώριο.

Δ. ΟΠΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΩΝ -ΔΡΕΖΙΝΩΝ

ΑΡΘΡΟ 14 | Σήματα Ακεραιότητας Αμαξοστοιχιών

Σήμα 71. Κεφαλή Αμαξοστοιχιών

205. Το κινητήριο όχημα θα πρέπει να είναι εξοπλισμένο με λευκά φώτα που είναι τοποθετημένα οριζόντια δεξιά και αριστερά, κοντά στο περίγραμμα της μετόπης του κινητηρίου οχήματος πρέπει να είναι πάντα αναμμένα από την πλευρά που κινείται το κινητήριο όχημα .

206. Κινητήριο όχημα, που κυκλοφορεί μόνο του, φέρει το Σήμα 71 στην ίδια θέση.

207. Όταν αμαξοστοιχία κυκλοφορεί χωρίς θάλαμο οδήγησης επικεφαλής, ο πλοηγός στο προπορευόμενο όχημα:

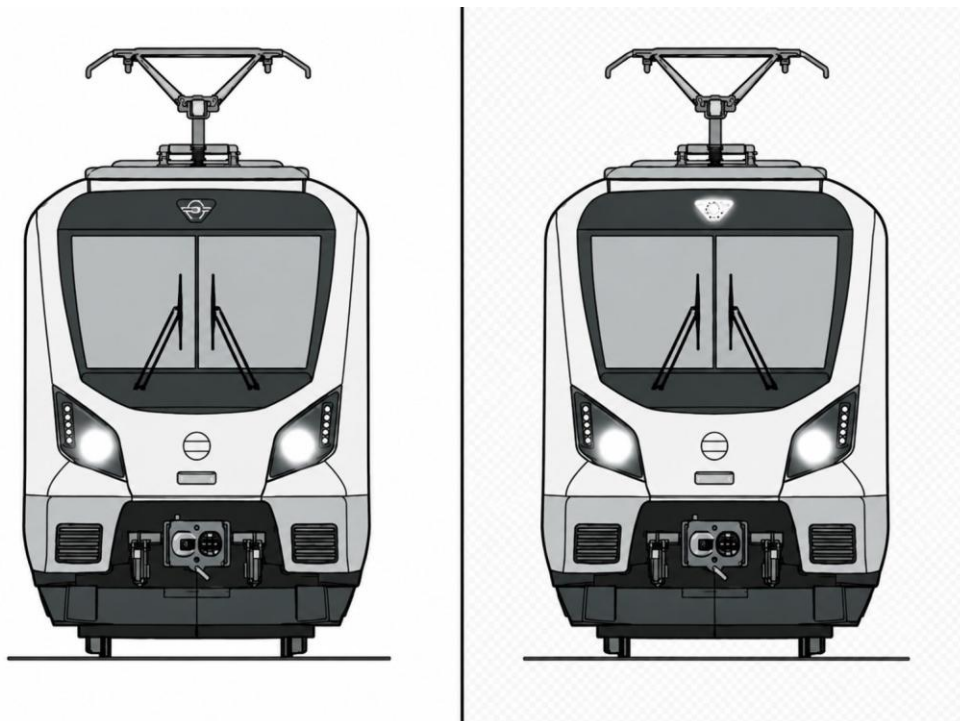
(1) κατά την ημέρα: φέρει ερυθρή σημαία

(2) κατά τη νύχτα: δείχνει προς την κατεύθυνση πορείας λευκή φορητή φωτεινή ένδειξη.

208. Εάν σταθμάρχης διαπιστώσει ότι έσβησε μία από τις φωτεινές ενδείξεις πορείας, ειδοποιείται σχετικά ο Μηχανοδηγός. Εάν, όμως, σταθμάρχης διαπιστώσει ότι έσβησαν και οι δύο φωτεινές ενδείξεις πορείας, ο σταθμάρχης οφείλει να διατάξει την άμεση στάθμευση της αμαξοστοιχίας.

Σήμα 71. Κεφαλή αμαξοστοιχίας.

«Κεφαλή αμαξοστοιχίας»

Κατά την ημέρα:

1 Δύο λευκά φώτα αριστερά και δεξιά κάτω από τη μετώπη

Νύχτα ή περιορισμένη ορατότητα:

Δύο λευκά φώτα από τις φωτεινές ενδείξεις πορείας του επικεφαλής κινητήριου οχήματος, αριστερά και δεξιά κάτω από τη μετώπη.

Σήμα 72. Ουρά αμαξοστοιχίας

209. Το σήμα ουράς αμαξοστοιχίας, σήμα 72 αποτελείται:

(1) **Κατά την ημέρα:** από δύο ορθογώνιες ανακλαστικές πινακίδες με λευκά τρίγωνα στα πλάγια και ένα ερυθρό τρίγωνο στο επάνω και στο κάτω μέρος, των οποίων οι κορυφές εφάπτονται στο κέντρο της πινακίδας. Πρόκειται για το Σήμα 72α.

(2) **Κατά τη νύχτα:**

(α) Επιβατικές αμαξοστοιχίες:

Στην ουρά της αμαξοστοιχίας απεικονίζονται δύο ερυθρά φώτα, τοποθετημένα οριζόντια δεξιά και αριστερά, κοντά στο περίγραμμα της οπίσθιας μετόπης του συρμού. Τα φώτα τροφοδοτούνται από το ηλεκτρικό σύστημα του οχήματος ή του συρμού.

(β) Εμπορικές Αμαξοστοιχίες:

Στην ουρά της αμαξοστοιχίας απεικονίζονται δύο ορθογώνιες ανακλαστικές πινακίδες με λευκά τρίγωνα στα πλάγια και ένα ερυθρό τρίγωνο στο επάνω και στο κάτω μέρος, των οποίων οι κορυφές εφάπτονται στο κέντρο της πινακίδας τοποθετημένα στην υπάρχουσα ειδική υποδοχή της μετόπης του τελευταίου οχήματος της αμαξοστοιχίας.

210. Ειδικά για αυτοκινητάμαξες, είτε κυκλοφορούν μεμονωμένα είτε σε πολλαπλή ζεύξη, η οπίσθια σήμανση αποτελείται από το σήμα 72β. Τα φώτα τροφοδοτούνται από το ηλεκτρικό σύστημα του οχήματος ή του συρμού.

211. Σε περίπτωση αδυναμίας τροφοδότησης της ηλεκτρικής οπίσθιας σήμανσης λόγω βλάβης ή άλλης τεχνικής ανωμαλίας, εφαρμόζεται εναλλακτική οπίσθια σήμανση: κατά την ημέρα και κατά την νύχτα το σήμα 72α.

212. Σε περίπτωση ανάγκης, όταν λείπει το Σήμα 72α ή το Σήμα 72β, χρησιμοποιείται κατά την ημέρα, ως σήμα ουράς, ανοικτή ερυθρή σημαία.

213. Όταν αμαξοστοιχία ωθείται και το κινητήριο όχημα που ωθεί έχει συνδεθεί με τη σύνθεση, το κινητήριο αυτό όχημα φέρει ένα από τα Σήματα 72, ανάλογα με την περίπτωση.

214. Όταν το κινητήριο όχημα που ωθεί δεν έχει συνδεθεί με τη σύνθεση, το σήμα αυτό φέρουν τόσο το τελευταίο όχημα της αμαξοστοιχίας όσο και το κινητήριο όχημα που ωθεί.

215. Εάν κινητήριο όχημα που ωθεί έχει συνδεθεί με αμαξοστοιχία και έλκει και άλλα οχήματα, το Σήμα 72 τοποθετείται στην ουρά του τελευταίου ελκόμενου οχήματος.

216. Το σήμα ουράς, δηλαδή τα Σήματα 72α, 72β, φέρει και κάθε κινητήριο όχημα που κυκλοφορεί μόνο του, καθώς και κάθε σειρά κινητήριων οχημάτων που κυκλοφορούν συνδεδεμένα χωρίς ρυμουλκούμενα οχήματα.

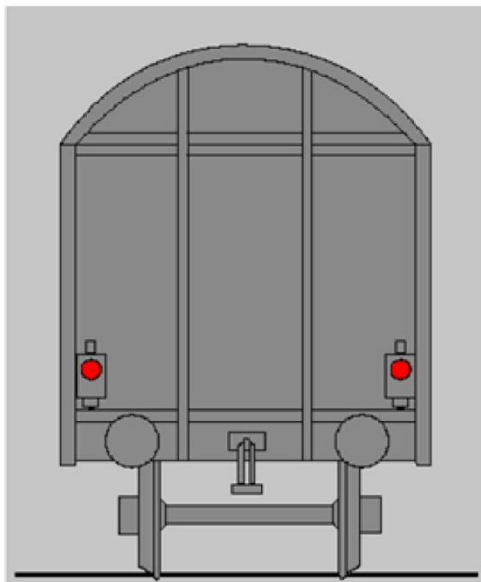
217. Κινητήριο όχημα που ωθεί αμαξοστοιχία χωρίς άλλο επικεφαλής κινητήριο όχημα φέρει το σήμα ουράς, δηλαδή το Σήμα 72α, 72β και η σύνθεση δεν φέρει άλλο σήμα ουράς.

218. Εάν διαπιστωθεί έλλειψη του σήματος ουράς ή σβήσιμο της φωτεινής ένδειξης ουράς, προκαλείται στάθμευση της αμαξοστοιχίας ή του οχήματος που κυκλοφορεί μόνο του.

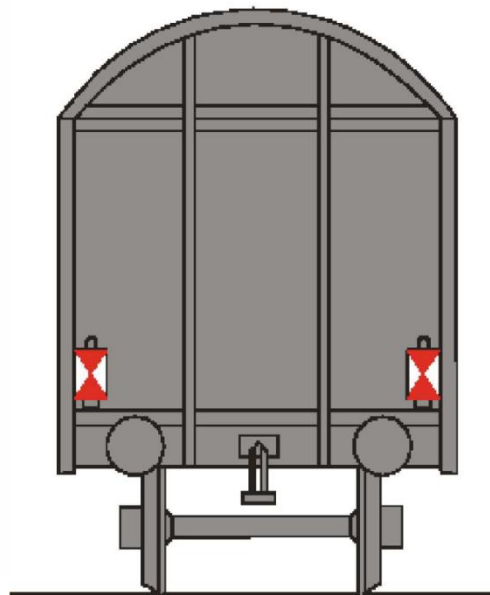
219. Ο διαχειριστής υποδομής καθορίζει σε ποιες γραμμές τα τρένα πρέπει να εμφανίζουν δύο ερυθρά φώτα.

Σήμα 72α και 72β. Ουρά αμαξοστοιχίας

«Αμαξοστοιχία ακεραία»

72β. ερυθρό φως φωτεινής ένδειξης, δεξιά και αριστερά στη μετόπη.

72α. δίσκος ερυθρός με λευκό περιθώριο, τοποθετημένος δεξιά στη μετόπη.

ΑΡΘΡΟ 15 | Σήματα μηχανοκίνητων –δρεζινών**Σήμα 82 Αυτοκίνητες δρεζίνες και μηχανοκίνητα βαγονέτα**

220. Το σήμα 82 χρησιμοποιείται στις αυτοκίνητες δρεζίνες, μηχανοκίνητα βαγονέτα, χειροκίνητες και ποδηλάτες δρεζίνες κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) Σήμα 82α. Αυτοκίνητες δρεζίνες και μηχανοκίνητα βαγονέτα

221. Το Σήμα 82α εφαρμόζεται σε αυτοκίνητες δρεζίνες και μηχανοκίνητα βαγονέτα ως εξής:

α) Σήμα 82α. Αυτοκίνητες δρεζίνες και μηχανοκίνητα βαγονέτα

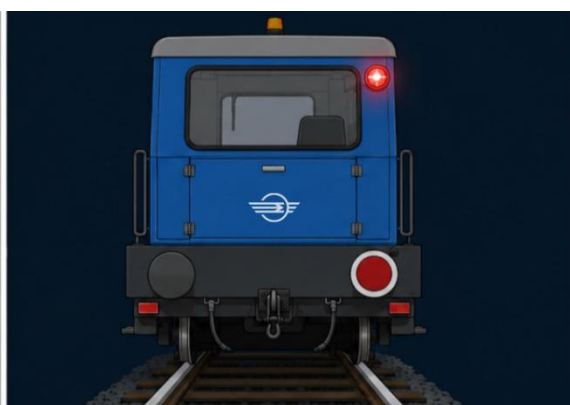
Εμπρόσθιο μέρος δρεζίνας ή μηχανοκίνητου βαγονέτου

Οπίσθιο μέρος Δρεζίνας ή βαγονέτου

Κατά τη διάρκεια της ημέρας

Στην εμπρόσθια πλευρά δεν απαιτείται

Κατά τη διάρκεια της νύχτας

Στην εμπρόσθια πλευρά φέρονται δύο φανοί

ιδιαίτερη σήμανση.

πορείας.

Στην οπίσθια πλευρά τοποθετείται ερυθρός δίσκος με λευκό περιθώριο, κάτω δεξιά στον προφυλακτήρα.

Στην οπίσθια πλευρά φέρεται ερυθρός φανός, τοποθετημένος επάνω δεξιά.

β) Σήμα 82β. Χειροκίνητες, ποδήλατες δρεζίνες και τροχοφόρα φορεία

222. Κάθε χειροκίνητη ή ποδήλατη δρεζίνα, καθώς και κάθε τροχοφόρο φορείο ή βαγονέτο που κινείται ή τοποθετείται επί γραμμής, πρέπει να φέρει ευκρινή σήμανση, ως εξής:

- (1) Κατά την ημέρα: ερυθρή σημαία, ανυψωμένη σε κοντό ύψους περίπου 1,50 μ.
- (2) Κατά τη νύχτα ή σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας: φωτεινή συσκευή σήμανσης, τοποθετημένη στον ίδιο κοντό, η οποία εκπέμπει ερυθρό φως προς την εμπρόσθια και την οπίσθια κατεύθυνση.

223. Επιπλέον, χειροκίνητη δρεζίνα που κινείται κατά τη νύχτα ή εντός σήραγγας μήκους άνω των 200 μ. φέρει λευκό φως προς την κατεύθυνση της κίνησής της.

224. Η κυκλοφορία, η τοποθέτηση, η προστασία και η απομάκρυνση χειροκίνητων δρεζινών, ποδήλατων δρεζινών και τροχοφόρων φορείων επί κύριας γραμμής επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες του Διαχειριστή Υποδομής για εργασίες, καταλήψεις γραμμής, προστασία σημείου εργασίας και ασφαλή διάθεση της γραμμής στην κυκλοφορία.

225. Όταν, σύμφωνα με τις οικείες διαδικασίες, απαιτείται επιτόπια κάλυψη σημείου ή οχήματος επί κύριας γραμμής, η κάλυψη πραγματοποιείται και από τις δύο κατευθύνσεις με τα προβλεπόμενα κινητά σήματα προειδοποίησης ή στάσης, σε απόσταση που καθορίζεται από τον Διαχειριστή Υποδομής με βάση τα χαρακτηριστικά της γραμμής, την επιτρεπόμενη ταχύτητα, την ορατότητα και τις επιχειρησιακές συνθήκες.

ΑΡΘΡΟ 16 | Σήματα Ελίσσόμενου Τμήματος

226. Κατά τους ελιγμούς:

- (1) Το προσωπικό ελιγμών δίνει ταυτόχρονα ακουστικό και οπτικό σήμα.
- (2) Ο Μηχανοδηγός είναι υποχρεωμένος να επαναλαμβάνει κατά πρώτο, με την σφυρίχτρα, τα ακουστικά σήματα, που του διαβιβάζονται και μετά να συμμορφώνεται προς αυτά, εκτός αν πρόκειται για σήμα σταθμεύσεως ή επιβραδύνσεως οπότε πρώτα συμμορφώνεται προς αυτό και μετά το επαναλαμβάνει.

227. Κατά τους ελιγμούς, η κατεύθυνση εμπρός ή πίσω ορίζεται κατά τον ακόλουθο τρόπο:

(1) Όταν πρόκειται για κινητήριο όχημα:

α. Αν η θέση του Μηχανοδηγού είναι σε μία από τις μετωπικές πλευρές του κινητηρίου οχήματος:

- (i) Εμπρός: Όταν το κινητήριο όχημα κινείται και ο Μηχανοδηγός βρίσκεται στην πρόσθια μετωπική πλευρά του, κατά την έννοια της κινήσεως.
- (ii) Πίσω: Όταν το όχημα αυτό κινείται και ο Μηχανοδηγός βρίσκεται στην οπίσθια μετωπική πλευρά του κατά την έννοια της κινήσεως.

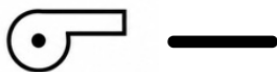
β. Αν η θέση του Μηχανοδηγού είναι σε μια από τις πλάγιες πλευρές του κινητηρίου οχήματος:

- (i) Εμπρός: Όταν το κινητήριο αυτό όχημα κινείται με το Μηχανοδηγό στη δεξιά πλευρά.
- (ii) Πίσω: Όταν το κινητήριο αυτό όχημα κινείται με το Μηχανοδηγό στην αριστερή πλευρά.

228. Αν ο υπάλληλος των ελιγμών διαπιστώσει ότι ο Μηχανοδηγός δεν αντιλήφθηκε καλά το σήμα, που του έδωσε, δίνει σήμα σταθμεύσεως και μετά τη στάθμευση επαναλαμβάνει το σήμα.

229. Σε περίπτωση εκτελέσεως ελιγμών με δύο συζευγμένα κινητήρια οχήματα, θα λαμβάνεται υπόψη η θέση του επικεφαλής κινητηρίου οχήματος για τον καθορισμό των κατευθύνσεων «εμπρός» ή «πίσω».

230. Κατά τους ελιγμούς τα σήματα δίνονται από το Μηχανοδηγό με την σφυρίχτρα της κιν. μονάδας κατά τον ακόλουθο τρόπο:

Σήμα 131 - Πήγαινε εμπρός

Ηχητική ένδειξη: ένα μακρό σφύριγμα.

Συμβολική απόδοση: — / —

Σήμα 132 - Πήγαινε πίσω

Ηχητική ένδειξη: δύο συνεχόμενα μακρά σφυρίγματα.

Συμβολική απόδοση: — — / — —

Σήμα 133 - Επιβράδυνε

Ηχητική ένδειξη: ένα βραχύ σφύριγμα.

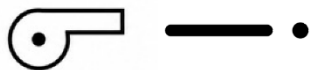
Συμβολική απόδοση: U / ●

Σήμα 134 - Πίεσε ελαφρά

Ηχητική ένδειξη: δύο συνεχόμενα βραχεία σφυρίγματα.

Συμβολική απόδοση: UU / ● ●

Σήμα 135 - Πίεσε για απώθηση

Ηχητική ένδειξη: δύο συνεχόμενα σφυρίγματα, το πρώτο μακρό και το δεύτερο βραχύ.

Συμβολική απόδοση: — U / — ●

Σήμα 136 - Στάθμευσε

Ηχητική ένδειξη: τρία συνεχόμενα βραχεία σφυρίγματα.

Συμβολική απόδοση: UUU / ●●●

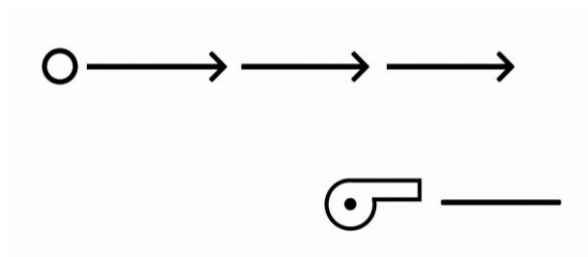
Σήμα 137 — Κίνδυνος

Ηχητική ένδειξη: βραχεία σφυρίγματα, που δίνονται ανά τρία και κατ' επανάληψη.

Συμβολική απόδοση: UUU UUU UUU / ●●● ●●● ●●●

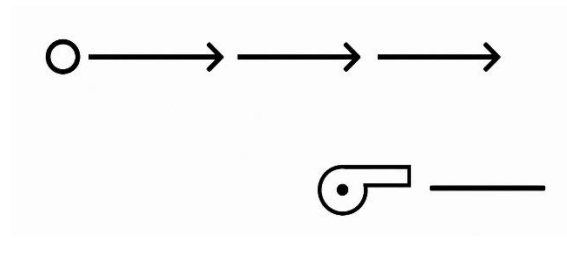
ΑΡΘΡΟ 17 | Σήματα προσωπικού ελιγμών προς Μηχανοδηγό

Σήμα 141. Εμπρός

Κατά την ημέρα: επανειλημμένες οριζόντιες κινήσεις του βραχίονα προς τα εμπρός και ταυτόχρονα ένα μακρό σφύριγμα.

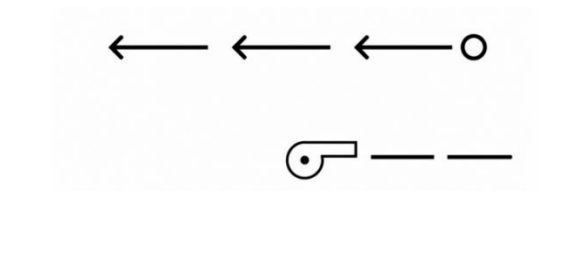
Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: — / —

Κατά την ημέρα: επανειλημμένες οριζόντιες κινήσεις του βραχίονα προς τα εμπρός και ταυτόχρονα ένα μακρό σφύριγμα.

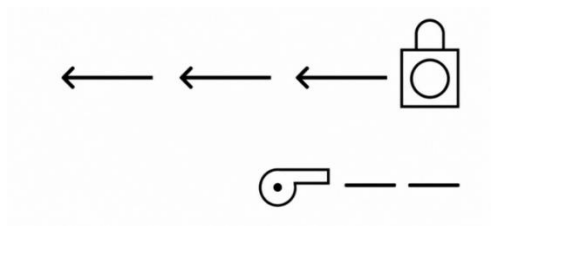
Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: — / —

Σήμα 142. Πίσω

Κατά την ημέρα: επανειλημμένες οριζόντιες κινήσεις του βραχίονα προς τα πίσω και ταυτόχρονα δύο μακρά σφυρίγματα.

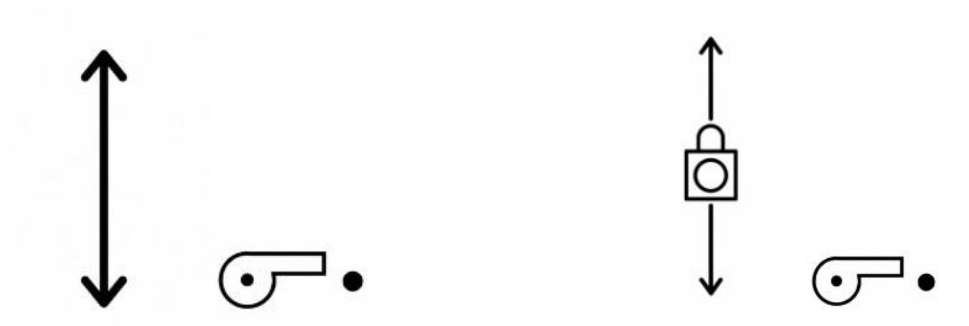
Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: — — / —
—

Κατά τη νύχτα ή σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας: επανειλημμένες οριζόντιες κινήσεις λευκής φορητής φωτεινής ένδειξης προς τα πίσω και ταυτόχρονα δύο μακρά σφυρίγματα.

Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: — — / —
—

Σήμα 143. Επιβραδύνετε

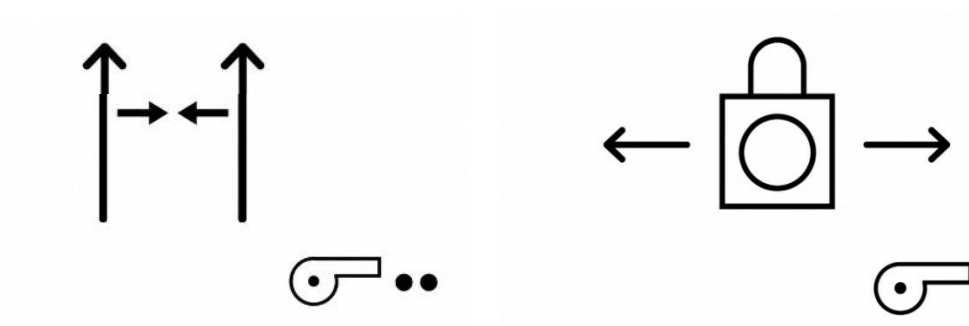
Κατά την ημέρα: επανειλημμένες κατακόρυφες κινήσεις του βραχίονα και ταυτόχρονα ένα βραχύ σφύριγμα.

Κατά τη νύχτα ή σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας: επανειλημμένες κατακόρυφες κινήσεις λευκής φορητής φωτεινής ένδειξης και ταυτόχρονα ένα βραχύ σφύριγμα.

Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: U / ●

Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: U / ●

Σήμα 144. Πιέστε ελαφρά

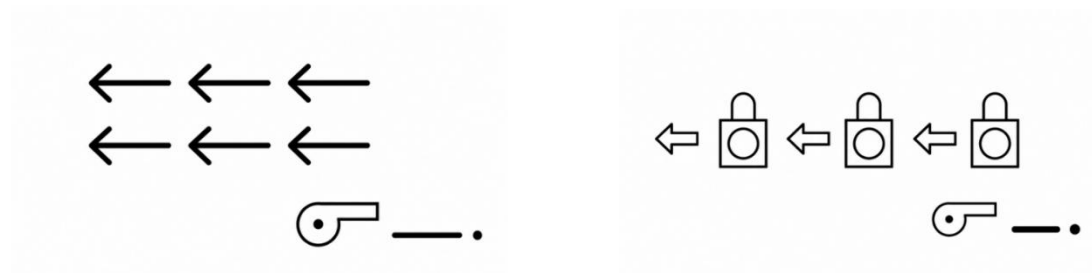
Κατά την ημέρα: ανύψωση των δύο βραχιόνων κατακόρυφα, με επανειλημμένες επαφές των παλαμών, και ταυτόχρονα δύο συνεχόμενα βραχεία σφυρίγματα.

Κατά τη νύχτα ή σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας: επανειλημμένες βραχείες οριζόντιες κινήσεις λευκής φορητής φωτεινής ένδειξης και ταυτόχρονα δύο συνεχόμενα βραχεία σφυρίγματα.

Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: UU / ●●

Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: UU / ●●

Σήμα 145. Πιέστε για απώθηση

Κατά την ημέρα: επανειλημμένες οριζόντιες κινήσεις και των δύο βραχιόνων προς την κατεύθυνση απώθησης και ταυτόχρονα δύο συνεχόμενα σφυρίγματα, ένα μακρό και ένα βραχύ.

Κατά τη νύχτα ή σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας: οριζόντιες κινήσεις λευκής φορητής φωτεινής ένδειξης προς την κατεύθυνση απώθησης και ταυτόχρονα δύο συνεχόμενα σφυρίγματα, ένα μακρό και ένα βραχύ.

Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: — U / — ●

Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: — U / — ●

Σήμα 146. Σταθμεύστε

Κατά την ημέρα: επανειλημμένες κυκλικές κινήσεις του βραχίονα και ταυτόχρονα τρία συνεχόμενα βραχεία σφυρίγματα.

Κατά τη νύχτα ή σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας: επανειλημμένες κυκλικές κινήσεις λευκής φορητής φωτεινής ένδειξης ή ερυθρής φορητής φωτεινής ένδειξης και ταυτόχρονα τρία συνεχόμενα βραχεία σφυρίγματα.

Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: UUU / ● ● ●

Συμβολική απόδοση σφυρίγματος: UUU / ● ● ●

Ε. ΟΠΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΣΤΑΘΜΑΡΧΗ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΗΣ**ΑΡΘΡΟ 18 | Σήματα Σταθμάρχη****Σήμα 160. Σταθμάρχης Υπηρεσίας**

231. Το σήμα 160, Σταθμάρχης υπηρεσίας, είναι πηλήκιο χρώματος μπλε σκούρου, με κάλυμμα από ύφασμα ερυθρό.

Σήμα 161. Σήματα για στάθμευση αμαξοστοιχίας στο σταθμό

232. Σε σταθμούς εφοδιασμένους με σήματα εξόδου, για την έκτακτη στάθμευση αμαξοστοιχίας ο σταθμάρχης τηρεί κλειστό το σήμα εξόδου ώστε να προκαλέσει την στάθμευση της.

233. Σε σταθμούς χωρίς σήματα εξόδου για την ενημέρωση έκτακτης στάθμευσης, ο Σταθμάρχης δίνει το σήμα σταθμεύσεως με ερυθρή ανοιχτή σημαία, την δε νύχτα με κίνηση από πάνω προς τα κάτω ερυθρού φωτός χειροφανού. Εάν δεν δοθεί υπόδειξη για την θέσης στάθμευσης, αλλά απαιτείται η στάθμευση, η αμαξοστοιχία μπορεί να προχωρήσει μέχρι το όριο αποστάσεως της πρώτης κατά τη διεύθυνση της πορείας – προς την έξοδο της γραμμής στην οποία εισήλθε – αλλαγής τροχιάς.

234. Εάν η στάθμευση είναι γνωστή (προγραμματισμένη) ή έχει ενημερωθεί για πραγματοποιήσει έκτακτης στάθμευσης, σταθμεύει κατά τον συνήθη τρόπο ώστε να είναι ασφαλής η αμαξοστοιχία και εάν περιλαμβάνεται υπηρεσία επιβατών, ο ασφαλής τρόπος επιβίβασης και αποβίβασης.

(1) Όταν η στάθμευση πρέπει να γίνει πριν από το Σταθμάρχη υπηρεσίας:

- α. Την ημέρα: Με κυκλική περιφορά της ερυθρής σημαίας ανοιχτής.
- β. Τη νύχτα: Με κυκλική περιφορά ερυθρού φωτός χειροφανού.

(2) Όταν η αμαξοστοιχία πρέπει να σταθμεύσει, αφού προχωρήσει πέρα από το Σταθμάρχη υπηρεσίας.

- α. Την ημέρα: Με κίνηση από πάνω προς τα κάτω της ερυθρής σημαίας ανοιχτής.
- β. Τη νύχτα: Με κίνηση από πάνω προς τα κάτω ερυθρού φωτός χειροφανού

Σήμα 162. Σήματα για αναχώρηση αμαξοστοιχίας από σταθμό

235. Το σήμα 162 είναι: Κατά την ημέρα δίσκος πράσινος με λευκό περιθώριο, στερεωμένος σε ράβδο (ράβδος σηματοδότησεως) και κατά τη νύχτα, ράβδος σηματοδότησεως ή χειροφανός, που εκπέμπει πράσινο φως.

236. Το σήμα 162 αναχωρήσεως θεωρείται ότι δόθηκε, μόλις ο Σταθμάρχης ανυψώσει τη ράβδο σηματοδότησεως ή το χειροφανό και εφόσον τα σήματα εξόδου είναι ανοικτά ή έχει δοθεί κατάλληλη εντολή για υπέρβαση τους εάν αυτά είναι κλειστά.

237. Αν ο Σταθμάρχης διαπιστώσει ότι ο Μηχανοδηγός δεν αντιλήφθηκε το σήμα αναχωρήσεως, τότε επισύρει την προσοχή του τελευταίου, μ' ένα μακρό σφύριγμα και ταυτόχρονα κινεί κατακόρυφα τη ράβδο σηματοδότησεως ή το χειροφανό.

238. Το σήμα 162 δεν επιδίδεται σε σταθμούς που υπάγονται σε έλεγχο από το ΚΕΚ.

239. Το σήμα 162 δύναται να μην επιδίδεται σε στελεχωμένους σταθμούς που φέρουν σήματα εξόδου, εφόσον αυτά δύναται να ανοίξουν.

240. Σε περίπτωση όπου τα σήματα εξόδου δεν μπορούν να ανοίξουν (πχ βλάβη) και δεν είναι εύκολη η πρόσβαση του σταθμάρχη στην θέση της αμαξοστοιχίας, το σήμα 162 δίνεται να επιδίδεται μέσω ασύρματου τηλεπικοινωνιακού μέσου.

241. Αν πρόκειται ν' αναχωρήσουν περισσότερες από μια αμαξοστοιχίες που βρίσκονται σε γειτονικές γραμμές και είναι ενδεχόμενο να προκύψει σύγχυση, ο Μηχανοδηγός, προς τον οποίο απευθύνεται το σήμα αναχωρήσεως, ειδοποιείται στην ανάγκη και προφορικά.

242. Αν στην ίδια γραμμή βρίσκονται δυο αμαξοστοιχίες, έτοιμες για αναχώρηση, το σήμα αναχωρήσεως θεωρείται ότι απευθύνεται στην πρώτη, κατά σειρά, αμαξοστοιχία.

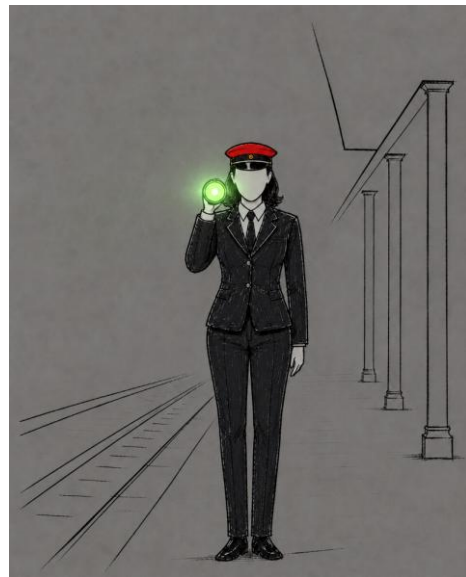
- 243. α. Ο Σταθμάρχης παραμένει σε στάση προσοχής και με το σήμα 162 ανυψωμένο, μέχρι να περάσει εμπρός του και το τελευταίο όχημα της αμαξοστοιχίας, που αναχωρεί.
- 244. β. Ο Μηχανοδηγός αναχωρεί, μόνο αφού βεβαιωθεί, ότι το σήμα αναχωρήσεως απευθύνεται προς αυτόν.
- 245. γ. Αν η αμαξοστοιχία ωθείται μόνο, το σήμα 162 δίνεται προς το Μηχανοδηγό του συρμοκινητήρα που ωθεί.

Σήμα 162. Αναχώρηση αμαξοστοιχίας από σταθμό

«Αναχωρήστε»

Κατά την ημέρα: ο αρμόδιος για την επίδοση του σήματος αναχώρησης στέκεται σε στάση προσοχής και σε θέση όσο το δυνατόν πλησιέστερη προς το επικεφαλής κινητήριο όχημα. Κρατά ανυψωμένο το μέσο οπτικής σήμανσης αναχώρησης, έτσι ώστε η πράσινη όψη του να είναι στραμμένη προς τον Μηχανοδηγό.

Κατά τη νύχτα ή σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας: Ο αρμόδιος για την επίδοση του σήματος αναχώρησης στέκεται σε στάση προσοχής και σε θέση όσο το δυνατόν πλησιέστερη προς το επικεφαλής κινητήριο όχημα. Κρατά ανυψωμένο το μέσο φωτεινής σήμανσης αναχώρησης, έτσι ώστε η πράσινη φωτεινή ένδειξη να είναι στραμμένη προς τον Μηχανοδηγό.

Σήμα 163. Σήματα για διέλευση αμαξοστοιχίας από σταθμό

246. Το σήμα 163, διελεύσεως αμαξοστοιχίας από σταθμό, δίνεται, αμέσως μόλις η αμαξοστοιχία διέλθει τις αλλαγές εισόδου και διατηρείται μέχρι να διέλθει και το τελευταίο όχημα εμπρός από το Σταθμάρχη, που πρέπει να στέκεται σε στάση προσοχής κοντά στη γραμμή, από την οποία θα διέλθει η αμαξοστοιχία.

247. Ο Σταθμάρχης φροντίζει, ώστε κατά τη νύχτα το σήμα διελεύσεως, που απευθύνεται προς διερχόμενη αμαξοστοιχία, να μη παρεξηγηθεί από το προσωπικό άλλης σταθμευμένης αμαξοστοιχίας και ληφθεί ως σήμα αναχώρησης, που απευθύνεται προς αυτή.

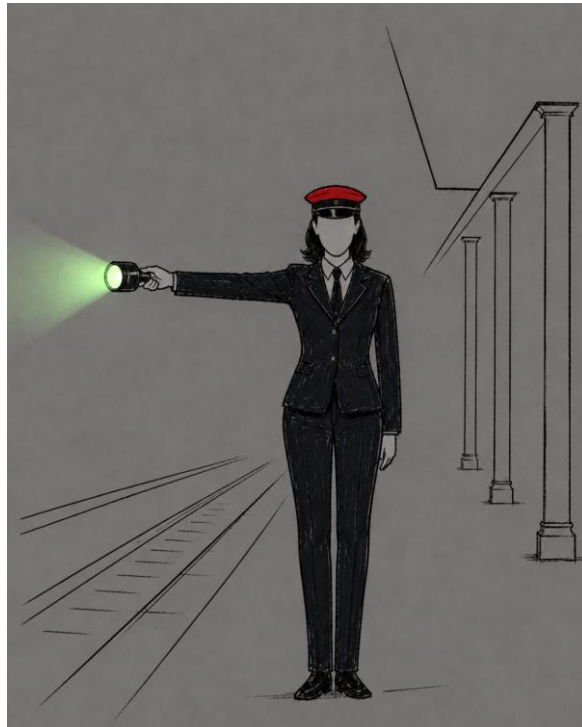
248. Σε τμήματα γραμμής ή σταθμούς που λειτουργεί ΕΗΣΑ και το φωτόσημα εξόδου του σταθμού είναι ανοιχτό και η αμαξοστοιχία δεν έχει προγραμματισμένη στάθμευση, το Σήμα 163 δεν επιδίδεται.

Σήμα 163. Διέλευση αμαξοστοιχίας από σταθμό

«Γραμμή ελεύθερη»

Κατά την ημέρα: ο αρμόδιος για την επίδοση του σήματος στέκεται με τον βραχίονα τεντωμένο οριζόντια και κάθετα προς τον άξονα της γραμμής. Δείχνει προς τον Μηχανοδηγό σημαία κρατούμενη οριζόντια και περιτυλιγμένη μέσα σε θήκη.

Κατά τη νύχτα ή σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας: αρμόδιος για την επίδοση του σήματος στέκεται με τον βραχίονα τεντωμένο οριζόντια και κάθετα προς τον άξονα της γραμμής. Δείχνει προς τον Μηχανοδηγό μέσω φωτεινής σήμανσης, το οποίο εκπέμπει πράσινο φως

ΑΡΘΡΟ 19 | Οπτικά Σήματα προς το προσωπικό Αμαξοστοιχίας

Σήμα 165. Διέλευση αμαξοστοιχίας από κύριο σημείο γραμμής

249. Το προσωπικό Ομάδων που εργάζεται στη γραμμή, το προσωπικό φύλαξης της γραμμής και οι φύλακες ισόπεδων διαβάσεων δίνουν το σήμα διέλευσης της αμαξοστοιχίας.

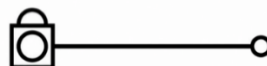
250. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και για την πρόκληση στάθμευσης της αμαξοστοιχίας, το προσωπικό Ομάδων, το προσωπικό φύλαξης της γραμμής και οι φύλακες ισόπεδων διαβάσεων επιδίδουν το σήμα στάθμευσης:

- (1) **κατά την ημέρα:** με ανοικτή ερυθρή σημαία·
- (2) **κατά τη νύχτα:** με κίνηση από πάνω προς τα κάτω ερυθρής φορητής φωτεινής ένδειξης.

Σήμα 165. Διέλευση αμαξοστοιχίας από σταθμό

Κατά την ημέρα: ο αρμόδιος για την επίδοση του σήματος στέκεται με τον βραχίονα, τεντωμένο οριζόντια και κάθετα προς τον άξονα της γραμμής, δείχνει σημαία (ερυθρή ως εφόδιο του αρμόδιου για την επίδοση του σήματος) μέσα σε θήκη.

Κατά τη νύχτα ή σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας: ο βραχίονας, τεντωμένος οριζόντια και κάθετα προς τον άξονα της γραμμής, δείχνει φορητή φωτεινή ένδειξη.

ΑΡΘΡΟ 20 | Σημαίες

251. Οι Κλειδούχοι και το προσωπικό συντήρησης και φύλαξης γραμμής, φέρουν σε θήκη δύο σημαίες: μία ερυθρή και μία πορτοκαλόχρωμη.

252. Οι Φύλακες ισόπεδων διαβάσεων φέρουν σε θήκη μία ερυθρή σημαία.

253. Οι Σταθμάρχες υπηρεσίας φέρουν σε θήκη μία ερυθρή σημαία.

254. Η ανοικτή πορτοκαλόχρωμη σημαία δηλώνει βραδυπορία.

255. Η ανοικτή ερυθρή σημαία δηλώνει άμεση στάθμευση λόγω κινδύνου.

ΑΡΘΡΟ 21 | Φορητές Φωτεινές Ενδείξεις

256. Η φορητή φωτεινή ένδειξη των Σταθμαρχών υπηρεσίας εμφανίζει προς κάθε πλευρά ερυθρό, πράσινο και λευκό διαφανές φως.

257. Η φορητή φωτεινή ένδειξη των Κλειδούχων, του προσωπικού αμαξοστοιχιών και του προσωπικού συντήρησης και φύλαξης γραμμής εμφανίζει προς κάθε πλευρά ερυθρό, πορτοκαλί και λευκό διαφανές φως.

258. Η φορητή φωτεινή ένδειξη των Φυλάκων ισόπεδων διαβάσεων εμφανίζει προς τις δύο αντικριζόμενες πλάγιες πλευρές ερυθρό φως και προς την πρόσθια πλευρά λευκό διαφανές φως.

259. Η σημασία των χρωμάτων των φορητών φωτεινών ενδείξεων είναι η ακόλουθη:

- (1) Πράσινο: γραμμή ελεύθερη.
- (2) Πορτοκαλί: προσοχή, βραδυπορία.
- (3) Ερυθρό: στάθμευση, κίνδυνος.
- (4) Λευκό γαλακτόχρωμο ή διαφανές: δεν έχει ιδιαίτερη σημασία και χρησιμοποιείται, όπως αναφέρεται ήδη, κατά περίπτωση.

Σήμα 173. Αναλάμπουσα φωτεινή ένδειξη

260. Η αναλάμπουσα φωτεινή ένδειξη εκπέμπει, κατά τη νύχτα, πορτοκαλί φως.

261. Η αναλάμπουσα φωτεινή ένδειξη χρησιμοποιείται για την επισήμανση της θέσης ειδοποιητικών πινακίδων βραδυπορίας και τοποθετείται στον ιστό του σήματος, όταν η αρμόδια Υπηρεσία Γραμμής κρίνει ότι αυτό ενδείκνυται, ιδίως λόγω χαμηλής στάθμης βραδυπορίας, συνθηκών ορατότητας ή άλλων συναφών συνθηκών.

262. Η ύπαρξη της αναλάμπουσας φωτεινής ένδειξης δεν τροποποιεί την ένδειξη του ειδοποιητικού σήματος βραδυπορίας και δεν απαλλάσσει το προσωπικό της αμαξοστοιχίας από την υποχρέωση αυξημένης προσοχής για την παρατήρηση του σήματος και τη διαπίστωση της ακριβούς ένδειξης που αυτό παρέχει.

ΣΤ. ΙΣΟΠΕΔΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 22 | Σήματα Ισόπεδων Διαβάσεων

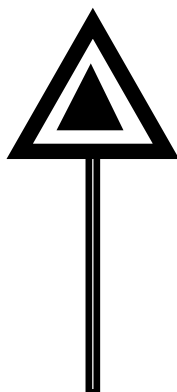
263. Οι ισόπεδες διαβάσεις ανάλογα με το τρόπο ή μη εξασφάλισής τους έχουν τα παρακάτω σήματα και ενδείξεις.

Αφύλακτες Ισόπεδες Διαβάσεις

264. Αφύλακτη ισόπεδη διάβαση, που δεν είναι ορατή και από τις δυο κατευθύνσεις της γραμμής ή από τη μία μόνο, όσες φορές η διαμόρφωση του εδάφους είναι τέτοια, ώστε όποιος κινείται στην οδό κι ετοιμάζεται να διέλθει τη γραμμή, να μην έχει ορατότητα τουλάχιστον 300 μέτρων προς κάθε κατεύθυνση της γραμμής, σημαίνεται προς το Μηχανοδηγό από απόσταση 500 μέτρων περίπου, με ειδοποιητική πινακίδα προσεγγίσεως αφύλακτης ισόπεδης διαβάσεως σήματος 59.

Σήμα 59. Ειδοποιητική πινακίδα προσεγγίσεως αφύλακτης ισόπεδης διαβάσεως

«Ακολουθεί αφύλακτη ισόπεδη διάβαση - Σφυρίζετε».

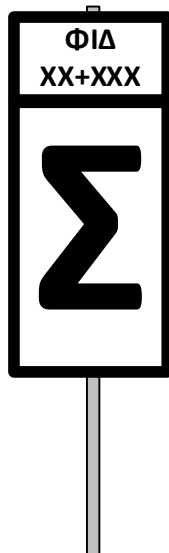
Τριγωνική μαύρη πινακίδα, με περιμετρικό λευκό περιθώριο και μαύρο.

Φυλασσόμενες Ισόπεδες Διαβάσεις (ΦΙΔ) χωρίς Αυτόματο Σύστημα Ισόπεδης Διάβασης (ΑΣΙΔ)

265. Διαβάσεις στις οποίες δεν υπάρχει εγκατεστημένο αυτόματο σύστημα ισόπεδης διάβασης (ΑΣΙΔ), αλλά φυλάσσονται από προσωπικό και οι οποίες δύναται να είναι εφοδιασμένες με δρύφρακτα, σημαίνονται σε απόσταση μήκους πέδησης προ αυτών με ειδοποιητική πινακίδα προσεγγίσεως φυλασσόμενης ισόπεδης διαβάσεως η οποία έχει την παρακάτω όψη.

ΙΔ-0. Ειδοποιητική πινακίδα προσεγγίσεως φυλασσόμενης ισόπεδης διαβάσεως χωρίς ΑΣΙΔ

«Ακολουθεί φυλασσόμενη ισόπεδη διάβαση - Σφυρίξτε».

Ορθογωνική λευκή πινακίδα με μαύρο περιθώριο και εντός αυτής το κεφαλαίο γράμμα «Σ». Πάνω από την πινακίδα, άλλη, ορθογώνια λευκή με μαύρο περιθώριο και την αναγραφή «ΦΙΔ» συμπληρωμένη με το χιλιομετρικό σημείο της διαβάσης.

266. Το προσωπικό που φυλάει την διάβαση παρέχει τα εξής σήματα:

Σήμα ΙΔ-4. Διάβαση Κλειστή, συνέχιση πορείας

Σημαία ερυθρή τυλιγμένη μέσα σε θήκη, η οποία κρατείται όπως στην εικόνα

Λευκό φως από φανό που το κινείται σύμφωνα με το βέλος

ΙΔ-5. Απαγορεύεται η διέλευση από την διάβαση. Στάθμευση

Σημαία ερυθρή ανοιγμένη

Ερυθρός φακός

Σε περίπτωση όπου σε Φυλασσόμενη Ισόπεδη Διάβαση κανένα σήμα δεν επιδίδεται από τον υπάλληλο ή αυτός απουσιάζει, επιβάλλεται στάθμευση προ της διαβάσεως και ενημερώνονται οι εκατέρωθεν σταθμοί

Ισόπεδες Διαβάσεις με Αυτόματο Σύστημα Ισόπεδης Διάβασης (ΑΣΙΔ)

α. Σήματα προς τη γραμμή

267. Διαβάσεις στις οποίες υπάρχει εγκατεστημένο αυτόματο σύστημα ισόπεδης διάβασης (ΑΣΙΔ), οι οποίες ενδεχομένως φυλάσσονται και από προσωπικό λόγω ιδιαίτερων τοπικών συνθηκών, σημαίνονται τα παρακάτω σήματα σταθερά και φωτεινά.

Σήμα ΙΔ-1α. Διάβαση ασφαλισμένη.

Σημασία

«Η διάβαση έχει ασφαλιστεί. Διέλευση».

Περιγραφή

Αναλάμπον λευκό φως επί ιστού με ορθογωνική πινακίδα, η οποία φέρει εναλλάξ λευκές και μαύρες λωρίδες, λοξά διατεταγμένες, με αντανakλαστική επίστρωση

Θέση

Σε κάθε πλευρά της ισόπεδης διάβασης με όψη προς την προσεγγίζουσα αμαξοστοιχία και σε απόσταση τουλάχιστον **20 μέτρων** από αυτήν

Στην διπλή γραμμή για την κανονική κατεύθυνση το σήμα τοποθετείται δεξιά για την αντίθετη κατεύθυνση, αριστερά.

Σήμα ΙΔ-1β. Διάβαση δεν είναι ασφαλισμένη.

Σημασία

«Η διάβαση δεν έχει ασφαλιστεί».
Στάθμευση προ του ορίου της οδού

Περιγραφή

Σβηστό φωτόσημα επί ιστού με ορθογωνική πινακίδα, η οποία φέρει εναλλάξ λευκές και μαύρες λωρίδες, λοξά διατεταγμένες, με αντανakλαστική επίστρωση

Θέση

Σε κάθε πλευρά της ισόπεδης διάβασης με όψη προς την προσεγγίζουσα αμαξοστοιχία και σε απόσταση τουλάχιστον **20 μέτρων** από αυτήν.

Στην διπλή γραμμή, για την κανονική κατεύθυνση το σήμα τοποθετείται δεξιά, για την αντίθετη κατεύθυνση, αριστερά.

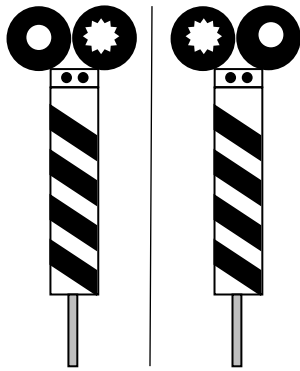
Ενέργειες αμ/χίας ή ελισσομένου τμήματος

Εκπομπή συνεχών σφυριγμάτων.

Όταν βεβαιωθεί ότι δεν προσεγγίζουν οδικά οχήματα ή όταν βεβαιωθεί ότι τυχόν προσεγγίζοντα έχουν σταθμεύσει, διέλευση με χαμηλή ταχύτητα και ετοιμότητα στάθμευσης μέχρις ότου η κεφαλή της αμαξοστοιχίας φτάσει στο άλλο όριο της οδού.

Τηλεγραφική ειδοποίηση των εκατέρωθεν εν υπηρεσία σταθμών ή του ΚΕΚ περί δυσλειτουργίας με αναφορά στοιχείων διαβάσεως

Σήμα ΙΔ-1γ. Διάβαση επί δύο μονών ασφαλισμένη, ενεργοποιημένη από τη μία γραμμή

Η διάβαση έχει ενεργοποιηθεί από την αμαξοστοιχία που ατενίζει το σήμα ΙΔ-1γ και η οποία βρίσκεται δεξιά | αριστερά κατά τη φορά

Σημασία

«Η διάβαση έχει ενεργοποιηθεί από την κίνηση που προσεγγίζει το σήμα ευρισκόμενη στη γραμμή δεξιά / αριστερά κατά τη φορά και ασφαλιστεί·διέλευση».

Περιγραφή

Ιστός με ορθογωνική πινακίδα, η οποία φέρει εναλλάξ λευκές και μαύρες λωρίδες, λοξά διατεταγμένες, με αντανakλαστική επίστρωση και:

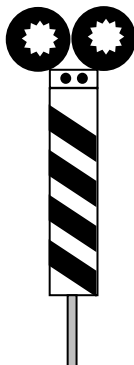
- αναλάμπον λευκό φως προς την πλευρά της γραμμής η οποία έχει ενεργοποιήσει τη διάβαση.
- Σταθερό λευκό φως για την άλλη γραμμή

Κάτω ακριβώς από τα φωτοσήματα, μαύρο πλαίσιο με λευκό εσωτερικό με δύο μαύρους συμπαγείς κύκλους.

Θέση

Σε κάθε πλευρά της ισόπεδης διάβασης με όψη προς την προσεγγίζουσα αμαξοστοιχία και σε απόσταση τουλάχιστον **20 μέτρων** από αυτήν

Σήμα ΙΔ-1δ. Διάβαση επί δύο μονών ασφαλισμένη, ενεργοποιημένη από τη δύο γραμμές

Σημασία

«Η διάβαση έχει ενεργοποιηθεί από κινήσεις που προσεγγίζουν το σήμα ευρισκόμενες και στις δύο γραμμές και έχει ασφαλιστεί·διέλευση»

Περιγραφή

Αναλάμποντα λευκά φώτα το ένα δίπλα στο άλλο, επί ιστού με ορθογωνική πινακίδα, η οποία φέρει εναλλάξ λευκές και μαύρες λωρίδες, λοξά διατεταγμένες, με αντανakλαστική επίστρωση.

Κάτω ακριβώς από τα φωτοσήματα, μαύρο πλαίσιο με λευκό εσωτερικό με δύο μαύρους συμπαγείς κύκλους.

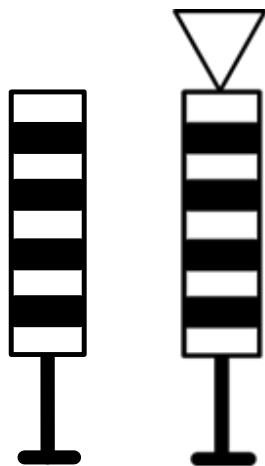
Θέση

Σε κάθε πλευρά της ισόπεδης διάβασης με όψη προς την προσεγγίζουσα αμαξοστοιχία και σε απόσταση τουλάχιστον **20 μέτρων** από αυτήν

Ιδιαιτερότητα

Η διάβαση από την αντίθετη φορά φέρει αντίστοιχο ιστό που επιδεικνύει δύο σταθερά λευκά φώτα.

Σήμα ΙΔ-2/ΙΔ-2α. Προειδοποιητική πινακίδα προσέγγισης σε ΑΣΙΔ.

Σημασία

«Ακολουθεί ισόπεδη διάβαση εξασφαλιζόμενη με αυτόματο σύστημα».

Περιγραφή

Ιστός με ορθογωνική πινακίδα, η οποία φέρει εναλλάξ λευκές και μαύρες λωρίδες, οριζόντια διατεταγμένες, με αντανakλαστική επίστρωση

Θέση

Σε κάθε πλευρά της ισόπεδης διάβασης με όψη προς την προσεγγίζουσα αμαξοστοιχία και σε απόσταση **μήκους πεδήσεως** από αυτήν.

Στην περίπτωση όπου έχει τοποθετηθεί σε μήκος μικρότερο του 95% του μήκους πεδήσεως φέρει ανεστραμμένο λευκό τρίγωνο με μαύρο περιθώριο (σήμα ΙΔ-2^α)

Στην διπλή γραμμή για την κανονική κατεύθυνση το σήμα τοποθετείται δεξιά για την αντίθετη κατεύθυνση, αριστερά.

**Ενέργειες
αμ/χίας ή
ελισσομένου
τμήματος**

Εκπομπή με τη σφυρίχτρα σήματος «Προσοχή»

Πορεία με προσοχή μέχρι να αναγνωρισθεί η ένδειξη του σήματος ΙΔ-1

Σήμα ΙΔ-2β. Επαναληπτική προειδοποιητική πινακίδα προσέγγισης σε ΑΣΙΔ.

Σημασία

«Επανάληψη ειδοποίησης του Ακολουθεί ισόπεδη διάβαση εξασφαλιζόμενη με αυτόματο σύστημα».

Περιγραφή

Ιστός με ορθογωνική πινακίδα, η οποία φέρει εναλλάξ λευκές και μαύρες λωρίδες, λοξά διατεταγμένες (πάνω αριστερά προς κάτω δεξιά), με αντανakλαστική επίστρωση

Στο κέντρο της πινακίδας κίτρινο ανακλαστικό εξάγωνο

Θέση

Όταν από τη θέση της προηγούμενης πινακίδας Ι2-α δεν είναι ορατό το λευκό φως που αναβοσβήνει του σήματος Ι1, τοποθετείται και ενδιάμεση προειδοποιητική πινακίδα για την αμαξοστοιχία/ελισσόμενο τμήμα σε σημείο που να απέχει 200 - 500 μέτρα από την Ι.Δ.

**Ενέργειες
αμ/χίας ή
ελισσομένου
τμήματος**

Εκπομπή με τη σφυρίχτρα σήματος «Προσοχή»

Πορεία με προσοχή μέχρι να αναγνωρισθεί η ένδειξη του σήματος ΙΔ-1

Σήμα ΙΔ-2-Ε. Επαναληπτικό φωτόσημα προσέγγισης σε ΑΣΙΔ.

Σημασία

«Η διάβαση για την προσέγγιση της οποίας ειδοποιηθήκατε με σήμα ΙΔ-2 είναι ασφαλισμένη».

Περιγραφή

Δύο λυχνίες σε κατακόρυφη διάταξη, που δίνουν εναλλάξ αναλάμπον λευκό φως. Φέρονται σε ιστό με ορθογωνική πινακίδα, η οποία φέρει εναλλάξ λευκές και μαύρες λωρίδες, λοξά διατεταγμένες (πάνω αριστερά προς κάτω δεξιά), με αντανakλαστική επίστρωση

Θέση

Προαιρετικά μεταξύ ΙΔ-2 και κυρίου φωτοσήματος (ΙΔ-1) λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες γεωμετρικές συνθήκες της περιοχής (παρατεταμένες καμπύλες, έλλειψη ορατότητας, διάφορα εμπόδια κ.λπ.)

Ενέργειες αμ/χίας ή ελισσομένου τμήματος

Επίδοση λευκών αναλαμπόντων φώτων:
Εκπομπή με τη σφυρίχτρα σήματος «Προσοχή»

Λευκά φώτα σβηστά: Ετοιμασία προς συμμόρφωση με ένδειξη ΙΔ-1β προ της διαβάσεως.

268. Σε ειδικές περιπτώσεις σταθμών ή στάσεων, προβλέπονται, πέραν της τροχοεπαφής κατάληψης, επαναληπτικές τροχοεπαφές κατάληψης. Οι επαναληπτικές αυτές τροχοεπαφές αποτελούν δικλείδα ασφαλείας, εάν δεν έχει γίνει χειρισμός στον ειδικό πίνακα χειρισμού.

269. Η επενέργεια αμαξοστοιχίας στην επαναληπτική τροχοεπαφή κατάληψης έχει ακριβώς τα ίδια αποτελέσματα με την επενέργεια στην τροχοεπαφή κατάληψης.

270. Προκειμένου όμως να είναι γνωστό στο προσωπικό μηχανοδήγησης ότι το συγκεκριμένο ΑΣΙΔ είναι εφοδιασμένο με επαναληπτική τροχοεπαφή κατάληψης, θεσπίζεται το ακόλουθο σήμα.

Σήμα ΙΔ-3. Θέση επαναληπτικής τροχοεπαφής βεβαιασμένης ασφάλισης ΙΔ.

Σημασία

Θέση επαναληπτικής τροχοεπαφής ενεργοποίησης διάβασης.

Περιγραφή

Ιστός με ορθογωνική μαύρη πινακίδα, η οποία φέρει εναλλάξ τέσσερεις λευκούς ανακλαστικούς ρόμβους κατακόρυφα διατεταγμένους. Στην κορυφή βρίσκεται λευκό ανεστραμμένο τρίγωνο με μαύρο περιθώριο.

Θέση

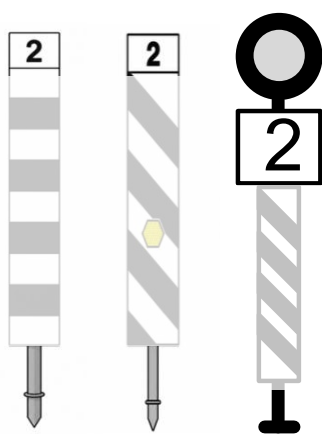
Μετά από θέσεις όπου αμαξοστοιχίες σταθμεύουν (σταθμούς ή στάσεις) και προ του φωτιστήματος ΙΔ-1

Ενέργειες αμ/χίας ή ελισσομένου τμήματος

Στην περίπτωση που επιδεικνύεται ΙΔ-1β (σβηστό φωτόσημα), αναμονή προ τις πινακίδας ΙΔ-3 μέχρι να επιδειχθεί ΙΔ-1α (λευκό αναλάμπον)

Εναλλακτικά είναι δυνατόν να μην απαιτηθεί αναμονή εφόσον το προσωπικό της αμαξοστοιχίας επέμβει σε ερμάριο επί της αποβάθρας και με χειρισμούς επιτύχει την ασφάλιση της διάβασης, πριν η αμαξοστοιχία αναχωρήσει.

Σήμα ΣπίΔ-1 Επισήμανση ομαδοποιημένων διαβάσεων.

Σημασία

Οι διαβάσεις (2 ή 3 κλπ τον αριθμό) που προσεγγίζετε βρίσκονται σε μικρή απόσταση μεταξύ τους, είναι ομαδοποιημένες, ελέγχονται από το ίδιο σύστημα και η ασφάλισή τους ενεργοποιείται από κοινού.

Περιγραφή

Ορθογωνική λευκή πινακίδα με μαύρο περιθώριο. Εντός του περιθωρίου μαύρο ψηφίο που δείχνει τον αριθμό των διαβάσεων που έχουν ομαδοποιηθεί.

Θέση

Πάνω από τις πινακίδες των ΙΔ-1, ΙΔ-2, ΙΔ-2Ε, στον ίδιο ιστό.

Σημ: Εικονίζεται ενδεικτικά η σήμανση ομάδας δύο (2) διαβάσεων.

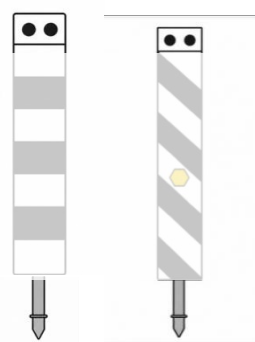
Ενέργειες αμ/χίας ή ελισσομένου τμήματος

Ίδιες με τις αντίστοιχες πινακίδες ΙΔ2 και ΙΔ2-Ε.

Για την ΙΔ-1: Το λευκό φως στην πρώτη κατά τη φορά της κίνησης διάβασης δεν ανάβει αν δεν ανάψει και το φωτόσημα της επομένης.

Εάν επιδεικνύεται ΙΔ-1β (σβηστό): Διέλευση από **κάθε** διάβαση της ομάδας με την ίδια διαδικασία που αντιστοιχεί στην ΙΔ-1β.

Σήμα ΣπίΔ-2 Επισήμανση διαβάσεων επί δύο μονών παράλληλα κινουμένων γραμμών.

Σημασία

Οι διάβαση που προσεγγίζετε βρίσκεται επί δύο παράλληλα κινούμενων μονών γραμμών. Κάθε γραμμή ενεργοποιεί το ίδιο σύστημα ΑΣΙΔ.

Περιγραφή

Ορθογωνική λευκή πινακίδα με μαύρο περιθώριο. Εντός του περιθωρίου δύο μαύροι συμπαγείς κύκλοι.

Θέση

Πάνω από τις πινακίδες των ΙΔ-2, ΙΔ-2Ε, στον ίδιο ιστό.

Ενέργειες αμ/χίας ή ελισσομένου τμήματος

Ίδιες με τις αντίστοιχες πινακίδες ΙΔ2 και ΙΔ2-Ε.

Για την ΙΔ-1: Ισχύουν οι ΙΔ-1γ, ΙΔ-1δ.

β. Δυσλειτουργία ΑΣΙΔ

271. Σε περίπτωση που το σήμα προς την αμαξοστοιχία / ελίσσόμενο τμήμα είναι σβηστό (ΙΔ-1β), γεγονός που σημαίνει ότι το ΑΣΙΔ έχει υποστεί βλάβη, τότε η αμαξοστοιχία/ελίσσόμενο τμήμα είναι υποχρεωμένα να σταθμεύσουν προς του ορίου της οδού. Ακολουθούν τις ενέργειες του σήματος ΙΔ-1β. Το προσωπικό της αμαξοστοιχίας θα πρέπει να ενημερώσουν με τηλεγράφημα τους εκατέρωθεν εν ενεργεία σταθμούς ή το ΚΕΚ.

272. Μέχρι να αποκατασταθεί η βλάβη του ΑΣΙΔ το προσωπικό των αμαξοστοιχιών που διέρχεται τη διάβαση θα συμμορφώνεται με τις οδηγίες του υποδείγματος 1001 που θα επιδίδεται από τον προηγούμενο της ΙΔ σταθμό.

273. Σταθμάρχης ο οποίος σύμφωνα με την παράγραφο 271 ειδοποιείται για ανωμαλία σε ΑΣΙΔ ενημερώνει αμέσως τον εν ενεργεία σταθμό που βρίσκεται προ της διαβάσεως ενώ ταυτόχρονα ειδοποιεί αμέσως και τον αρμόδιο τεχνικό προσωπικό σηματοδότησης για την αποκατάσταση της ανωμαλίας καθώς και το αρμόδιο τμήμα γραμμής για την άμεση προσωρινή φύλαξη της υπόψη Ι.Δ.

274. Οι Σταθμάρχες των σταθμών που βρίσκονται σε υπηρεσία και από τις δύο πλευρές της ΙΔ μέχρι να εξασφαλισθεί αυτή από φύλακα, φροντίζουν για την επίδοση σε όλες τις αμαξοστοιχίες που κατευθύνονται προς την Ι.Δ. υποδείγματος 1001 με το οποίο συνιστάται η λήψη των προφυλακτικών μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 271.

275. Μετά την εξασφάλιση της ΙΔ από φύλακα και μέχρι να αποκατασταθεί η βλάβη, οι σταθμοί που βρίσκονται σε υπηρεσία αμέσως και από τις δυο πλευρές, φροντίζουν να επιδίδουν το υπόδειγμα 1001 ή τηλεγράφημα σε όλες τις αμαξοστοιχίες που κατευθύνονται προς τη διάβαση με ενημέρωση ότι η διάβαση φυλάσσεται από φύλακα και ότι η αμαξοστοιχία μπορεί να περάσει με βάση τα σήματα του φύλακα.

276. Στην περίπτωση όπου αμαξοστοιχία αναχωρεί από την ανοικτή γραμμή με διάβαση που δεν είναι κλειστή εφαρμόζει τις προφυλάξεις που προβλέπονται στο εδάφιο 271.

277. Σε περίπτωση διέλευσης δύο διαδοχικών, σε μικρή μεταξύ τους απόσταση Ι.Δ., που εξασφαλίζονται από το ίδιο αυτόματο σύστημα και οι οποίες επισημαίνονται ΣπίΔ-2, το φωτόσημα προς το Μηχανοδηγό της πρώτης ισόπεδης διάβασης κατά τη φορά κινήσεως της αμαξοστοιχίας δεν ανάβει εάν δεν ανάψει το φωτόσημα της δευτέρας. Ο Μηχανοδηγός πρέπει να εντείνει την προσοχή του για να αντιληφθεί τα φωτοσήματα και των δύο διαδοχικών Ι.Δ.

γ. Αναγνωριστικές πινακίδες διαβάσεων

278. Τα ΑΣΙΔ φέρουν ονομασία ανάλογα με τη χιλιομετρική θέση στην οποία ανήκουν. Για την άμεση αναγνώριση της ονομασίας των ΑΣΙΔ, χρησιμοποιούνται οι παρακάτω πινακίδες.

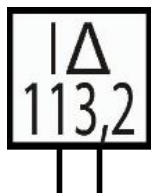
Σήμα ΣπΙΔ-3α - Προαγγελίας ΙΔ

Μία κίτρινη αντανakλαστική πινακίδα προαγγελίας ισόπεδης διάβασης, με μαύρο περιθώριο, τοποθετείται στην επάνω πλευρά της ΙΔ-2 και αναφέρει τη χιλιομετρική θέση της αντίστοιχης ισόπεδης διάβασης.

Η πινακίδα προαγγελίας ισόπεδης διάβασης μπορεί να επαναλαμβάνεται στην επάνω πλευρά είτε της ενδιάμεσης προειδοποιητικής πινακίδας ΙΔ-2β είτε, εάν υπάρχει, του ενδιάμεσου ειδοποιητικού φωτισήματος ΙΔ-2Ε.

Σήμα ΣπΙΔ-3 - Πινακίδες Αναγνώρισης ΙΔ

Λευκή αντανakλαστική πινακίδα αναγνώρισης ισόπεδης διάβασης τοποθετείται επί του φωτισήματος ΙΔ1.

Σήμα ΣπΙΔ-4 – Προαγγελίας ομαδοποιημένης ΙΔ

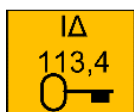
Στο άνω μέρος της προειδοποιητικής πινακίδας για την πρώτη ισόπεδη διάβαση της ομάδας τοποθετείται λευκή αντανakλαστική πινακίδα με την αναγραφή «ΙΔ/ΙΔ».

Κατά μήκος της κοινής διαδρομής, τοποθετείται αμέσως πριν από κάθε ισόπεδη διάβαση, επιπλέον της αντίστοιχης πινακίδας αναγνώρισης, και η πινακίδα προαγγελίας της επόμενης ισόπεδης διάβασης της ομάδας.

Η τελευταία ισόπεδη διάβαση της ομάδας επισημαίνεται με το σήμα ΣπΙΔ3

Σήμα ΣπΙΔ-5 - Προαγγελία ΑΣΙΔ με πίνακα χειρισμού επί αποβάθρας και επαναληπτική τροχοεπαφή μετά τη θέση στάθμευσης

Αντίστοιχη με την ΣπΙΔ-3α με την προσθήκη ενός μαύρου εικονιδίου κλειδιού.

Ζ. ΣΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 23 | Σήματα γραμμής επαφής Ηλεκτροκίνησης

Γενικές διατάξεις

279. Τα σήματα γραμμής επαφής χρησιμοποιούνται για την επισήμανση ουδέτερων ζωνών της γραμμής επαφής, διακοπών συνέχειας της γραμμής επαφής, βεβλαμμένων τμημάτων της γραμμής επαφής και του πέρατος της γραμμής επαφής.

280. Τα σήματα γραμμής επαφής αποτελούνται από κυανή τετραγωνική πινακίδα, τοποθετημένη κατά κορυφή, με λευκές ενδείξεις σήμανσης και λευκό και μαύρο περιθώριο.

281. Τα σήματα γραμμής επαφής τοποθετούνται, κατά κανόνα, δεξιά και παραπλεύρως της αντίστοιχης τροχιάς. Σε περίπτωση διπλής γραμμής, τοποθετούνται εξωτερικά και παραπλεύρως των τροχιών. Είναι επίσης δυνατή η τοποθέτησή τους άνωθεν της διανυόμενης τροχιάς.

282. Κατ' εξαίρεση του γενικού κανόνα, σε μονή γραμμή, το Σήμα Ηλ 2 «Επιτρέπεται η αποκατάσταση» μπορεί να τοποθετείται δεξιά ή αριστερά της τροχιάς, ενώ το Σήμα Ηλ 5 «Αναπτύξατε παντογράφο» τοποθετείται αριστερά της τροχιάς στην οποία απευθύνεται.

Σήματα ρευματοληψίας

Σήματα Ηλ 1 και Ηλ 2

283. Τα σήματα ρευματοληψίας επισημαίνουν ουδέτερες ζώνες της γραμμής επαφής.

284. Η οπίσθια όψη του Σήματος Ηλ 1 εμφανίζει πάντοτε το Σήμα Ηλ 2.

285. Για ουδέτερες ζώνες που απαιτούν μόνο προσωρινή διακοπή ρευματοληψίας, η είσοδος στην ουδέτερη ζώνη καλύπτεται από σήμα μεταβλητής ένδειξης Ηλ 1 / Ηλ 2.

286. Τα σήματα φωτίζονται κατά τη νύχτα. Ο φωτισμός μπορεί να παραλειφθεί εφόσον συντρέχουν ευνοϊκές συνθήκες, όπως επαρκής γενικός φωτισμός ή χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας.

**Σήμα Ηλ 1 - Σήμα
διακοπής ρευματοληψίας**

«Διακόψτε»

Διακεκομμένο λευκό ανεστραμμένο «Π» σε κυανή τετραγωνική πινακίδα

287. Το σήμα σημαίνει ότι η διακοπή ρευματοληψίας πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τη θέση του σήματος.

288. Το σήμα τοποθετείται, κατά κανόνα, σε απόσταση **30 μέτρων πριν από την ουδέτερη ζώνη**.

**Σήμα Ηλ 2 - Σήμα
αποκατάστασης
ρευματοληψίας**

«Επιτρέπεται η αποκατάσταση»

Συνεχές λευκό ανεστραμμένο «Π» σε κυανή τετραγωνική πινακίδα.

289. Το σήμα σημαίνει ότι ο Μηχανοδηγός μπορεί να αποκαταστήσει τη ρευματοληψία αμέσως μόλις υπερβεί τη θέση του σήματος.

290. Το σήμα τοποθετείται, κατά κανόνα, σε απόσταση **30 μέτρων μετά την ουδέτερη ζώνη**.

Σήματα παντογράφου

Σήματα Ηλ 3, Ηλ 4, Ηλ 5 και Ηλ 6

291. Τα σήματα παντογράφου επισημαίνουν τμήματα τροχιάς, η διάνυση των οποίων επιτρέπεται μόνο με συνεπτυγμένο παντογράφο.

292. Τα σήματα αυτά δεν είναι μόνιμα.

293. Τα σήματα φωτίζονται κατά τη νύχτα. Ο φωτισμός μπορεί να παραλειφθεί εφόσον συντρέχουν ευνοϊκές συνθήκες, όπως επαρκής γενικός φωτισμός ή χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας.

Το Σήμα Ηλ 4 εμφανίζει στην οπίσθια όψη το Σήμα Ηλ 5.

**Σήμα Ηλ 3 - Πρόσημα
σύμπτυξης παντογράφου**

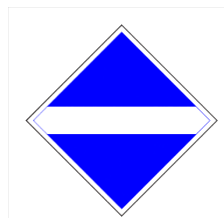
«Προσοχή - Συμπτύξτε παντογράφο»

δύο λευκές οριζόντιες ταινίες, αμοιβαίως μετατοπισμένες καθ' ύψος, σε κυανή τετραγωνική πινακίδα.

294. Το σήμα προειδοποιεί για την προσέγγιση στο σήμα «Συμπτύξτε παντογράφο», Ηλ 4.

295. Το σήμα τοποθετείται σε απόσταση τουλάχιστον 250 μέτρων πριν από το σήμα Ηλ. 4

**Σήμα Ηλ 4 - Συμπτύξτε
παντογράφο**

«Συμπτύξτε παντογράφο»

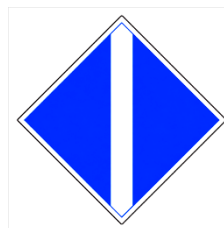
οριζόντια λευκή ταινία σε κυανή τετραγωνική πινακίδα.

296. Το σήμα οριοθετεί την αρχή τμήματος τροχιάς, η διάνυση του οποίου επιτρέπεται μόνο με συνεπτυγμένο παντογράφο.

297. Στη θέση του σήματος, οι παντογράφοι πρέπει να είναι πλήρως συνεπτυγμένοι.

298. Το σήμα τοποθετείται σε απόσταση 30 μέτρων πριν από το τμήμα της γραμμής επαφής που πρέπει να διανυθεί με συνεπτυγμένο παντογράφο.

**Σήμα Ηλ 5 - Αναπτύξτε
παντογράφο**

«Αναπτύξτε παντογράφο»

κατακόρυφη λευκή ταινία σε κυανή τετραγωνική πινακίδα.

299. Το σήμα επισημαίνει το πέρας τμήματος τροχιάς, η διάνυση του οποίου επιτρέπεται μόνο με συνεπτυγμένο παντογράφο.

300. Το σήμα σημαίνει ότι ο συνεπτυγμένος παντογράφος μπορεί να αναπτυχθεί εκ νέου μετά το σήμα. Ο Μηχανοδηγός δεν επιτρέπεται να επιχειρήσει την ανάπτυξη του παντογράφου πριν το κινητήριο όχημα υπερβεί τη θέση του σήματος.

301. Το σήμα τοποθετείται σε απόσταση **30 μέτρων μετά το τμήμα της γραμμής επαφής που πρέπει να διανυθεί με συνεπτυγμένο παντογράφο.**

**Σήμα Ηλ 6 - Στάθμευση
οχημάτων με
ανεπτυγμένο
παντογράφο**

«Σταθμεύσατε οχήματα με ανεπτυγμένο παντογράφο»

λευκό τετραγωνικό πλαίσιο κατά κορυφή και λευκό τετράγωνο στο εσωτερικό του, σε κυανή τετραγωνική πινακίδα.

302. Το σήμα σημαίνει ότι απαγορεύεται η περαιτέρω κίνηση οχημάτων με ανεπτυγμένους παντογράφους.

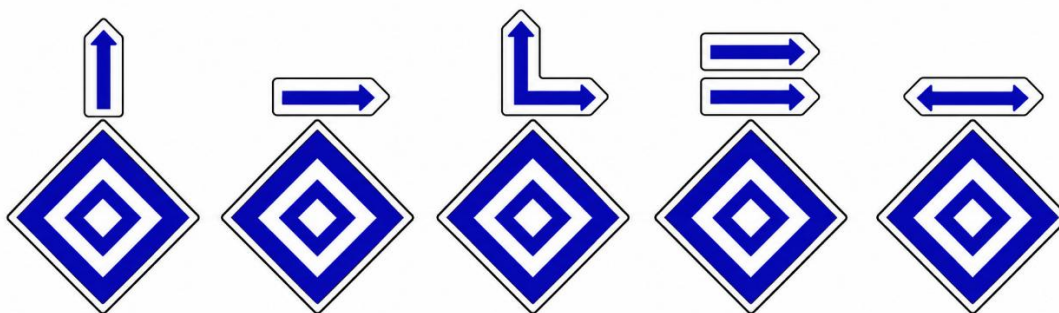
303. Το σήμα τοποθετείται σε απόσταση περίπου **10 μέτρων πριν από το τμήμα γραμμής επαφής στο οποίο απαγορεύεται η είσοδος οχημάτων με ανεπτυγμένους παντογράφους**, δεξιά παραπλεύρως ή άνωθεν της τροχιάς.

304. Διακλάδωση της οποίας μία τροχιά δεν διαθέτει γραμμή επαφής υποδεικνύεται με βέλος τοποθετημένο άνωθεν του σήματος.

305. Βέλος στραμμένο κατακόρυφα προς τα άνω σημαίνει ότι η τροχιά του ευθύγραμμου κλάδου ή, σε περίπτωση καμπύλης διακλάδωσης, η τροχιά του λιγότερο καμπύλου κλάδου δεν διαθέτει γραμμή επαφής.

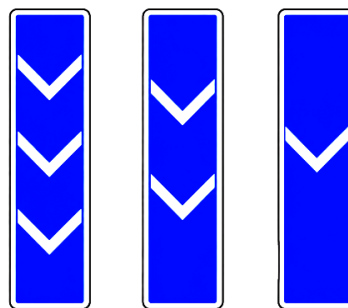
306. Οριζόντιο βέλος υποδεικνύει την πλευρά της διακλάδωσης που δεν διαθέτει γραμμή επαφής.

307. Σε περίπτωση αλληπάλληλων διακλαδώσεων σε μικρή μεταξύ τους απόσταση και περισσότερων τροχιών χωρίς γραμμή επαφής, μπορούν, εφόσον κριθεί αναγκαίο, να τοποθετούνται άνωθεν του σήματος δύο βέλη.

308. Το σήμα είναι ανακλαστικό ή φωτιζόμενο, εφόσον αυτό επιβάλλεται από τις συνθήκες εφαρμογής.

Σήμα Ηλ 7 - Προσήματα ουδέτερης ζώνης

«Προσοχή — Ουδέτερη ζώνη»

κυανή ορθογωνία πινακίδα με λευκές πλάγιες ραβδώσεις σχήματος V, των οποίων το πλήθος ελαττώνεται κατά τη φορά της κυκλοφορίας.

309. Το σήμα προειδοποιεί για την προσέγγιση στο «Σήμα διακοπής ρευματοληψίας», Ηλ 1.

310. Τα σήματα τοποθετούνται σε απόσταση **300, 200 και 100 μέτρων**, αντίστοιχα, πριν από το «Σήμα διακοπής ρευματοληψίας», Ηλ 1.